

မြန်မာ့စာပေ
ပြန့်ပွားရေး

ကလေးများအတွက်

၃၈ ဖြာ မင်္ဂလာပုံပြင်များ ဖြိုးသာရ

Than
Myint
Aung
2008

ပုံနှိပ်ပုဒ်တမ်း

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၅၁၀၀၃၀၀၅၀၈

မျက်နှာစုံခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၅၁၀၀၅၄၁၂၀၈

အကြိမ် - ပထမအကြိမ်

အုပ်ရေ - ၅၀၀အုပ်

တန်ဖိုး - ၃၀၀ ကျပ်

ထုတ်ဝေသည့်ရက် - ၂၀၀၉ ခုနှစ်၊ ဇန်နဝါရီလ

မျက်နှာစုံပန်းချီ - သန်းမြင့်အောင်

အတွင်းဖလင် - မျိုးညွန့်နှင့်အဖွဲ့ (A-7 Group)

ကွန်ပျူတာစာစီ - A.OK

ထုတ်ဝေသူ - ဦးချစ်ညွန့် (၀၄၀၀၄)

ဧည့်သည်စာစာပေ

၂၉၅၊ က/၄လမ်း၊

မြို့သစ်(က+ခရပ်ကွက်)၊ အင်းစိန်။

မျက်နှာစုံနှင့်အတွင်းပုံနှိပ် - ဦးကြည်စင် (၀၄၆၁၅)

လဲလဲမွန်ပုံနှိပ်ထိုက်

၁၅၈၊ ၄၅လမ်း၊ ဗိုလ်တထောင်။

ဖြန့်ချိရေး - မိတ်ဆွေစာပေ

အမှတ်-၅၂၇၊ ဘုရင့်ခနောင်လမ်းမ

ပေါက်ဟော၊ အင်းစိန်။

တလေးများအတွက်
၃၈-ဖြာ မင်္ဂလာ
ပုံပြင်များ

ဗြူးသာရ

မိတ်ဆွေစာပေ

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	လူမိုက်ကို မပေါင်းသင်း မဆည်းကပ်ခြင်းမင်္ဂလာ	၂
၂။	ပညာရှိသောသူတို့ကို မှီခိုဆည်းကပ်ခြင်းမင်္ဂလာ	၆
၃။	ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်ခြင်းမင်္ဂလာ	၁၀
၄။	သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအရပ်၌ နေခြင်းမင်္ဂလာ	၁၃
၅။	ရှေးကပြုအပ်သော ကောင်းမှုရှိခြင်းမင်္ဂလာ	၁၇
၆။	ကိုယ်နှင့်စိတ်ကို ကောင်းစွာဆောက်တည်ခြင်းမင်္ဂလာ	၂၀
၇။	အကြားအမြင်များသောသူဖြစ်ခြင်းမင်္ဂလာ	၂၃
၈။	အပြစ်ကင်းအောင် တတ်မြောက်ခြင်းမင်္ဂလာ	၂၇
၉။	ကျင့်ဝတ်တို့ကို ကောင်းစွာလိုက်နာခြင်းမင်္ဂလာ	၃၀
၁၀။	စကားကို ကောင်းစွာပြောဆိုဖတ်ခြင်းမင်္ဂလာ	၃၄
၁၁။	မိဘကို လုပ်ကျွေးပြုစုခြင်းမင်္ဂလာ	၃၇
၁၂။	သားမယားတို့ကို ထောက်ပံ့ခြင်းမင်္ဂလာ	၄၁
၁၃။	အရှုပ်အထွေးမရှိသောအလုပ်လုပ်ခြင်းမင်္ဂလာ	၄၅
၁၄။	စွန့်ကြဲပေးကမ်းလှူဒါန်းခြင်းမင်္ဂလာ	၄၈
၁၅။	သုစရိုက်တရားကို ကျင့်ခြင်းမင်္ဂလာ	၅၁
၁၆။	ဆွေမျိုးတို့ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းမင်္ဂလာ	၅၅
၁၇။	အမျိုးအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမင်္ဂလာ	၅၉
၁၈။	မကောင်းမှုကို စိတ်ဖြင့်ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းမင်္ဂလာ	၆၂
၁၉။	မကောင်းမှုကို အထူးသဖြင့် ကိုယ်နှင့်နှုတ်တို့မှ ရှောင်ကြဉ်ခြင်းမင်္ဂလာ	၆၅

၂၀။ အရက်သေစာ မသောက်စားခြင်းမင်္ဂလာ	၆၉
၂၁။ ကုသိုလ်တရားကို မမေ့လျော့ခြင်းမင်္ဂလာ	၇၃
၂၂။ ရိုသေအပ်သောသူကို ရိုသေခြင်းမင်္ဂလာ	၇၇
၂၃။ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချခြင်းမင်္ဂလာ	၈၀
၂၄။ ရရှိသမျှနှင့် ရောင့်ရဲတတ်ခြင်းမင်္ဂလာ	၈၃
၂၅။ သူတစ်ပါး ကျေးဇူးကို သိတတ်ခြင်းမင်္ဂလာ	၈၇
၂၆။ သင့်လျော်သောအခါ တရားနာခြင်းမင်္ဂလာ	၉၀
၂၇။ အရာရာ၌ သည်းခံခြင်းမင်္ဂလာ	၉၃
၂၈။ ဆိုးဆုံးမလွယ်သူဖြစ်ခြင်းမင်္ဂလာ	၉၆
၂၉။ ရဟန်းမြတ်တို့ကို ဖူးမြင်ရခြင်းမင်္ဂလာ	၉၉
၃၀။ သင့်လျော်သောအခါ တရားစကားဆွေးနွေး မေးမြန်းခြင်းမင်္ဂလာ	၁၀၂
၃၁။ မြီးခြံချွေတာခြင်းမင်္ဂလာ	၁၀၅
၃၂။ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းမင်္ဂလာ	၁၀၈
၃၃။ အရိယသစ္စာကို သိမြင်ခြင်းမင်္ဂလာ	၁၁၁
၃၄။ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းမင်္ဂလာ	၁၁၅
၃၅။ လောကဝံနှင့်ကြုံသော်လည်း စိတ်မတုန်လှုပ်ခြင်းမင်္ဂလာ	၁၁၈
၃၆။ စိုးရိမ်သောကမရှိခြင်းမင်္ဂလာ	၁၂၁
၃၇။ ရမ္မက်ပြုမှ ကင်းခြင်းမင်္ဂလာ	၁၂၄
၃၈။ ဆေးမရှိခြင်းမင်္ဂလာ	၁၂၇

လူပိုက်ကို မပေါင်းသင်း မဆည်းကပ်ခြင်း
မဂ်လာ

(၁)

လူပိုက်ကလေးရဲ့ ဂုဏ်

ဟိုးရှေးရှေးတုန်းက ရွာကလေးတစ်ရွာမှာ မောင်အိ ဆိုတဲ့
ကလေးတစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူ့ရဲ့အဖေက သစ်ခုတ်သမား
ဖြစ်တယ်။ အဲဒီ ရွာမှာပဲ မောင်ပြည့်ဆိုတဲ့ ကလေးတစ်ယောက်
လည်း ရှိတယ်။ သူ့ရဲ့အဖေကတော့ ရွှေကုန်သည်ကြီးပေါ့ကွယ်။

ရွာမှာဆိုတော့ ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းတစ်ခုပဲ ပညာသင်
စရာ ရှိတယ်။ ဒီတော့ မောင်အိနဲ့ မောင်ပြည့်ဟာ ဘုန်းတော်ကြီး
ကျောင်းမှာ ပညာသင်ရင်း သူငယ်ချင်း ဖြစ်လာကြတယ်။

မောင်ပြည့်ဟာ ရွှေကုန်သည်ရဲ့သား ဖြစ်တာကြောင့် အစစ အရာရာ ပြည့်စုံတယ်။ အဲဒီလို ဘဝမျိုးကို မောင်ဆီက သိပ် အားကျတုပေါ့။ မောင်ပြည့်ရဲ့ ကစားစရာပစ္စည်းတစ်ခုကို မြင်တိုင်း သူလည်း လိုချင်စိတ် ဖြစ်လာတယ်။

တစ်နေ့တော့ မောင်ပြည့်ဆီမှာ ဆင်စွယ်ယမင်းရုပ်ကလေး ကို တွေ့တယ်။ မောင်အိဟာ အဲဒီ ယမင်းရုပ်ကလေးကို သိပ် သဘောကျသွားတယ်။ ဒါကြောင့် မောင်ပြည့်ကို “ဘယ်လောက် ပေးရသလဲ” လို့ မေးတာပေါ့။ မောင်ပြည့်က “အသပြာတစ်ရာ ပေးရတယ်” လို့ ပြောတယ်။

“အသပြာတစ်ရာဆိုတော့ ငါ့အဖေက ကြေးများတယ် ဆိုပြီး ဝယ်မပေးဘူးကွ။ ဒါနဲ့ ငါလည်း အမေသိမ်းထားတဲ့ အသပြာထုပ်ကို တိတ်တိတ်ကလေးထုတ်ပြီး အသပြာတစ်ရာ ယူလိုက်တာပေါ့။ ဒီလောက်ကိုတော့ အမေက ပျောက်မှန်းကို သိမှာမဟုတ်ဘူးလေ။ ငါလည်း အဲဒီ အသပြာနဲ့ အရုပ်ကလေးကို သွားဝယ်လိုက်တယ်။ အမေ့ကိုတော့ ဘထွေးက လက်ဆောင် ဝယ်ပေးလိုက်တာ” လို့ ပြောလိုက်တာပေါ့ကွာ။

“မင်းအမေက မင်းဘထွေးကို မမေးဘူးလား”

“မမေးပါဘူးကွာ။ ဘထွေးက ငါ့ကို သိပ်ချစ်မှန်း အဖေ သိနေတာပဲ။ ငါ့ကိုလည်း အရုပ်တို့၊ အဝတ်အစားတို့ ခဏခဏ ဝယ်ပေးနေတာပဲ”

မောင်အိဟာ မောင်ပြည့်ရဲ့ ဘဝကို သိပ်ပြီး အားကျမိတာ ပဲတဲ့ကွယ်။ သူ့မှာတော့ အသပြာတစ်ရာတန်တဲ့ အရုပ်ကလေး ဝယ်ဖို့ဆိုတာ စိတ်ကူးတောင် မယဉ်နိုင်ဘူးလေ။ မောင်အိဟာ သူ့ဘဝကို သူ စိတ်တိုင်းမကျဖြစ်ရသလို သူ့အဖေကိုလည်း အားမလို အားမရ ဖြစ်ရတာပေါ့။

“အဖေ...မောင်ပြည့်ဆီက ယမင်းရုပ်ကလေးမျိုး ဝယ်ပေးပါ။ အသပြာတစ်ရာပေးပါ” လို့ သူ့အဖေကို ပူဆာတဲ့အခါမှာ သူ့အဖေက သူ့ကို ချဲ့တော့တာပေါ့ကွယ်။

“မဖြစ်နိုင်တာ ပြောနေတယ်။ မင်း လူမိုက်ပဲကွ” လို့ ပြောသတဲ့။

မောင်အိဟာ သူ့အဖေကို ဒေါသထွက်သွားတယ်။ အဲဒီ အရုပ်ကလေးကိုလည်း ရအောင်ဝယ်မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။

မောင်အိဟာ သူ့အဖေ မသိအောင် သူ့အဖေ သိမ်းထားတဲ့ အသပြာကို ရှာတော့တာပေါ့။ အသပြာက စုစုပေါင်း တစ်ရာ တိတိပဲ ရှိတာကို သူတွေ့တယ်။ အဲဒါကလည်း မောင်အိကို ရှေ့နှစ်မှာ မြို့တော်ကြီးက ပညာသင်ကျောင်းကို သွားရောက် အပ်နှံဖို့ စုထားတာ ဖြစ်တယ်။

မောင်အိဟာ မောင်ပြည့်ရဲ့ လုပ်ရပ်ကို မဆင်မခြင်အတု ယူပြီး အမေ့ငွေအသပြာတစ်ရာကို ခိုးယူမိတော့တယ်။ ပြီးတော့

အရပ်ကလေးကို သွားပြေးဝယ်တော့တယ်။ မောင်အိရဲ့ အဖေနှင့် အမေဟာ အသပြာပျောက်သွားပြီး အရပ်ကလေးရောက်လာတာ သိတော့ စိတ်လည်းဆိုး၊ စိတ်လည်းမကောင်း ဖြစ်ကြရတာပေါ့။

သူ့အဖေက ယမင်းရပ်ကလေးပိုက်ထားတဲ့ မောင်အိကို မချင့်မရဲနဲ့ “အရပ်လိုချင်တဲ့သား၊ ပညာဆက်မသင်နဲ့တော့၊ မင်းထိုက်နဲ့ မင်းကံပဲ” လို့ ပြောလိုက်စာယ်။

အဲဒီကျတော့မှ သူဟာ သူ့ရဲ့ ပညာသင်စရိတ်ကို သူ့ ကိုယ်တိုင် ခိုးယူမိမှန်း သိတော့တယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့အများကို ပြင်လို့မရတော့ဘူး။ သူ့အဖေကလည်း အသက်ကြီးလာတော့ အသပြာအများကြီး အများကြီး မရှာဖွေနိုင်တော့ဘူး။ မောင်အိလည်း မြို့ပေါ်မှာ ပညာဆက်သွားမယ့်သင်နိုင်တော့ဘူး။

ဒါဟာ လူမှိုက်ကလေး မောင်ပြည့်ကို ပေါင်းသင်းအတူယူမိတဲ့ မောင်အိရဲ့ ရလဒ်ပဲပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။

ပညာရှိသောသူတို့ကို
မို့ခိုဆည်းကပ်ရခြင်းမင်္ဂလာ

(၂)

တဲကုပ်ကလေးနှင့် သရာ

ဟိုးရှေးရှေးတုန်းက တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှာ မင်းသားလေး
တစ်ပါး ရှိခဲ့တယ်။ အဲဒီ မင်းသားလေးရဲ့ နာမည်ကတော့ “တေဇ
ကုမ္မာ” ပေါ့ကွယ်။ သူဟာ မင်းသားတို့ တတ်အပ်တဲ့ သေနင်္ဂ
ဗျူဟာတွေကို တစ်ဘက်ကမ်းခတ် တတ်ကျွမ်းသူဖြစ်တယ်။

သေနင်္ဂဗျူဟာ ဆိုတာ စစ်တိုက်တဲ့အတတ်ပညာကို
ခေါ်တယ် ကလေးတို့ရေ။ ရှေးက မင်းတွေဟာ တစ်နိုင်ငံနဲ့
တစ်နိုင်ငံ စစ်ခင်းပြီး နယ်မြေချဲ့ထွင်လေ့ ရှိကြတယ်။ ဒါကြောင့်
မင်းသားဖြစ်ရင် အဋ္ဌာရသ တစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်ကို သင်ကြားရစမြ
ဖြစ်တယ်။

မင်းသားလေးဟာ အဲဒီလို ဖညာရပ်တွေကို တကယ် ဆရာကောင်း ဆရာမြတ်တွေထံမှာ သင်ကြားခဲ့ရတယ်။ ကြီးကျယ် ခမ်းနားတဲ့ ပညာသင်ကျောင်းတော်ကြီးဆိုမှာ သွားရောက်သင်ကြား ခဲ့တယ်။

ဒါမေမယ့် မင်းသားလေးဟာ သူ့ကိုယ်သူ ပညာတွေ ပြည့်စုံနေပြီလို့ မထင်ခဲ့ဘူး။ သူဟာ ပညာရပ်တစ်ခုတော့ဖြင့် လိုနေသေးတယ်လို့ ခံစားနေရတယ်။ ဒါနဲ့ နန်းတွင်းထဲက သုခမိန် ကြီးကို မေးမြန်းကြည့်မိတယ်။

“ကျွန်တော်ဟာ အဋ္ဌာရသတစ်ဆယ့်ရှစ်ရပ်ကို တတ်မြောက် ပြီး သေနဂီဗျူဟာကို ကျွမ်းကျင်ခဲ့ပေမယ့် တစ်စုံတစ်ရာကို တတ်မြောက်ဖို့ လိုနေသေးတယ်လို့ ခံစားမိပါတယ်။ ကျွန်တော် လိုအပ်နေတဲ့ အတတ်ပညာဟာ ဘာများဖြစ်မလဲ” လို့ မေးတာ ဝေါ့။

သုခမိန်ကြီးဟာ ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နဲ့ စဉ်းစားပြီး “အရှင် မင်းသား လိုနေတဲ့ ပညာဟာ တရားရှာတဲ့ပညာ ဖြစ်ပါတယ်” လို့ လျှောက်သတဲ့။

“တရား၊ ဟုတ်သလား သုခမိန်ကြီး၊ ဘာတရားများလဲ” လို့ မင်းသားလေးက ပြန်မေးတယ်။

“လောကမှာ တရားတွေ အများကြီး ရှိပါတယ်။ ကျွန်တော် ကိုယ်တိုင်လည်း အကုန်မသိပါ။ တရားအစစ်ကို သိတဲ့သူကို ကျွန်ုပ် မတွေ့ဖူးပါ” လို့ သုခမိန်ကြီးက ပြန်လျှောက်တယ်။

“ဒါဖြင့်ရင်တော့ တရားအစစ်ကို သိတဲ့သူ ကျွန်တော် ရှာမှ ဖြစ်မယ်” လို့ မင်းသားလေးက ပြောလိုက်တယ်။

အဲဒီနောက်တော့ တရားအစစ်ကို ရှာတဲ့ ပညာရပ်ကို သင်ကြားပြသနိုင်သူရှိရင် ရွှေနန်းတော်ကို ပင့်ဆောင်ခဲ့ဖို့ အမိန့် ထုတ်ခဲ့သတဲ့။

မင်းချင်းတွေဟာ တိုင်းပြည်အနှံ့ မောင်းကြေးနန်းခတ်ပြီး တရားအစစ်ရှာနည်း သင်ပြနိုင်ဇာယံပညာရှိကို ရှာဖွေကြတော့တယ်။

ရွာတစ်ရွာကို ရောက်တဲ့အခါ အဝတ်ခပ်နွမ်းနွမ်းနဲ့ လူ တစ်ယောက်ဟာ သူ့ရဲ့ တဲကုပ်ကလေးထဲက ထွက်လာပြီး မင်းချင်းတွေကို ပြောသတဲ့။ သူဟာ တရားအစစ်ရှာနည်းကို သင်ပြနိုင်ပါတယ်လို့ ဆိုတယ်။ မင်းချင်းတွေဟာ အဲဒီလူကို နန်းတော်ထဲ လိုက်ခဲ့ဖို့ ခေါ်တော့ဟာပေါ့ကွယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီ လူက မလိုက်ဘူးကွဲ့။ ပညာလိုချင်သူဟာ ပညာရှိရာကို လာရ စမြဲဖြစ်တာကြောင့် ပညာလိုတဲ့ မင်းသားလေးကိုသာ ခေါ်လာဖို့ ပြောသတဲ့။

မင်းချင်းတွေက ဒေါသထွက်ပြီး ကြိမ်းမောင်းဆွဲခေါပေမယ့် သူက မလိုက်ဘူးတဲ့ကွယ်။ ဒါနဲ့ပဲ ဒီသတင်းဟာ မင်းသားလေး ဆီကို ရောက်သွားတယ်။ မင်းသားလေးဟာ အဲဒီ ရွာကလေးဆီ ကို ချက်ချင်းပဲ လိုက်လာတော့တယ်။ တဲကုပ်ကလေးထဲကို ဝင်ပြီး သူ့ကို သင်ကြားပေးမယ့်ဆရာကို ဦးချကန်တော့တယ်။ မင်းချင်းတွေနဲ့ လူတွေအားလုံး တအံ့တဩ ဖြစ်ကြရတာပေါ့ကွယ်။

မင်းသားလေးကတော့ သူလိုချင်တဲ့ ပညာကို ရဖို့အတွက် အရှက်၊ အကြောက်၊ မာနတရားတွေ လုံးဝမရှိဘူးကွဲ့။

အဲဒီမှာပဲ တဲကုပ်ကလေးထဲက ဆရာအဖြစ် သိကြားမင်း စေလွှတ်ထားတဲ့ ပညာနတ်သားဟာ မင်းသားလေးကို မြတ်စွာ ဘုရားရဲ့ တရားဒေသနာတွေ ဟောကြားပြီး ကျင့်ကြံဖို့ လမ်းညွှန် သင်ပြပေးလိုက်တယ်။

မင်းသားလေးဟာ နောင်အခါမှာတော့ တရားမျှတစွာ အုပ်ချုပ်စိုးစံတဲ့ မင်္ဂလာရှိသော ဘုရင်တစ်ပါး ဖြစ်လာခဲ့တော့ တယ်။

ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်ခြင်းမင်္ဂလာ

(၃)

ပတ္တမြားလက်စွပ် ဣပုံငံတော်

တစ်ခါတုန်းက မြို့ကလေးတစ်မြို့မှာ မယ်ခွေဆိုတဲ့ မိန်းကလေးတစ်ဦး ရှိတယ်။ သူဟာ မြို့ပေါ်က သူကြွယ်ကြီး တစ်ယောက်ရဲ့ အိမ်မှာ အိမ်မှုကိစ္စတွေ ကူညီလုပ်ကိုင်ပေးပြီး တောရွာကလေးမှာရှိတဲ့ မိဘတွေကို လုပ်ကျွေးထောက်ပံ့နေတဲ့ လိမ္မာယဉ်ကျေးသော မိန်းကလေး ဖြစ်တယ်။

မယ်ခွေဟာ ခိုးလင်းစာနဲ့ ဆွမ်းချက်ပြီး ဘုရားမှာ ဆွမ်းကပ်ဖို့၊ ရဟန်းတွေအတွက် ဆွမ်းလောင်းလျှူဖို့ ပြင်ဆင်ထား ပေးတယ်။ သူကြွယ်ကတော် နိုးလာတာနဲ့ အဆင်သင့်ဖြစ်အောင် ပေါ့။

သူကြွယ်နဲ့ သူကြွယ်ကတော်တို့အတွက်လည်း သောက်ရေ သုံးရေကအစ လိုအပ်သမျှကို မညည်းမညူ လုပ်ကိုင်ပေးတယ်။ ကျေးဇူးရှင် လင်မယားကို အမြဲဂါရဝတရားနဲ့ ဆက်ဆံတယ်။

ညနေခင်းမှာတော့ မြစ်ကမ်းမှာ ပန်းခူးပြီး ဘုရားရှင်နဲ့ နတ်ဒေဝါတွေကို ပူဇော်ပသဆုတောင်းတယ်။ သက်ကြီးရွယ်အို တွေ တွေ့ရင်လည်း ရိုသေရှိခိုးပြီး တတ်နိုင်တဲ့ အင်အားနဲ့ ပူဇော် ကန်တော့တယ်။

တစ်နေ့မှာတော့ မမျှော်လင့်တဲ့ ပြဿနာဝင်ပါလေရော ကွယ်။ သူကြွယ်ကတော်ကြီးရဲ့ ပတ္တမြားလက်စွပ်ပျောက်သွား တယ်လေ။ တစ်အိမ်လုံးအနဲ့ လိုက်ရှာပေးမယ့် မတွေ့ဘူးတဲ့။ မယ်ခွေကလေးခမျာ မနေတတ် မထိုင်တတ် ဖြစ်ရရှာတာပေါ့ကွယ်။

သူကြွယ်ကတော်ကြီးဟာ သူ့ရဲ့မင်္ဂလာလက်စွပ် ပျောက်သွား တဲ့အတွက် နှမြောလည်း နှမြော၊ ဒေါသလည်းထွက်ပေါ့။ အိမ်မှာရှိတဲ့ အစေအပါးအားလုံးကိုလည်း ကြိမ်းမောင်းပြစ်တင် တာပေါ့။ လက်စွပ်ခိုးတဲ့သူကို ရှာပေးနိုင်ရင် အသပြာငွေ ဆုချ မယ်။ တစ်လအတွင်း ရှာမပေးနိုင်ရင် အလုပ်ထုတ်ပစ်မယ်လို့ ရာဇသံပေးလိုက်သတဲ့။

အိမ်စေတွေကလည်း သူ့ကိုယ်ထင်၊ ကိုယ့်သူထင်နဲ့ စိတ် ဝမ်းတွေကွဲပြီး အထင်အမြင်တွေ လွဲကြကုန်တယ်။ အဖြေကတော့ အပေါ်ဘူးကွဲ့။ ပတ္တမြားလက်စွပ်ဟာ ပျောက်ခြင်းမလှ ပျောက်နေ

ခဲ့တယ်။ အဲဒီအချိန်မှာ မယ်ခွေလေးဟာ မြို့ဦးစေတီဆီကို သွားပြီး တိုင်တည်ဆုတောင်းတော့တယ်။

“တပည့်တော်မသည် ယနေ့ ယခုအချိန်အထိ ပူဇော်ထိုက်သူများကို ပူဇော်ကန်တော့ခဲ့ပါသည်။ ကျေးဇူးရှင်များကိုလည်း မပြစ်မှား မစော်ကားခဲ့ပါ။ ဤမှန်သောသစ္စာစကားကြောင့် ထမင်းရှင်၊ အလုပ်ရှင် သူကြွယ်ကတော်၏ ပတ္တမြားလက်စွပ်ကို ဥစ္စာရှင်းမှန် ပြန်တွေ့ပါစေသား” လို့ အဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်တယ်။

ညဉ့်သန်းခေါင်ယံရောက်တော့ သူ့အိပ်ရာဘေးမှာ ကြောင်ကလေးတစ်ကောင်ရောက်နေတယ်။ ကြောင်ကလေးဟာ တညောင်ညောင်အော်နေတော့တယ်။ ဒါနဲ့ မယ်ခွေက ကြောင်ကလေးကို သူ့ကိုယ်ပေါ်တင်ပြီး ပွတ်သပ်ပေးလိုက်တယ်။ ကြောင်ကလေးလည်း အအော်ရပ်သွားပြီး တခွိုးခွိုးနဲ့ အန်ချတော့သတဲ့ကွယ်။

အဲဒီလိုလည်း အန်လိုက်ရော ကြောင်ကလေးရဲ့ ဝမ်းထဲက ပတ္တမြားလက်စွပ်ဟာ မယ်ခွေရဲ့ ကိုယ်ပေါ်ကျလာတော့တယ်ပေါ့။ မယ်ခွေလည်း ဝမ်းသာအားရနဲ့ သူကြွယ်ကတော်ကြီးဆီကို ပြေးသွားပြီး ပေးတာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။

အဲဒီတော့မှ သူကြွယ်ကတော်ကြီးလည်း ပြုံးနိုင်ရယ်နိုင် ဖြစ်သွားတော့တယ်။ အိမ်စေအားလုံးကလည်း စိတ်လက်ပေါ့ပါးသွားကြတယ်။ အရင်းစစ်လိုက်တော့ ပူဇော်ထိုက်သူကို ပူဇော်ခြင်းအတွက် မယ်ခွေရလိုက်တဲ့ မင်္ဂလာပဲပေါ့ကွယ်။

သင့်တင့်လျောက်ပတ်သောအရပ်၌ နေခြင်း

မင်္ဂလာ

(၄)

လူမှန်နေရာမှန်

တစ်ခါတုန်းက မြို့ကလေးတစ်မြို့မှာ မောင်ချောနဲ့ မောင်ပေါ ဆိုတဲ့ လူငယ်လေးနှစ်ယောက် ရှိခဲ့တယ်။ မောင်ချောဟာ နာမည်နဲ့ လိုက်အောင် ချောမောတင့်တယ်ပြီး ယောက်ျားပီသတဲ့ ရုပ်သွင် ရှိတယ်။ မောင်ပေါကတော့ နာမည်အတိုင်း ပေါတောတော ကြောင်တောင်တောင်ပေါ့ကွယ်။

မောင်ပေါဟာ မောင်ချောကို သိပ်ပြီးအားကျသတဲ့။ သူ့ကိုယ်သူလည်း မောင်ချောလို ချောမောအောင် ဘယ်လိုလုပ်ရမလဲဆိုတာ အမြဲစဉ်းစားနေလေ့ရှိတယ်။

တကယ်တော့ မောင်ပေါဟာ လက်မှုပညာ ကျွမ်းကျင်သူ တစ်ယောက် ဖြစ်တယ်။ သူ့ဖခင်ဟာ ကျောက်ဆစ်ထုတဲ့ နေရာ မှာ ဆရာတစ်ဆူဖြစ်တာမို့ မောင်ပေါကိုယ်တိုင်ကလည်း ကျောက် ဆစ်ပညာကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် တတ်မြောက်တယ်။

ဒါပေမယ့် သူဟာ အဲဒီပညာမှာ စိတ်မဝင်စားဘူး။ မောင်ချောလို ချောမောချင်စိတ်နဲ့ ဘယ်လိုဝတ်စားဆင်ယင်ရမလဲ ဆိုတာကိုပဲ တွေးနေတတ်သတဲ့။ မောင်ချောဝတ်တာကို လိုက် အတုခိုးပြီး ဝတ်တယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအဝတ်တွေက သူနဲ့ မလိုက် ဘူးကွဲ့။ ဒီလို မလိုက်ဖက်ဘဲ ဝတ်စားလေလေ လူတွေက သူ့ကို ငပေါကြီးလို့ သတ်မှတ်လေလေပေါ့ ကလေးစို့ရယ်။

တစ်နေ့တော့ သူတို့မြို့လေးမှာ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူဘုရားပွဲ ကျင်းပဖို့ လူကြီးသူမတွေက စီစဉ်နေကြတယ်။ ဘုရားဆင်းတု တွေကို မောင်ပေါရဲ့ဖခင်က ထုဆစ်ပေးဖို့ တာဝန်ယူရတယ်။ အချိန်ကလည်း နီးကပ်နေပြီဆိုတော့ မောင်ပေါရဲ့ဖခင်ဟာ သား ဖြစ်သူရဲ့ အကူအညီကို သိပ်ပြီးလိုချင်တောင့်တတယ်။

ဒါပေမယ့် မောင်ပေါကတော့ သူ့ဖခင်နားကို မကပ်ပါဘူး။ ဘုရားပွဲမှာ ပြဇာတ်ကဖို့ ဇာတ်တိုက်နေတဲ့ မောင်ချောကို သွားပြီး ငေးမောနေတော့တယ်။ မောင်ချောရဲ့ အမူအရာတွေကို ကွယ်ရာ မှာ လိုက်တုရင်းနဲ့ အားအကျကြီး ကျနေတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ဇာတ်တိုက်တာသာ ပြီးသွားတယ်။ ဘုရားတွေ ထုဆစ်လို့မပြီးဘဲ ဖြစ်နေတော့ မြို့အုပ်ကြီးက မောင်ပေါဖခင်ကို ခေါ်ပြီး သတိပေးတာပေါ့။ ဘုရားပွဲကို မမိနိုင်ရင် သူ့အဖြစ်ပေး ခံရတော့မယ်လေ။

အဲဒါကို မသိတဲ့ မောင်ပေါဟာ မှန်ကိုကြည့်လိုက်။ ဇာတ်ကွက်ထဲကလို သရုပ်ဆောင်လိုက်နဲ့ တော်တော်ကို ပေါကြောင်ကြောင်လုပ်နေခဲ့တယ်။ ဒါ့အပြင် သူ့အဖေကို ဝူဆာ နေသေးတယ်။ ဘုရားပွဲကျရင် မောင်ချောဝတ်မယ့် အဝတ်အစား မျိုး ဝယ်ပေးဖို့ပေါ့။ ဆင်းတုတော်တွေ ထုလုပ်ပေးခရရင် ဝယ်ပေး ရမယ်တဲ့လေ။

ဒီလိုနဲ့ မကြာမီ တစ်ရက်မှာ မောင်ပေါတို့အိမ်ကို မြို့မိ မြို့ဖလူကြီးတွေ ရောက်လာကြတယ်။ ဆင်းတုတွေကို ထုဆစ်ဖို့ လူသစ်တစ်ယောက်ဆီ လွှဲပြောင်းပေးဖို့ လာပြောကြတာပေါ့။ ဒီအတိုင်းဆိုရင် ဘုရားပွဲကို မမိနိုင်တော့ဘူးလေ။ မောင်ပေါ အဖေခမျာ လူကြီးတွေ စကားအတိုင်း လက်ခံလိုက်ရတော့မလို ဖြစ်နေပြီ။ ဒီအချိန်မှာ -

“သားရေ...မင်းလိုချင်တဲ့ ဝတ်စုံကို အဖေတော့ ဝယ်မပေး နိုင်တော့ဘူးကွယ်။ အဖေဆင်းတုတွေ အချိန်မီ မပေးနိုင်တာမို့ အလုပ်သိမ်းရတော့မယ်” ဆိုတဲ့ သူ့အဖေရဲ့ မချီတင်ကဲ လေသံဟာ မောင်ပေါရဲ့စိတ်ကို ချက်ချင်းနှိုးဆွပြောင်းလဲပစ်လိုက်တော့တယ်။

“ဟာ...အဘကလည်း ဘာလို့မပြီးရမှာလဲ။ ကျုပ်လည်း လုပ်တတ်တာပဲ။ ကျုပ်ပါကူမှာပေါ့။ ပြီးပါတယ်ဗျ” လို့ ပြောပြီး လုပ်ငန်းခွင် စဝင်တော့သတဲ့။ အဲဒီအခါကျမှ လူကြီးတွေလည်း သက်ပြင်းချ ကျေနပ်သွားကြတယ်။

အချိန်မီ အလုပ်ပြီးတော့ လုပ်အားခတွေ ရတာပေါ့ကွယ်။ မောင်ပေါအဖေက “ကဲ...ငါ့သားလိုတဲ့ ဝတ်စုံကို သွားဝယ် ပေတော့” လို့ ပြောတဲ့အခါ မောင်ပေါက ပြုံးပြုံးကြီး ပြောလိုက် သတဲ့။

“စူးနဲ့ဆောက် ကောင်းကောင်းတစ်စုံပဲ ဝယ်မှာပါ အဘ ရယ်” တဲ့ကွယ်။

ရှေးကပြုအပ်သော ကောင်းမှုရှိခြင်းမင်္ဂလာ

(၅)

ကံထပ်၍ ပြတ်သောသူ

တစ်ခါက ရွာတစ်ရွာမှာ မကြေးမုံဆိုတဲ့ မိန်းမချောလေး တစ်ယောက် ရှိသတဲ့။ မကြေးမုံဟာ ချောမောလှပရုံတင် မကဘူး။ ယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့ပြီး ပါးနပ်လိမ္မာသူကလေး ဖြစ်တယ်။

ဖခင်ကြီးကလည်း ဩဇာအရှိန်အဝါရှိတဲ့ ရွာသူကြီး ဖြစ်တယ်။ မိခင်ကလည်း ချမ်းသာကြွယ်ဝတဲ့ လယ်ပိုင်ရှင် ဖြစ်တယ်။ သမီးကလေး မကြေးမုံဟာ ရှေးဘဝက ပြုဖူးတဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုကြောင့် အခုဘဝမှာ မင်္ဂလာရှိသော မိန်းကလေး ဖြစ်နေသတဲ့ ကလေးတို့ရေ။

ဒါပေမယ့် မကြေးမုံကလေးဟာ သူ့ဘဝကို သူတော်တော်သဲ အားမလိုအားမရ ဖြစ်နေခဲ့တယ်။ သူဟာ နေ့စဉ် ဘုရားဝတ်ပြုပြီး ဆုတောင်းခြင်းအမှုကို ပြုတယ်။ နေ့ရှိသရွေ့ တရားထိုင်တယ်။ ဒါပေမယ့်သူ မပျော်ရွှင်ဘူး။

တစ်နေ့တော့ သူဟာ ဘာဘဲ မယ်မယ်သီမှာ ခွင့်ပန်တယ်။

“သမီးကို လယ်တစ်ကွက် စိုက်ပျိုးခွင့်ပေးပါ။ သမီးလက်၊ သမီးခြေနဲ့ သမီးကိုယ်တိုင် ပျိုးထောင်ပါရစေ” လို့ ဆိုသတဲ့။

ဖခင်နဲ့ မိခင်လည်း တအံ့တသြန့် တားဆီးကြတာပေါ့ကွယ်။

“ကံအကျိုးပေးကောင်းလို့ နူးညံ့တဲ့ အသားအရေ၊ လက်ဖဝါးနုနု၊ ခြေဖဝါးနုနုမှာ သွေးခြေဥခံပြီး ဘာအတွက် အလုပ်လုပ်မှာလဲကွယ်။ အေးအေးဆေးဆေး တရားအားထုတ်ပါ” လို့ ပြောကြတာပေါ့။

မကြေးမုံက ဇွတ်တောင်းပန်တယ်။

“ဟိုဘဝက အကျိုးပေးကံကြောင့် ယခုဘဝ တင့်တောင့် တင့်တယ်နေနိုင်တာ မှန်ပါရဲ့။ ဒါပေမယ့် မိန်းမသားဘဝနဲ့ နေရပါတယ်။ ဒါကြောင့် နောင်ဘဝမှာ မြတ်သောယောက်ျား ဘဝကို ရချင်ပါတယ်။ ယခု ပြုလုပ်နေရတဲ့ ဒါနကုသိုလ်ဟာ ဘာဘဲမယ်မယ်တို့ ရှာဖွေထားတဲ့ ငွေကြေးဥစ္စာတွေဖြစ်ပါတယ်။ သမီးရဲ့ လုပ်အား၊ ပညာနဲ့ ရှာဖွေလို့ရတဲ့ ကိုယ့်ပိုင်ဆိုင်မှု အစစ်နဲ့ ကုသိုလ်ကောင်းမှုတွေ ပြုလုပ်လှူဒါန်းချင်ပါတယ်” လို့ ပြောတယ်။

ရွာသူကြီးလည်း တားမရတဲ့ အဆုံးမှာ ခွင့်ပြုလိုက်ရတာ ပေါ့ကွယ်။ မကြေးမုံကလေးဟာ အပင်ပန်း အဆင်းရဲခံပြီး အလုပ် လုပ်တယ်။ ရရှိတဲ့ အသပြာကို စုဆောင်းလှူဒါန်းတယ်။ လိုတဲ့ ဆုတောင်းတယ်။

လူတချို့ကတော့ မကြေးမုံကလေးကို သနားကြတယ်။ တချို့လူတွေကတော့ အပြစ်တင်ကြတယ်။ ဒါပေမယ့် မကြေးမုံကလေးကတော့ သူလုပ်စရာရှိတဲ့အလုပ်ကို ယုံယုံကြည်ကြည်နဲ့ တန်ဖိုးထားပြီး တည်တည်ငြိမ်ငြိမ် လုပ်ခဲ့တယ်။

ရှေးဘဝကောင်းလှတဲ့ မကြေးမုံကလေးဟာ သူစိုက်ပျိုးလိုက်တဲ့ သီးနှံတိုင်း နှစ်ဆတိုး ဖြစ်ထွန်းအောင်မြင်ပြီး အလှူအတန်းတွေကို မကြာခဏ ပြုလုပ်နိုင်ခဲ့တယ်။ နောင်ဘဝဆက်များမှာ သူဟာ ထူးမြတ်တဲ့ သူတော်စင်ယောက်ျားဘဝကို ရရှိခဲ့တယ်။

ဒါကြောင့် ငှက်ကိုကံနဲ့ ထပ်ပြီး မြတ်သောမင်္ဂလာကို ဆပွားယူနိုင်ခဲ့တဲ့ မကြေးမုံကလေးဟာ အတုယူအားကျလောက်တဲ့ စံနမူနာတစ်ခုပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။

ကလေးတို့လည်း ကိုယ့်ကိုကိုယ် ကံကောင်းလှပြီဆိုပြီး ကျေနပ်ရောင့်ရဲမနေကြဘဲ ကုသိုလ်ကံကို ထပ်ပွားတိုးတက်အောင် ကြိုးစားကြပါ။ ကိုယ့်ကိုကိုယ် ကံဆိုးလှပြီဆိုပြီးတော့လည်း အားငယ်ဝမ်းနည်းမနေကြဘဲ ရုန်းထကြိုးစားခြင်းဖြင့် ကံကို ဆယ်တင်ပေးကြပါ။

မင်္ဂလာရှိသော ကလေးများ ဖြစ်ကြပါစေကွယ်။

ကိုယ်နှင့်စိတ်ကို
ကောင်းစွာဆောက်တည်ခြင်းမင်္ဂလာ

(၆)

သဟသမတ်

တစ်ခါတုန်းက ရွာတစ်ရွာမှာ ဦးဇီးကွက်လို့ခေါ်တဲ့ ရွာသူကြီးတစ်ယောက် ရှိတယ်။ ဦးဇီးကွက်ဟာ ရပ်ရေးရွာရေးကို အဆုံးအဖြတ်ပေးတဲ့ နေရာမှာ မှန်တဲ့ဘက်က အမြဲရပ်တည်တတ်သူမို့ သူ့ကို ဦးဇီးကွက်လို့ နာမည်တွင်နေစေတာပဲ ကလေးတို့ရေ။

ဦးဇီးကွက်မှာ သားတစ်ယောက်၊ သမီးတစ်ယောက် ရှိပါတဲ့။ ဖခင်ကို အားကျတဲ့သားဟာ တစ်နေ့မှာ နန်းတွင်းသူခမိန်ကြီးဖြစ်ဖို့အထိ ရည်ရွယ်ထားသလို သမီးဖြစ်သူကလည်း ဆေးဝါးအတတ်ကို တတ်မြောက်ကျွမ်းကျင်ဖို့ မျှော်မှန်းထားတယ်။

တစ်နေ့တော့ ရွာမှာ နွားခိုးမှု ဖြစ်တယ်။ နွားသူခိုးကို ရွာသားတွေ ဝိုင်းဖမ်းလို့ မိလာတယ်။ နွားရှင်ကလည်း နွားပြန်ရတယ်။ ဒါပေမယ့် နွားပျောက်တဲ့ရက်တွေမှာ အလုပ်တွေ ပျက်

ရလို့ နွားရှင်က မကျေနပ်ဘူး။ ဦးဇီးကွက်ဆီမှာ နွားသူခိုးကို အပြစ်ပေးဖို့ တောင်းဆိုတယ်တဲ့ကွယ်။

နွားသူခိုးဟာ ဦးဇီးကွက်ဆီကို တိတ်တဆိတ် ချဉ်းကပ် တယ်။

“နွားရှင်က နွားလည်း ပြန်ရပါပြီ ဦးဇီးကွက်ရယ်။ အလုပ် ပျက်တဲ့အတွက်နဲ့တော့ဖြင့် ကျုပ်ကို အပြစ်မပေးလိုက်ပါနဲ့။ ဦးဇီးကွက်ရဲ့သားနဲ့ သမီးအတွက် ကျုပ်တတ်နိုင်သလောက် ကူညီ ပံ့ပိုးပေးပါမယ်” လို့ လာပြောသတဲ့။

သမားသမတ်စိတ်နဲ့ ဖြောင့်မတ်တဲ့ ဦးဇီးကွက်ဟာ နွားသူခိုး ရဲ့ စကားကို ခေါင်းခါငြင်းပယ်လိုက်တယ်။

“လူတွေဟာ ခိုးတုန်းက ခိုးပြီး လူမိသွားလို့ ပြန်ပေးလိုက် ရုံနဲ့ အပြစ်လွတ်ရိုးဆိုရင် ဒီလိုပဲ ခိုးနေကြတော့မှာပေါ့။ ထိုက်သင့် တဲ့ အပြစ်ကိုတော့ မပေးလို့ မဖြစ်ဘူး” လို့လည်း ငြင်းဆန်လိုက် တယ်။

ဦးဇီးကွက်ရဲ့ သမီးကတော့ ချထားတဲ့ ငွေထုတ်ကိုကြည့် ပြီး လက်တစ်ပြင်ပြင် ဖြစ်နေတော့တာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။ သူ့ခမျာလည်း ပညာသင်သွားချင်ရှာတာ ကြာခဲ့ပြီ။

ဒါပေမယ့် ဦးဇီးကွက်ဟာ သမီးဖြစ်သူကို ဖျောင်းဖျခဲ တယ်။

“မမှန်ကန်တဲ့ ငွေကြေးနဲ့ ရှာရတဲ့ ပညာက တန်ဖိုး မရှိပါဘူး သမီးရယ်။ အချိန်ကို စိတ်ရှည်ရှည်ထားပြီး သည်းခံ စောင့်ပါ။ သမီးရဲ့ ပြင်းပြတဲ့ ဆန္ဒမှန်ရင် တစ်နေ့ ပြည့်လာမှာ ပါ” လို့ အားပေးသံတဲ့။

နွားသူခိုးကိုလည်း နွားရှင်အတွက် နစ်နာကြေးသတ်မှတ် ပြီး ပေးလျော်စေတယ်။

ကလေးတို့ရေ...နွားရှင်ဟာ တစ်ဆင့်စကားတစ်ဆင့်နား နဲ့ နွားသူခိုးက ဦးဇီးကွက်ထံ ချဉ်းကပ်ဖြားယောင်းတဲ့သတင်းကို ကြားသွားခဲ့တယ်။ သူဟာ ဦးဇီးကွက်ရဲ့ စိတ်ဓာတ်နဲ့ ရပ်တည် မှုကို သိပ်ပြီး သဘောကျသွားတယ်။ ဦးဇီးကွက်ရဲ့ လိုအပ်မှု ကိုလည်း သိသွားတာပေါ့။

ဒီတော့ -

“ဦးဇီးကွက်ရေ...ကျုပ်က နွားသူခိုးကို မကျေနပ်လို့ အလျော်တောင်းတာပါ။ ကျုပ်အတွက် အချိန်ကလေး မဖြစ်စလောက် နောက်ကျသွားတာပါ။ ပြောပလောက်အောင် မထိခိုက်ပါဘူး။ ဒါကြောင့် ဒီလျော်ကြေးငွေကို ဦးဇီးကွက်ရဲ့ သားနဲ့သမီးအတွက် ပညာသင်စရိတ်အဖြစ် ပေးပါရစေ၊ လက်ခံ ပါ” ဆိုပြီး လျော်ကြေးငွေထုပ်နဲ့ ဦးဇီးကွက်ကို လာကန်တော့ တယ်တဲ့ကွယ်။

အကြားအမြင်များသောသူဖြစ်ခြင်းမင်္ဂလာ

(၇)

ဘေးမသိရန်မာ

ဟိုးတစ်ခါတုန်းကပေါ့ကွယ်။ မောင်လူလှနဲ့ မစုံပယ်ဆိုတဲ့ မောင်နှမနှစ်ယောက်ဟာ သူတို့ရဲ့ ဘကြီးနဲ့အတူ တောထဲကို သစ်မြစ်တူးဖို့ သွားကြတယ်။ တောနက်ကြီးထဲကို ရောက်တဲ့ အချိန်မှာတော့ မမျှော်လင့်ဘဲ လေကြီးမိုးကြီး ကျလာတယ်။

မိုးတွေကလည်း ခြိမ်း၊ လျှပ်စီးတွေကလည်းလက်၊ တဒုန်းဒုန်း၊ တဒိုင်းဒိုင်းနဲ့ပေါ့။

“ကလေးတို့ရေ၊ လာကြနီဟု၊ မိုးတွေရွာတော့မယ်။ အပင်ကြီးကြီးရှာပြီး အဲဒီအောက်မှာ မိုးဝင်ခိုကြရအောင်” လို့ သူတို့ဘကြီးက ပြောသတဲ့။

အဲဒီအခါ မောင်လူလှကလေးက -

“မဖြစ်ဘူးဘကြီး၊ ကျောက်ဆောင်တစ်ခုခုကို အမြန်ရှာပြီး ဝင်ခိုမှ ဖြစ်မယ်” လို့ ပြောသတဲ့။

ဘကြီးက "ဟ...ဘယ်က ကျောက်ဆောင် ဒီတောထဲ ရှိမှာတုန်း။ မိုးကရွာတော့မယ်။ ဟိုနားက အပင်ကြီး မိုးလုံလိမ့် မယ်၊ သွားကြရအောင်" လို့ ပြောပြန်တယ်။

မောင်လူလှကလေးကို ခေါ်မရတဲ့အဆုံး ဘကြီးဟာ သစ်ပင်ကြီးရှိရာကို အတင်းပြေးသွားတယ်တဲ့ကွယ်။ မောင်လူလှ ကလေးကတော့ သူ့နှမကလေး မစပယ်ကို လက်ဆွဲပြီး လျှို့ကြား ထဲကို ဝင်ပြေးတယ်။ ဘကြီးကိုလည်း မသွားဖို့ လှမ်းအော်တယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ဘကြီးက ခေါ်လို့မကြားတော့ဘဲ သူလက်ညှိုးထိုး ပြခဲ့တဲ့ သစ်ပင်ကြီးဆီ ရောက်သွားတော့တယ်။

မောင်လူလှနဲ့ မစပယ်တို့ဟာ ချုံကြားထဲ အတင်းတိုးပြီး မြေကြီးပေါ်မှာ ပြားပြားဝပ်မှောက်နေကြသတဲ့။

မိုးတွေက ခြိမ်းလွန်းမတတ် ခြိမ်းပြီး မိုးကြိုးတွေပစ်တော့ မောင်လူလှကလေးဟာ သူ့ဘကြီးကို သိပ်စိတ်ပူသွားတာပေါ့ကွယ်။ တကယ်တော့ သူ့ဘကြီးဟာ တောထဲကို ထင်းခုတ်ထွက်ဖူးတာ မဟုတ်ဘူး။ သူ့တို့ရွာကို အလည်လာတဲ့ နေပြည်တော်က ပန်းထိမ်ဆရာကြီးသာ ဖြစ်တယ်။

ဘကြီးဟာ ရွှေအကြောင်းကလွဲပြီး ဘာမှ စိတ်မဝင်စား တတ်သူမို့ ဘာအတွေ့အကြုံ အကြားအမြင်မှလည်း မရှိဘူး။ မောင်လူလှကလေးကတော့ ဒီတောထဲကို ဖခင်ဖြစ်သူနဲ့ မကြာ ခဏ လာဖူးလေတော့ သဘာဝကို သိနေတာပေါ့။

“နှမလေးရေ...ဒီအတိုင်းဆို ငါတို့ဘကြီးတော့ ဒုက္ခရောက်လိမ့်မယ်။ ကဲ ဒီနားမှာ နှမလေးငြိမ်ငြိမ်ကလေးဝပ်နေ၊ မကြောစွနဲ့။ အစ်တိုကြီး ခုချက်ချင်း ပြန်လာမယ်” လို့ ပြောပြီး သူ့ဘကြီးဆီ ပြေးတော့တယ်။

“ဟ...လူလှ၊ စပယ်လေးရော၊ ဘာလို့-ခေါ်မလာတာလဲ။ ဒီမှာ မိုးလုံတယ်ကွ” လို့ သူ့ဘကြီးက ဆီးပြောတယ်။

မောင်လူလှဟာ သူ့ဘကြီးကို စကားမပြန်တော့ဘဲ လက်ကို အတင်းဆွဲပြီး -

“စပယ်လေးကို လာကြည့်ပါဦး ဘကြီးရဲ့” လို့ ပြောလိုက်တယ်။

အဲဒီကျမှ သူ့ဘကြီးလည်း စိုးရိမ်တကြီးနဲ့ မောင်လူလှကလေးနောက်ကို အပြေးအလွှား လိုက်ပါလာတော့တယ်။ လျှို့ဝှက်ထဲရောက်တော့ မစပယ်လေးကို ဘေးမသိရန်မခွဲတွေ့လိုက်တဲ့အခါ ဘကြီးက မောင်လူလှကို ဟိန်းဟောက်မယ် ကြံခါရှိသေး-

“ဝုန်း...ဒုန်း” ဆိုတဲ့ မိုးကြိုးပစ်သံကြီးနဲ့အတူ ဝင်းခနဲရဲနီသွားပြီး သစ်ပင်ပြုလဲသံကြီးကို ကျယ်ကျယ်လောင်လောင် ကြားလိုက်ရတယ်တဲ့ကွယ်။

ဒါဟာ အခုနက ဘကြီး မိုးခိုခဲ့တဲ့ အပင်ကြီးကို မိုးကြိုး
 ပစ်ချလိုက်တာပဲ။ ကဲ...ဒီလို ထီးထီးမားမားအပင်ကြီးဟာ မိုးကြိုး
 ခဖို့ ပစ်မှတ်တစ်ခုဆိုတာ မောင်လူလှကလေးက သိနေတယ်လေ။

ဘကြီးလည်း သူတူလေးက သူ့အသက်ကို ကုယ်လိုက်မှန်း
 အဲဒီတော့မှ သိသွားခဲ့တယ်။ မင်္ဂလာရှိတဲ့ မောင်လူလှလေးရဲ့
 မင်္ဂလာရှိတဲ့ လုပ်ရပ်ပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။

အပြစ်ကင်းအောင် တတ်မြောက်ခြင်းမင်္ဂလာ

(၈)

ဗိသုကာရဲ့ သင်ခန်းစာ

ဟိုးရှေးရှေးတုန်းက တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှာ ဗိသုကာ ပညာသင်ကျောင်းကြီးတစ်ကျောင်းရှိခဲ့သတဲ့ ကလေးတို့ရေ။ အဲဒီ ကျောင်းတော်ကြီးဟာ ထူးချွန်တဲ့ ဗိသုကာပညာရှင်တွေကို မွေးထုတ်ပေးလေ့ရှိသတဲ့။

မောင်သူရလေးဟာ အဲဒီကျောင်းကြီးက လေ့ကျင့်ပျိုးထောင် ပေးလိုက်တဲ့ ဗိသုကာပညာရှင်လေးပေါ့ကွယ်။ သူဟာ တော်လည်း တော်၊ ပါးနပ်လည်း ပါးနပ်တာမို့ ဗိသုကာပညာကို သူတကာထက် ပိုပြီး ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သူဖြစ်တယ်။

သူဟာ သူ့အရပ်ဒေသကို ပြန်ရောက်တဲ့အခါမှာ ဂုဏ် သတင်းကျော်စောပြီး လူတွေအားကိုးယုံစားရတဲ့ ပညာရှင်တစ်ဦး အဖြစ် ရပ်တည်နိုင်ခဲ့တယ်။

သူရ် ဗိသုကာလက်ရာတွေဟာ ဆန်းသစ်လှပတာကြောင့် လူတွေက သိပ်နှစ်သက်ကြတယ်။ မောင်သူရကလေးဟာ မနားရအောင်ဘဲ အလုပ်လုပ်ရရှာတယ်။ လုပ်ရသလောက်လည်း နှစ်ဦးနှစ်ဖက် အကျိုးရှိတယ်။ မောင်သူရမှာ လက်ဖျားငွေသီးတော့တာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။

ဒါဖေမယ့် အလုပ်များလှတဲ့ မောင်သူရဟာ လာရောက်အပ်နှံသမျှ အလုပ်တွေကို လက်မခံနိုင်စောက်အောင် ဖြစ်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာပဲ လူတွေဟာ သူ့အလုပ်ကို လက်ခံလာအောင် တန်ဖိုးလက်ဆောင်တွေပေး၊ ငွေအသပြာတွေ ပိုပေးပြီး မောင်သူရကို စည်းရုံးကြတော့တယ်။

မောင်သူရကလည်း တမ်းမခံနိုင်ရှာဘူး။ မျက်နှာကြီးရာဟင်းဖတ်ပါခဲ့ရတော့တယ်။ အဲဒီမှာ ငွေကြေးကြွယ်ဝတဲ့ လူတန်းစားတွေဘက်ကို မောင်သူရ အလေးပိုလာတယ်။ တော်တန်ရုံအလုပ်ကို လက်မခံဘဲ ဖြစ်လာတယ်။

အဲဒီနောက်တော့ မောင်သူရဟာ ငွေအသပြာကို ပိုရှာတတ်လာတယ်။ သူဟာ ဗိသုကာအတတ်ကို ကျွမ်းကျင်လွန်းသူမို့ ဘယ်နေရာမှာ ဘယ်လိုခိုလိုက်ရင် ကိုယ့်အတွက် ဘယ်လို ထွက်လာမယ်ဆိုတာ သိနေတယ်။ ဘယ်နေရာကို ဘယ်လို ပိုတွက်ပြလို့လည်း ဘယ်သူမှ မသိနိုင်ဘူးဆိုတာ သဘောပေါက်နေတယ်။

အဲဒီမှာပဲ မောင်သူရဟာ သူ့ပညာကို မရိုးသားစွာ အသုံး
ချလာတော့တာပေါ့ကွယ်။ သူတစ်ပါးဆီက ပိုလျှံတဲ့ အုတ်၊ ထုံး၊
သံ၊ ကျောက်တွေနဲ့ သူ့အတွက် ကိုယ်ပိုင်အဆောက်အအုံတစ်ခုကို
တည်ဆောက်တော့တယ်။ သူ့အဆောက်အအုံက တဖြည်းဖြည်း
ရုပ်လုံးပေါ်လာလေလေ သူ့ကို အလုပ်အပ်နှံသူတွေ လျော့ပါး
သွားလေလေ ဖြစ်လာတော့တယ်။

နောက်ဆုံးမှာတော့ သူ့နေထိုင်ဖို့ ဗိမာန်ကြီးလည်း ပြီးစီး
သွားရော သူ့ကို ယုံကြည်အပ်နှံသူလည်း လုံးဝကင်းမဲ့သွားရောတဲ့
ကလေးတို့ရေ။ မောင်သူရဟာ အလွန်ခမ်းနားတဲ့ သူ့ဗိမာန်ကြီးကို
အမည်ပေးထားပြီး ဖြစ်တယ်။

ဒါပေမယ့် အမည်ပေးဆိုင်ဘုတ်ကြီးကို ဘယ်လိုမှ မချိတ်
ဆွဲရဲတော့ဘူးကွဲ့။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ အဲဒီ ဗိမာန်ကြီးကို သူက
'စေတနာ' လို့ အမည်ပေးထားတာကိုး။

ကလေးတို့ရေ... ဗိသုကာလေး မောင်သူရက ပေးတဲ့
သင်ခန်းစာကို ယူတတ်ကြပါစေကွယ်။ လောကကြီးမှာ အပြစ်
ကင်းစွာ တတ်မြောက်ခြင်းဆိုတဲ့ မင်္ဂလာနဲ့ ပြည့်စုံဖို့ အရေးကြီး
ပါတယ်။

ကျင့်ဝတ်တို့ကို ကောင်းစွာလိုက်နာခြင်းမင်္ဂလာ

(၉)

တန်ဖိုးရှိသောလူ

လွန်လေပြီးသောအခါကပေါ့ကွယ်။ တောရွာကလေး
တစ်ရွာမှာ မောင်ရူပဆိုတဲ့ သူငယ်လေးတစ်ယောက်ရှိသတဲ့။
မောင်ရူပကလေးဟာ ဉာဏ်ပညာထက်မြက်ပြီး စာပေကျမ်းဂန်တွေ
ကို လေ့လာလိုက်စားတဲ့အတွက် ဗဟုသုတလည်း ကြွယ်ဝတယ်။
စကားပြော ယဉ်ကျေးပြေပြစ်တဲ့အတွက် လူချစ်လူခင်လည်း
များသတဲ့။

သူဟာ ဆေးဝါးဗေဒအတတ်ကို ဝါသနာပါလွန်းတာကြောင့်
တစိုက်မတ်မတ် လေ့လာခဲ့တယ်။ ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်တဲ့ ဆရာကြီး
တွေဆီမှာ တပည့်ခံပြီး ပညာယူခဲ့တယ်။ ဒီလိုနဲ့ သူကိုယ်တိုင်
ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် ရာသနိုင်တဲ့ သမားကောင်းတစ်ယောက်
ဖြစ်လာခဲ့တယ်။

မောင်ရူပတို့ရွာမှာ မောင်ဗလဆိုတဲ့ လူငယ်တစ်ယောက်
လည်း ရှိပြန်တယ်။ မောင်ဗလကတော့ လက်ဝှေ့ပညာကို
လိုက်စားသူတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်။ သူဟာ သူ့ပညာနဲ့ ပတ်သက်
ရင်တော့ အင်မတန်တော်တဲ့သူဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့ရဲ့
စိတ်ကတော့ ဖိစီးမှုတွေ သိပ်များသတဲ့ကွယ်။

သူဟာ တစ်ရွာတည်းနေ မောင်ရူပအပေါ် အလွန်မုန်းတီး
သတဲ့။ မောင်ရူပရဲ့ အရည်အချင်းကို လူတွေ ချီးမွမ်းကြတာကို
ကြားနေမြင်နေရတဲ့အခါ မနာလိုဖြစ်နေတော့တယ်။

တစ်နေ့တော့ မောင်ဗလရဲ့ ကြီးတော်ကြီးဟာ ခါးတွေ
နာပြီး နေထိုင်မကောင်းဖြစ်သတဲ့။ ဒါနဲ့ ဆေးဆရာလေး မောင်ရူပ
ဆီမှာ ဆေးသွားတောင်းဖို့ မောင်ဗလကို ခိုင်းလိုက်တယ်။ မောင်ဗလ
လည်း အကွက်ကောင်းဝင်ပြီဆိုပြီး မောင်ရူပဆီကို သွား၊
ဆေးဝေစောင်း၊ ပြီးတော့ အဲဒီဆေးထဲမှာ ဝမ်းနုတ်ဆေးတွေ
ရောထည့်လိုက်သတဲ့။

ကြီးတော်ကြီးလည်း ဆေးသောက်ပြီး ဝမ်းတွေလျှောတော့
တာပေါ့ကွယ်။ အဲဒီမှာ မောင်ဗလက “တွေ့တယ် မဟုတ်လား။
ကြီးတော်ကြီးတို့ကသာ မောင်ရူပကို အထင်ကြီးနေကြတာ။ ခုတော့
ခါးနာတဲ့သူကို ဘာဆေးပေးလိုက်မှန်းမသိဘူး” ဆိုပြီး ချောက်တွန့်
တော့တာပေါ့။

အဲဒီလိုသာ ပြောတယ်။ ရွာထဲမှာ နေထိုင်မကောင်းတဲ့သူ သတင်းကို လိုက်စုံစမ်းပြီး "မောင်ရူပဆီက ဆေးကောင်းတယ်။ တောင်းပေးမယ်" လို့ ပြော၊ ဆေးမှားတွေ လျှောက်ပေး၊ မမှန်တာ တွေ လုပ်နေတော့တယ်။

မကောင်းမှုဟာ ဘယ်မှာကြာကြာဖုံးထားလို့ ရပါ့မလဲ ကလေးတို့ရယ်။ မောင်ရူပက သိသွားတာပေါ့။ ဒါပေမယ့် မောင်ရူပဟာ မသိကျိုးကျွံပြုလိုက်တော့တယ်။ မောင့်ဗလဆေး လာတောင်းရင်လည်း မပေးတော့ဘဲ လူနာဆီကို ကိုယ်တိုင်ကြွ တယ်။

ဒီတော့ လူတွေလည်း မောင်ဗလရဲ့ လုပ်ရပ်ကို ရိပ်မိကုန် ကြတာပေါ့။ မောင်ဗလကို ပိုပြီးတောင်မှ ကြဉ်ကုန်ကြတယ်။ မောင်ဗလဟာ မောင်ရူပကို ပိုပိုပြီး မလိုမုန်းထားဖြစ်လာတော့ တယ်။

တစ်နေ့မှာတော့ နယ်ပေါင်းစုံ လက်တွေ့ကြီးကျင်းပတယ်။ မောင်ဗလဟာ ရွာကိုယ်စား ဝင်ပြိုင်တယ်။ ဒီပွဲမှာ သူ့ရုံးပြီး မှောက်သွားတယ်။ အတွင်းဒဏ်ရာရတယ်။ ဒါပေမယ့် သူ့အဖေဟာ မောင်ရူပကို ဆေးကုဖို့ မဖိတ်ခေါ်ရဲရှာဘူး။ သူ့အား လုပ်ထားတဲ့ အမှားတွေအတွက် ရှက်လည်းရှက်၊ အားလည်းနာ ဖြစ်နေရတယ်။

အဲဒီမှာပဲ ဒီသတင်းကို ကြားတဲ့ ဆေးဆရာလေး မောင်ရူပ ဆေးအိတ်ကို ဆွဲလို့ မောင်ဗလအိမ် အပြေးအလွှားရောက်လာတယ်။ မောင်ဗလကိုလည်း ဆေးလိမ်း၊ ဆေးတိုက်နဲ့ ကိုယ်ဖီရင်ဖီ ကုသပေးတယ်။ သူဟာ ဆေးဆရာတို့ရဲ့ ကျင့်ဝတ်ကို လိုက်နာသူပေါ့ကွယ်။

သမားဆိုတာ ရန်သူ၊ မိတ်ဆွေ၊ ချစ်သူ၊ မုန်းသူ၊ မခွဲခြားဘဲ လူသားတိုင်းအပေါ်မှာ မေတ္တာထားရတယ်။ ဒါဟာ ကျင့်ဝတ်ပဲပေါ့ကွယ်။ မင်္ဂလာရှိတဲ့ မောင်ရူပရဲ့ လုပ်ရပ်ဟာ မောင်ဗလအတွက်တော့ ရှက်နောင်တ ရခဲ့တာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။

စကားကို ကောင်းစွာပြောဆိုတတ်ခြင်းမရှိလာ

(၁၀)

အပိုကို အပိုအတိုင်း

တစ်ခါတုန်းက ရွာတစ်ရွာမှာ မောင်ပို၊ မောင်လိုနဲ့ မောင်ချို ဆိုတဲ့ ညီအစ်ကိုသုံးယောက် ရှိသတဲ့။

မောင်ပိုဟာ စကားပြောတဲ့နေရာမှာ ကြားဝါပြီး ပိုပြောလေ့ ရှိတယ်။ မောင်လိုကတော့ ကိယုကိုကိုယ် အမြဲနှိမ့်ချပြောတတ် တယ်။ မောင်ချိုကလေ့ ? စကားကို ချိုချိုသာသာနဲ့ လိုသလောက်ပဲ ပြောတတ်သတဲ့ကွ။

သူတို့ရဲ့ မိဘတွေဟာ ညီအစ်ကိုသုံးယောက်စလုံးကို ပညာ တန်းတူသင်ပေးခဲ့တယ်။ အရွယ်ကဇေးရလာတဲ့အခါ အလုပ်လုပ် ဖို့အတွက် မြို့ကြီးမှာနေတဲ့ ဦးလေးဆီကို လွှတ်လိုက်သတဲ့။

ဦးလေးဖြစ်တဲ့သူဟာ သူတို့ညီအစ်ကိုသုံးယောက်စလုံးကို အလုပ်ပေးနိုင်တဲ့ ပွဲရုံကြီးတစ်ခုဆီကို ခေါ်သွားတယ်။ ပွဲရုံကို ရောက်တော့ ပွဲစားကြီးနဲ့ တွေ့တာပေါ့။

“ပွဲစားကြီးခင်ဗျာ၊ ဒါ ကျွန်တော့်တူတော်မောင် သုံးယောက် ဖြစ်ပါတယ်။ ပညာလည်း အတန်အသင့်တတ်ပါတယ်။ အဲဒါ ပွဲရုံမှာ အလုပ်ကလေးလုပ်ဖို့ အပ်နှံချင်ပါတယ်” လို့ ဦးလေးက ပြောတယ်။

ဒါနဲ့ ပွဲစားကြီးက သူတို့ ညီအစ်ကိုသုံးယောက်ကို ဆီးခြား စီခေါ်တော့တယ်။

မောင်ပိုနဲ့ တွေ့တဲ့အခါ ပွဲစားကြီးက မေးသတဲ့။

“မောင်ရင်က ပွဲရုံလုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာတွေများ တတ်သလဲ” လို့ မေးတဲ့အခါ မောင်ပိုက “အကုန်တတ်ပါတယ်” လို့ ဖြေသတဲ့။

ဒါနဲ့ ပွဲစားကြီးက မောင်လိုကို တစ်ခါခေါ်ပြီး မေးပြန် တယ်။

“မောင်ရင်ကရော ပွဲရုံလုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာတွေများ တတ်သလဲ” ဆိုတော့ မောင်လိုက “ဘာမှ မတတ်ပါဘူးခင်ဗျာ” လို့ ဖြေသတဲ့။

ဒါနဲ့ နောက်ဆုံး မောင်ချိုကို မေးတော့တာပေါ့။

“မောင်ရင်က ပွဲရုံလုပ်ငန်းနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဘာတွေများ တတ်သလဲ” လို့ မေးတဲ့အခါ မောင်ချိုက

“ပွဲရုံလုပ်ငန်းနဲ့ မရင်းနှီးလို့ တတ်ကျွမ်းတာတော့ မရှိသေးပါဘူး။ ဒါပေမယ့် သင့်တော်မယ့်အလုပ်ကို ခိုင်းမယ်ဆိုရင် တတ်အောင်သင်ပြီး လုပ်ပါ့မယ်ခင်ဗျာ” လို့ ပြောသတဲ့။

ပွဲစားကြီးလည်း သူတို့ညီအစ်ကိုသုံးယောက်စလုံးကို ပြန်လွှတ်လိုက်ပြီး အကြောင်းပြန်မယ်လို့ မှာလိုက်သတဲ့ကွယ်။ နောက်တော့ ပွဲစားကြီးဟာ သူတို့ရဲ့ ဦးလေးကို ခေါ်ပြောတယ်။

“မောင်ပိုက ပွဲရုံလုပ်ငန်း အကုန်တတ်တယ်ဆိုတော့ ဘာခိုင်းရမှန်း မစဉ်းစားနိုင်ဘူး။ မောင်လိုက ဘာမှမတတ်ဘူးဆိုတော့ ဘာမှခိုင်းလို့ မဖြစ်ဘူး။ မောင်ချိုကတော့ ခိုင်းတာကို တတ်အောင်သင်ပြီးလုပ်မယ်ဆိုတော့ မောင်ချိုတစ်ယောက်ကိုပဲ အလုပ်ခန့်တော့မယ်” လို့ ပြောသတဲ့ကွယ်။

စကားကို ပိုပြောရင် လူအထင်ဆေးသလို စကားကို လျှော့ပြောတိုင်းလည်း လူအထင်မကြီးဘူး။ စကားကို ချိုချိုသာသာနဲ့ အရှိအတိုင်း ပြောခြင်းသည်သာ မင်္ဂလာရှိတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း ဒီပုံပြင်ကလေးမှာ သက်သေပြလိုက်တာပါပဲကွယ်။

မိဘကို လှုပ်ကျွေးပြုစုခြင်းမင်္ဂလာ

(၁၁)

သားဖိုက်

တစ်ခါတုန်းက ရွာကလေးတစ်ရွာမှာ မောင်ဖိုးထောင်နဲ့ မမယ်မြတို့ လင်မယားနှစ်ယောက် ရှိခဲ့တယ်။ ဖိုးထောင်ဟာ ထန်းရည်သောက်ပြီး မယ်မြဈေးရောင်းလို့ရတဲ့ ပိုက်ဆံတွေကို ဆုံးဖြန်းပစ်တယ်။ ဘာအလုပ်မှလည်း မည်မည်ရရ မလုပ်ဖူးတဲ့ ကွယ်။

မမယ်မြခမျာမှာတော့ တစ်ရွာဝင်တစ်ရွာထွက် ဈေးရောင်းရင်း သားမောင်လူကလေးကို ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်နေရတာပဲ။ မောင်ဖိုးထောင်ရဲ့ မိဘတွေဟာ ချမ်းသာကြတယ်။ မြို့ပေါ်မှာ

စက်ပိုင်တွေပေါ့ကွယ်။ သူတို့သားကို ပြောမရဆိုမရတာကြောင့်
ပစ်ထားကြတာဖြစ်တယ်။ ငွေစလေးထုတ်ပေးရင်လည်း ထန်းရည်
ပဲ သောက်ပစ်တာဆိုတော့ ဘာမှ ထပ်မပေးကြတော့ဘူးပေါ့
ကွယ်။

ဒီလိုနဲ့ပဲ မောင်ဖိုးထောင်ဟာ ထန်းရည်မူးပြီး ရေကူးရင်း
ရေနစ်ပြီး ဆုံးပါးသွားသတဲ့။ မမယ်မြလည်း ဝဋ်ကျွတ်သွားပြီ
လို့ တွေးမိသတဲ့။ သားကလေးကို လူလားမြောက်အောင် ကြီးစား
မယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သတဲ့။

မမယ်မြဟာ ဈေးရောင်းထွက်ရင် သားလူကလေးကို
ခေါ်သွားရတယ်။ ကလေးတစ်ယောက်နဲ့ ရှာဖွေနေရတာကို
မြင်တော့ မောင်ဖိုးထောင်ရဲ့မိဘတွေက သူတို့ရဲ့မြေး မောင်
လူကလေးကို သူတို့ဆီ ခေါ်ထားမယ်လို့ မမယ်မြကို တောင်းကြ
တယ်။ မမယ်မြက လက်မခံဘူးတဲ့ ကလေးတို့ရေ။

ဒါနဲ့ မောင်လူကလေးဟာ ကျောင်းနေရမယ့်အရွယ်ရောက်
လာတော့တယ်။ မမယ်မြဟာ သားလူကလေးကို ရွာကျောင်းမှာ
အပ်နဲ့တယ်။ သူဈေးရောင်းထွက်တော့လည်း ခေါ်မသွားရတော့
ဘူးပေါ့။ အဲဒီအချိန်မှာ မောင်လူကလေးကို သူ့အဘိုးအဘွားတွေက
မကြာခဏ လာတွေ့ကြတော့တယ်။

မြေးလေးကို အစားအသောက်တွေ ကျွေးကြ၊ အဝတ် အထည်တွေ ဆင်ကြ၊ ကစားစရာတွေ ပေးကြဆိုတော့ မောင် လူကလေးဟာ သူ့အဘိုးအဘွားလက်မှာ သာဇာလာတော့တာ ပေါ့။

ဒီလိုနဲ့ ကလေးကို မြို့ကျောင်းမှာ ထားပေးမယ်ဆိုပြီး မဲဆွယ်ကြတဲ့အခါ မောင်လူကလေး ကိုယ်တိုင်က အမေ မမယ်မြ တားတဲ့ကြားက အဘိုးအဘွားတွေနဲ့ လိုက်သွားတော့သတဲ့ကွယ်။

ကလေးတို့ရေ...မောင်လူကလေးဟာ တဖြည်းဖြည်း အရွယ်ရောက်လာပြီး သုံးတတ်ဖြန့်တတ်လာတော့ သူ့အဖေလိုပဲ ဆိုးလာသတဲ့ကွယ်။ ပုညာကိုလည်း ဆုံးခန်းတိုင်အောင် မသင် ဘူးတဲ့။ သားရဲ့သတင်းဆိုးကြောင့် မမယ်မြဟာ သားဆီကိုလာပြီး ဆုံးမတယ်။ ဒါပေမယ့် မောင်လူကလေးကတော့ သူ့အမေရဲ့ စကားကို အရာမသွင်းဘူးတဲ့။

“နောင်ဆုံးမစကားပြောမယ်ဆိုရင် ကျုပ်ဆီ မလာနဲ့အမေ။ မှိုက်ဆံလိုရင် လှမ်းမှာလိုက်၊ ပို့ပေးလိုက်မယ်” လို့ မှိုက်မှိုက်ရိုင်းရိုင်း ပြောလိုက်သတဲ့။ အဲဒီကတည်းက မမယ်မြလည်း သားဆီကို မသွားတော့ဘဲ သားလိမ္မာလာပါစေလို့ ဘုရားမှာ ဆုတောင်းနေ ရတော့တယ်။

ဒါပေမယ့် သူ့ရဲ့ဆုတောင်းက မပြည့်ပါဘူး ကလေးတို့
ရယ်။ မောင်လူကလေးဟာ အဘိုးအဘွားပိုင်ဆိုင်သမျှတွေ
ထိုင်ဖြန်းရင်း ရောဂါရလာတော့တယ်။ အဲဒီအခါကျတော့မှ အမေကို
တမ်းတလာတယ်လေ။ မမယ်မြဟာ ရောဂါသည် သားကို
အတတ်နိုင်ဆုံး စောင့်ရှောက်ပြုစုခဲ့ရှာပါတယ်။ ဒါပေမယ့် မိခင်
စကားကို ပယ်ရှားစော်ကားခဲ့တဲ့ မောင်လူကလေးတစ်ယောက်
မကြာခင်မှာပဲ သူ့ဖခင်နောက် လိုက်သွားရတော့တာပါပဲ ကလေး
တို့ရယ်။

သားမယားတို့ကို ထောက်ပံ့ခြင်းမင်္ဂလာ

(၁၂)

အိမ်စောင့်နတ်ရဲ့အိပ်

တစ်ခါတုန်းက မြို့ကလေးတစ်မြို့မှာ ကိုဘိုးလူဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက်ရှိသတဲ့။ ဘိုးလူဟာ သစ်စက်ကြီးတစ်ခုမှာ အလုပ်လုပ်တယ်။ သူ့မှာ ဇနီးနဲ့သားသမီး သုံးယောက်ရှိတယ်။ သူ့ဇနီးက တော့ အိမ်မှုကိစ္စတွေ လုပ်ရင်း သားသမီးတွေကို ကျွေးမွေးပြုစုပညာသင်ပေးပေးပေးကြွယ်။

ဘိုးလူဟာ နေ့စားအလုပ်သမားကြီး ဖြစ်တယ်။ ထမ်းနိုင်၊ ပိုးနိုင်လောက် လုပ်အားခရတာမျိုးပေးကြွယ်။ သူ့ကိုမှီပြီး တစ်မိသားစုလုံး စားသောက်ကြရတာဆိုတော့ သူ့ခမျာ နားရက်တောင်မှ မယူနိုင်ရှာဘဲ အလုပ်လုပ်ရတယ်။

အဲဒီနေ့ကတော့ -

“အိမ်တစ်လုံးဖျက်ပြီးအသားတွေရှောင်းမယ်၊ ကိုဘိုးလူ ဦးစီးလုပ်ပါ” လို့ သစ်စက်ပိုင်ရှင်က ခိုင်းသတဲ့။

နေ့ချင်းပြီး ဖျက်ရမှာဆိုတော့ ဘိုးလူခမျာ တော်တော်ကို ပင်ပန်းရှာသတဲ့။ တစ်ကိုယ်လုံးလည်း ပွန်းလို့ ပဲ့လို့ပေါ့ကွယ်။ ဒါပေမယ့် အဲဒီအလုပ်က မြိုးမြိုးမြက်မြက်ကလေးရမှာဆိုတော့ ဇွဲကောင်းကောင်းနဲ့ လုပ်ရတာပေါ့။

သားကြီးကလည်း ကျောင်းစာအုပ် ဝယ်ခိုင်းနေဇာယ်။ သမီးလတ်ကလည်း ဖိနပ်ပြတ်တော့မယ်။ သားငယ်ကလေးဖို့လည်း အားဆေးဝယ်ရဦးမယ်။ မိန်းမခမျာလည်း သနပ်ခါးတုံးကလေး တောင်မှ အပွေးပြောင်နေပြီ။

ကိုဘိုးလူဟာ အဲဒီလိုတွေးပြီး အလုပ်ကို ဖိလုပ်စာယ်။ ကြိုးစားလုပ်တယ်။ သူဟာ သူလုပ်တဲ့အလုပ်အပေါ်မှာလည်း အမြဲသတိထားတယ်။

“အိမ်စောင့်နတ်မင်းကြီး၊ တပည့်တော်တို့ ဒီအိမ်ကြီးကို အန္တရာယ်ရှိနေပြီဖြစ်လို့ ဖျက်တာပါ။ အပြစ်ရှိက ခွင့်လွှတ်တော် မူပါ” လို့ တိုင်တည်တောင်းပန်ခဲ့သတဲ့။

ညမိုးချုပ်တော့ လုပ်ခရှင်းပြီး အိမ်ပြန်လာတာပေါ့ကွယ်။ သူခမျာ တစ်ကိုယ်လုံး မသယ်ချင်လောက်အောင် နုံးချည့်နေ

ရှာတယ်။ ကိုဘိုးလူရဲ့ ဇနီးက သူ့ကို ထမင်းခူးခပ်ကျွေးတယ်။
ရေချိုးဖို့ ရေငင်ပေးတယ်။ အကြောပြေဆေးတွေ လူးပေးတယ်။
လင်မယားနှစ်ယောက်စလုံးဟာ အပြန်အလှန်ထောက်ပံ့
ကူညီကြတယ်။ တစ်ဦးကိုတစ်ဦး နားလည်ကြတယ်။ မင်္ဂလာ
ရှိတဲ့ မိသားစုလေးပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။

“ကဲ...သားတို့ သမီးတို့ရေ၊ မင်းတို့ လိုအပ်နေတာကလေး
တွေ အဖေဖြည့်ပေးနိုင်ပြီ။ ကဲ...ကိုယ့်ဝေစုကလေးတွေ ကိုယ်လှူ
ယူကြပေတော့” ဆိုပြီး ကလေးတွေရဲ့ လိုအပ်ချက်ကလေးတွေကို
ဖြည့်ပေးနိုင်တဲ့ ကိုဘိုးလူဟာ မျက်နှာမှာ အပြုံးပန်းတွေ နှမ်းလျှလျ
ပွင့်လို့ပေါ့ကွယ်။

အဲဒီညမှာပဲ ကိုဘိုးလူ အိပ်မက် မက်တယ်။ နေ့လယ်တန်း
က သူဖျက်ခဲ့တဲ့ အိမ်က အိမ်စောင့်နတ်မင်းဟာ ကိုဘိုးလူတို့
အိမ်မှာ လာနေမယ်လို့ ပြောသတဲ့။ ကိုဘိုးလူကလည်း “ကြွပါ၊
နေပါ၊ ထိုင်ပါ” လို့ ဖိတ်ခေါ်သတဲ့။

နောက်တစ်နေ့နက်လည်း ရောက်ရော လူတစ်ယောက်ဟာ
“ကိုဘိုးလူအိမ်က ဒီအိမ်လားခင်ဗျာ” ဆိုပြီး ရောက်လာ
တယ်။

“ဟုတ်ပါတယ်ခင်ဗျာ။ ဘာကိစ္စများပါလဲ” လို့ ကိုဘိုးလူ
က မေးလိုက်သတဲ့။

“ကိုဘိုးလူ အောင်ဘာလေသိန်းဆုကြီးပေါက်လို့
လာအကြောင်းကြားတာပါ။ ဟောဒီနံပါတ် ဟုတ်ရဲ့လား၊
တိုက်ကြည့်ပါဦး”

ကလေးတို့ရေ...မကြာခင်မှာပဲ ကိုဘိုးလူဟာ အင်မတန်
ခိုင်ခံ့တင့်တယ်တဲ့ အိမ်ကြီးတစ်လုံးကို ဆောက်နိုင်တော့တာပါ
ကွယ်။ အိမ်ပိုင်ရှင် ကိုဘိုးလူဟာ မင်္ဂလာတရားတော်အတိုင်း
ကျင့်ကြံခဲ့သူမို့ မင်္ဂလာရှိသောသူ ဖြစ်သွားရတော့တာပါပဲကွယ်။

အရှုပ်အထွေးမရှိသော အလုပ်လုပ်ခြင်းဖီဂီလာ

(၁၃)

သစ်ပုတ်ပင်ရဲ့ စေတနာ

တစ်ခါတုန်းက မောင်သော်က ဆိုတဲ့လူငယ်တစ်ယောက်
ဟာ မြစ်ကမ်းစပ်က သစ်ပုတ်ပင်ကြီးနားမှာ ထိုင်ရင်း တွေးနေမိ
သတဲ့။

“ချမ်းသာတဲ့သူတွေ ဘာကြောင့်ချမ်းသာကြပါလိမ့်။
ငါ့မှာတော့ ဆင်းရဲလိုက်တာ။ လူချင်းတူပြီး ဘာလို့ အဆင့်အတန်း
ကွဲနေတာပါလိမ့်” လို့ စဉ်းစားရင်း သူ့ဘဝသူ ယူကျုံးမရ
ဖြစ်နေသတဲ့။

သူ့ရဲ့ မိတ်ဆွေမင်းကျော်စွာပြောတဲ့ စကားကိုလည်း
သူက ပြန်ကြားနေတယ်။

“ငြိမ်ငြိမ်ကလေး ထိုင်နေရင်တော့ ဘာမှ ဖြစ်လာမှာ
မဟုတ်ဘူး။ မကြောက်မရွံ့လုပ်မှ တိုးတက်မှာ” ဆိုတဲ့ စကားပေါ့

ကွယ်။ အဲဒီ မင်းကျော်စွာဟာ တားမြစ်ထားတဲ့ တရားမဝင် အပင်တွေကို တိတ်တိတ်ကလေးစိုက်ပျိုးပြီး စီးပွားရှာနေသူ ဖြစ်တယ်။ သူဟာ သုံးနှစ်အတွင်းမှာ အကြီးအကျယ်ချမ်းသာ သွားခဲ့တာမို့ မောင်သော်က အားကျမယ်ဆိုလည်း အားကျလောက် စရာပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။

“ရိုးသားနေလို့ ဘယ်သူမှ ဆုလာမချဘူး သော်ကရေ။ သူ့ထက်သူ လူစွမ်းကောင်းတွေချည်းပဲ။ ကိုယ်က သူတို့ထက်ကို လည်နေမှ” လို့ ပြောခဲ့တဲ့သူကတော့ မောင်သော်ကရဲ့ သူငယ် ချင်း ရွှေတိုးပါပဲ။ သူကတော့ မောင်ခိုကုန်ကူးပြီး ကြီးပွားလာတဲ့ သူ ဖြစ်သတဲ့။

မောင်သော်က သတိရတဲ့သူ နောက်တစ်ယောက် ရှိသေး တယ်။ “သနားနေလို့ မဖြစ်ဘူးပေါ့။ ကမ္ဘာမီးလောင် သားကောင် ချနင်းတဲ့။ ကိုယ့်အကျိုးအတွက် သူများကို နင်းစာန်နင်းရလိမ့် မယ်” ဆိုတဲ့ ငယ်ပေါင်း မောင်ချစ်ဟာလည်း လောင်ကစား ဝိုင်းတွေထောင်ပြီး ကြွယ်ဝလာတဲ့သူ ဖြစ်တယ်။

မောင်သော်ကဟာ သူ့မိတ်ဆွေသုံးဦးကို သိပ်အားကျပြီး သူ့ကိုယ်သူကျတော့ အားမလိုအားမရ ဖြစ်နေသတဲ့ကွယ်။ သူ ဘာလုပ်ရမလဲဆိုတာ စဉ်းစားနေတုန်းပဲ။

သူ့ရဲ့ အတွေးတွေကို ဖမ်းဆုပ်မိသွားတဲ့ သစ်ပုတ်ပင်ကြီး ဟာ စုတ်တသပ်သပ်နဲ့ မောင်သော်ကကို သနားသွားမိတယ်။

“အင်း ဒီကလေးတော့ ပညာလေးပေးလိုက်ဦးမှပါပဲလေ”
ဆိုပြီး သစ်ပုတ်ပင်ကို မှီနေတဲ့ မောင်သော်ကဆီကို အိပ်ငွေ့တွေ
လွတ်ပေးလိုက်သတဲ့ကွယ်။

မောင်သော်က အိပ်မောကျသွားထဲ အခါမှာတော့
မင်းကျော်စွာ၊ ရွှေတိုးနဲ့ မောင်ချစ်တို့ သုံးယောက်ဟာ မျက်နှာငယ်
လေးတွေနဲ့ သူ့ဆီရောက်လာကြသတဲ့။

မင်းကျော်စွာရဲ့ စိုက်ခင်းကြီးက မီးတွေလောင်နေတယ်။
ရွှေတိုးရဲ့ ပစ္စည်းတွေလည်း ကျောက်ကြိတ်စက်ကြီးရဲ့အောက်မှာ
ကွဲလို့ကြေလို့။ မောင်ချစ်ကိုတော့ လက်ထိပ်တန်းလန်းနဲ့လေ။
မောင်သော်ကကိုယ်တိုင် မြေဖြူစွာလေးကိုင်လို့တဲ့ကွယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ သူဖျတ်ခနဲ လန့်နိုးလာတယ်။ အိပ်မက်ထဲက
မိတ်ဆွေသုံးယောက်အကြောင်း စဉ်းစားမိပြီး ကြက်သီးတွေ
ထလာသတဲ့။

“ရှုပ်ထွေးတဲ့အလုပ်၊ မသမာတဲ့အလုပ်တွေဟာ ခေတ္တခဏ
သာ ချမ်းသာပြီး ရေရှည်မတည်မြဲပါလား” ဆိုတဲ့ သတိကို
သူရလိုက်ပြီလေ။

သူဟာ ကျောင်းဆရာလေးတစ်ယောက်ဖြစ်တယ်။
“တပည့်မရှား၊ တစ်ပြားမရှိ” ဆိုသလို တစ်ပြားမှ မရှိပေမယ့်
တပည့်မရှားတဲ့ မောင်သော်ကရဲ့ ဘဝဟာ မင်္ဂလာပဲဆိုတာ သူ
အမြင်မှန်ရသွားခဲ့တယ်လေ။

သစ်ပုတ်ပင်ရဲ့ စေတနာပါပဲကွယ်။

ခွန်ကြဲပေးကမ်းလှူဒါန်းရခြင်း မင်္ဂလာ

(၁၄)

ငရ ဂုဗယ်၊ ငရ

ရှေးအခါက ရွာတစ်ရွာမှာ မြေးအဘိုးနှစ်ယောက် အတူတကွ လုပ်ကိုင်စားသောက်နေထိုင်ကြသတဲ့။ အဘိုးဖြစ်သူက ဖျာရက်ပြီး မြေးမကလေးကတော့ ဗိုင်းငင်တယ်။ လုပ်အားခလေး ရသလောက်နဲ့ မြေးအဘိုးနှစ်ယောက် ခြီးခြံနေကြရတာပေါ့ကွယ်။

စားဖို့ ရှာနေရတာဆိုတော့ အလှူအတန်းလည်း မပြုနိုင် ကြရှာအားပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။

တစ်နေ့တော့ ရွာမှာ မောင်းကြေးနန်းခတ်တံယ်။ “သံဃာ တော် အပါးတစ်ထောင် ကြွချီတော်မူမယ်။ ရွာသူ၊ ရွာသားတွေ ဆွမ်းလောင်းလှူကြ၊ နဝကမ္မ ကပ်လှူကြ” လို့ ကြေညာတာ ပေါ့ကွယ်။

မြေးမကလေး မပန်းရုံဟာ “သံဃာတော်တွေကို တစ်ခု
တစ်ရာ ကပ်လှူကုသိုလ်ယူချင်လိုက်တာ အဘိုးရှယ်” လို့ သူ
အဘိုးကို ပူဆာသံတဲ့။ အဘိုးခမျာလည်း သူ့မြေးကလေးရဲ့ ဆန္ဒကို
မဖြည့်နိုင်တဲ့အတွက် စိတ်မကောင်းဖြစ်ရတာပေါ့။

သံဃာတော်တွေ ကြွချီမယ့်နေ့မှာ မပန်းရုံလေးဟာ သူ
အိမ်ရှေ့က ရာဝင်အိုးကြီးထဲကို ရေတွေဖြည့်ရင်း သံဃာတော်တွေ
ကို လက်အုပ်ချီဖူးရုံပဲလေလို့ စိတ်ကို ဖြေနေရရှာတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာပဲ သံဃာတော်တွေဟာ တန်းစီကြွမြန်းလာ
တယ်။ အရှေ့ဆုံးက မထေရ်မြတ်ဟာ ရွာရိုးတစ်လျှောက် လှူဒါန်း
သမျှကို ခံယူလာခဲ့ပြီး မပန်းရုံတို့ အိမ်ရှေ့ကို ရောက်တော့ ခေတ္တ
ရပ်တော်မူတယ်။

မပန်းရုံလေးဟာ မထေရ်မြတ်ကို ပုဆစ်တုပ်ထိုင်ပြီး
ဖူးတာပေါ့ကွယ်။ မထေရ်မြတ်က -

“ဒကာမလေး... ဧရတစ်ခွက်လှူပါ” လို့လည်း ပြောရော
မပန်းရုံလေးဟာ ရာဝင်အိုးကြီးထဲက ရေကို ချက်ချင်းကပ်လှူ
တယ်။

ပြီးတော့ မထေရ်မြတ်ကြီးကို မဝံ့မရဲ မေးလျှောက်ရှာတယ်။

“ရေလှူတာ ကုသိုလ်ရပါသလားဘုရား” တဲ့။ မထေရ်
မြတ်ကြီးက ပြုံးတော်မူပြီး -

ရပါသော်ကော ဒကာမလေး၊ ရေလဲ၊ ခြင်းဟာ ကုသိုလ် အကျိုးဆယ်ပါး ရပါတယ်။ အဲဒါတွေကတော့ (၁) လျှင်မြန်ခြင်း၊ (၂) ကျော်စောခြင်း၊ (၃) စင်ကြယ်ခြင်း၊ (၄) ဗုဒ္ဓါသိပ္ပံမှုကင်းခြင်း၊ (၅) ကျန်းမာခြင်း၊ (၆) အသက်ရှည်ခြင်း၊ (၇) အဆင်းလခြင်း၊ (၈) ခွန်အားကြီးခြင်း၊ (၉) ဉာဏ်ပညာကြီးခြင်း၊ (၁၀) ချမ်းသာခြင်း စတဲ့ အကျိုးတွေပါပဲ” လို့ ဟောကြားတယ်။

မပန်းရုံလေးလည်း သံဃာတော်တွေကို ရေလှူဒါန်းပြီး ကုသိုလ်ယူတော့တာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။

ဒါကြောင့် အလှူဒါနဆိုတာ ဝတ္ထုပစ္စည်း၊ ငွေကြေးနဲ့ တန်ဖိုးဖြတ်လို့ မရဘဲ စေတနာရဲ့ တန်ဖိုးကသာ အဓိကဖြစ်တယ် လို့ မှတ်ကြဇပတော့နော်။

လှူဒါန်းခြင်းနဲ့ မင်္ဂလာယူကြပါ ကလေးတို့ရေ။

သုခရွှိက်တရားကို ကျင့်ခြင်းမင်္ဂလာ

(၁၅)

ဘုရားပွဲ အလှူပုံ

တစ်ခါတုန်းကပေါ့ကွယ်။ တောရွာကလေးတစ်ရွာက ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းမှာ ဖိုးပါနဲ့ ရွှေနီဆိုတဲ့ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် ရှိတယ်။

ဖိုးပါဟာ ပျော်တတ်ပြီး သူတစ်ပါးကို စချင်နောက်ချင် တတ်တဲ့ အကျင့်ရှိတယ်။ ရွှေနီကတော့ သူတစ်ပါးအပေါ်မှာ အမြဲ ကရုဏာထားပြီး ကူညီရိုင်းပင်းတတ်တဲ့စိတ် ရှိတယ်။

တစ်နေ့တော့ သူတို့နှစ်ယောက်ကို ဘုန်းတော်ကြီးက ခေါ်ပြီး ဘုရားပွဲအတွက် အလှူခံထွက်ခိုင်းသတဲ့။ ဖိုးပါကို ရွာမြောက်ပိုင်း ရွှေနီကို ရွာတောင်ပိုင်းအလှူခံစေတယ်။

ဖိုးပါဟာ ရွာမြောက်ပိုင်းကို အလှူခံထွက်လာတယ်။
ဘကြီးဖူးတို့ အိမ်ရောက်တော့ -

“ဗျို့...ဘကြီးဖူး၊ နတ်ပြည်တင်ပေးမလို့ အလှူခံလာ
တယ်။ ထည့်ဦး” လို့ ပြောသတဲ့။

ကိုဘိုးကြယ်တို့အိမ်ရောက်တော့-

“လိပ်ဥတူးလို့ ရတယ်နော်။ ဘုရားပွဲအတွက် အလှူငွေ
ထည့်ဦး” လို့ ပြောပြန်သတဲ့။

အဘွားပုံကိုကျတော့ -

“ပုတီးစိပ်ပြီး ကိုယ်ကချည်း တောင်းမနေနဲ့ဦး။ အဘွားပုံ
ရေ၊ ကိုယ်ကလည်း လှူဦးဗျ” လို့ ပြောတယ်။

ဖိုးပါရဲ့ မခံချင်အောင် မထိခလုတ် ထိခလုတ်ပြောတဲ့
စကားတွေဟာ ခံရသူအဖို့ အောင့်သက်သက်နဲ့ မချင့်မရဲ ဖြစ်ရ
တာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။ ငွေကြေးသာ လှူရတယ်။ စိတ်ထဲက
ဒေါသကိုတော့ ဘုန်းတော်ကြီးမျက်နှာကြောင့် ထိန်းချုပ်ထားကြ
တယ်။

ရွှေနီကတော့ ဒီလိုမဟုတ်ဘူးကွဲ့။

ရွာတောင်ပိုင်းကို သွားတဲ့အခါ အလှူခံရင်း တွေ့သမျှ
လူတွေကို အကူအညီ ပြန်ပေးတယ်။

“အရီးမိရေ...ကျွန်တော် နွားစာစဉ်းပေးခဲ့မယ်လေ။
ဘုရားပွဲအလှူခံလာတာပါ။ တတ်အားသရွေ့ လှူပါဦးနော်”

“ဒေါ်လေးကြော့ရာ...ကျွန်တော် ဆွဲပေးပါ့မယ်။ နှစ်ဆွဲ၊ သုံးဆွဲဆိုတာ ခဏပါ။ ဒီမှာလေ ဘဘုန်းက ဘုရားပွဲ အလှူခံ ထွက်ခိုင်းလို့ ထွက်လာတာပါ။ ဒေါ်လေးကြော့လည်း ကုသိုလ် ယူဦးနော်”

“ဖိုးသီး နေမကောင်းဘူးလား။ ဪ...ချောင်းဆိုးတာ လားဗျ။ မုန်းညင်းခါရိုရင် ကျွန်တော်လူးပေးမယ်လေ ရပါတယ် ဖိုးသီးက အအေးခံတယ်ထင်စာယ်။ ဘုရားပွဲနဲ့ နိုင်အောင် တောင့်ထားဦးနော်။ ကုသိုလ်လေးလည်း လုပ်ပါဦး” စသဖြင့် ရွှေနှီက ပြောရင်းကူညီရင်း အလှူခံတယ်။

အဲသလိုနဲ့ သူငယ်ချင်းနှစ်ယောက် အလှူခံလိုက်ကြတာ ညနေရောက်တော့ ဘုန်းကြီးကျောင်းမှာ ပြန်ဆုံသတဲ့။

ဘုန်းတော်ကြီးက -

“ဟဲ့...ဖိုးပါ၊ နင်အလှူခံလာတာ နည်းလှချည်လား။ အိမ်တွေ စုံရဲ့လားကွဲ့” လို့ မေးတော့ -

“စုံပါတယ်ဘုရား၊ သူတို့က ဒီလောက်ပဲ သဒ္ဓါကြလို့ပါ” လို့ ဖြေသတဲ့။

ရွှေနှီကိုတော့ ဘုန်းတော်ကြီးက -

“ရွှေနှီ၊ မင်းကတော့ ဓားပြများ တိုက်လာသလားဟဲ့။ များလှချည်လား” လို့ ပြောသတဲ့။

“မှန်လှပါ။ ဒါတောင်မှ ရွာတောင်ပိုင်း တစ်ခြမ်းပဲ
ရောက်ခဲ့ပါသေးတယ်ဘုရား” လို့ လျှောက်သတဲ့။

ဘုန်းတော်ကြီးလည်း ခေါင်းတညိတ်ညိတ်နဲ့ သဘောပေါက်
သွားတယ်။ ဒါကြောင့် ရွှေနီရဲ့ ကောင်းမြတ်တဲ့လုပ်ရပ်ကို ချီးမွမ်း
ပြီး ဖိုးပါကိုတော့ ကိုယ်ချင်းစာတရားထားပြီး ကရုဏာစုကား
ပြောတတ်ဖို့ သွန်သင်တယ်။ ဘုရားပွဲကိုတော့ ရွှေနီကိုပဲ ဆက်ပြီး
တာဝန်ပေးကုသိုလ်ယူစေတော့သတဲ့ကွယ်။

ဆွေမျိုးတို့ကို ချီးမြှောက်ထောက်ပံ့ခြင်းမင်္ဂလာ

(၁၆)

သစ်ကောင်းတစ်ပင်

ဟိုးရှေးရှေးတုန်းက မြစ်ကမ်းနဖူးက ရွာကလေးတစ်ရွာမှာ မကြာညိုဆိုတဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက် ရှိသတဲ့။ မကြာညိုဟာ အဲဒီရွာကလေးမှာ မွေးဖွားကြီးပြင်းခဲ့ဖေမယ့် သူရဲ့ မိဘနှစ်ပါးက တော့ မရှိရှာကြတော့ဘူးတဲ့ကွယ်။

သူ့ကို ကျေးရွာက ဝိုင်းပြီး ကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်လာခဲ့ ကြတာဖြစ်တယ်။ မကြာညိုဟာ အနုပညာကို ဝါသနာထုံပြီး စောင်းတီးအတတ်ကို ကျွမ်းကျင်သတဲ့။ မကြာညိုရဲ့ စောင်းဆရာ ကြီးဟာ ယခင်က နန်းတွင်းမှာ အမှုထမ်းခဲ့ပြီး အသက်အရွယ် ကြောင့် အနားယူဖို့ ရွာပြန်လာတုန်း မကြာညိုကို ပညာသင်ပေး ခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

အခုတော့ စောင်းဆရာကြီးလည်း ကွယ်လွန်သွားရှာပြီ ပေါ့ကွယ်။ မကြာညီလေးကတော့ ဘာဘဏ္ဍင်းဆရာကြီး သင်ပေး ခဲ့သမျှတွေကို အပင်ပန်းခံ လေ့ကျင့်ခဲ့တဲ့အတွက် ကျွမ်းကျင်နေ တာပေါ့။

ရွာမှာတော့ သူ့အလုပ်ဟာ ရက်ကန်းပေါ့ကွယ်။ ရက်ကန်း ရက်ပြီး နားတဲ့အချိန် စောင်းတီးတာပေါ့။ သူ့တစ်ဝမ်းတစ်ခါးကို တော့ မကြာညီ ရှာစားနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် သူက နေ့စဉ် ဘုန်းတော်ကြီးကျောင်းကို ဆွမ်းပို့ပြီး ကုသိုလ်ယူတယ်။ ဘာဘုန်းက မကြာညီကို ကျွမ်းကျင်စာပေတွေ သင်ပေးခဲ့တာကိုကွယ်။

မကြာညီအဖို့မှာတော့ တစ်ရွာလုံးရဲ့ ကျေးဇူးတွေ မကင်း ဘူးပေါ့ကလေးတို့ရယ်။

ဒီလိုနဲ့ တစ်နေ့ မြစ်ကမ်းနဖူးမှာ စောင်းတီးနေတုန်း လှေကြီးတစ်စင်း မြှစ်အတွင်း စုန်လာတာ တွေ့ပါလေရော။ မကြာညီက တအံ့တဩကြည့်နေတုန်း မကြာညီရဲ့ စောင်းသံကို အဝေးက နားဆင်ပြီး နှစ်သက်လာခဲ့တဲ့ အိမ်ရှေ့စံမင်းသားဟာ မကြာညီကို စောင်းပိုက်လျက်သား တွေ့လိုက်တာနဲ့ လှေတော်ကို ကမ်းကပ်ခိုင်းလိုက်သတဲ့။

အဲဒီရွာထဲကိုလည်း မင်းချင်းတွေ စေလွှတ်ပြီး မကြာညီ အကြောင်း စုံစမ်းခိုင်းသတဲ့။ နုပျိုချောမောတဲ့ မိန်းကလေးဟာ

လွတ်လပ်သူဖြစ်မှန်းလည်းသိရော ချက်ချင်းကောက်တော်မူလိုက်
သတဲ့ကွယ်။

မကြာညိုဟာ နန်းတော်ကြီးဆီ ရောက်သွားပါလေရော။
လိမ္မာယဉ်ကျေးတဲ့ မကြာညိုကို ဘုရင်ကြီးကရော မိဖုရားကြီးကပါ
ချွေးမတော်အဖြစ် လက်သင့်ခံခဲ့ကြတယ်။ မင်္ဂလာပွဲကိုလည်း
မြိမ့်မြိမ့်သဲသဲ ကျင်းပပေးတယ်။

“နမတော် ကြာညိုဒေဝီ လိုတဲ့ဆုကို တောင်းပါ။
မောင်တော် ဘာများ ဆောင်ရွက်ပေးရမလဲ” လို့ မင်းသားလေးက
မေးတဲ့အခါ -

“မှန်လှပါ...နမတော်ဟာ မြစ်ကမ်းနဖူး ရွာကလေးက
မွေးခဲ့ကျွေးခဲ့လို့ အခုလိုဘဝအထိ ရောက်ခဲ့တာမို့ အဲဒီရွာကလေး
အတွက် ကောင်းမြတ်သောအလုပ်များကို လုပ်ပေးလိုပါတယ်
ဘုရား။ ကျေးဇူးရှင်များကိုလည်း ကျေးဇူးပြုလိုပါတယ်ဘုရား”
လို့ လျှောက်တင်သတဲ့။

မင်းသားလေးဟာ မကြာညိုရဲ့ ကျေးဇူးသိတတ်မှုကို
မြတ်နိုးတော်မူလွန်းတာကြောင့် အဲဒီရွာကလေးကို အပိုင်စားပေးပြီး
ရွာသူရွာသားအားလုံးကို သူကောင်းပြုစေတယ်။ ဘုန်းတော်ကြီး
ကိုလည်း နန်းတော်တွင်းကို ပင့်ဆောင်သီတင်းသုံးစေတယ်။

မကြာညိုကတော့ ပီတိတွေ တဝေဝေနဲ့ပေါ့ ကလေးတို့
 ရယ်။ တကယ်တော့ မကြာညိုဟာ သူ့ရွာက လူတွေအတွက်
 သစ်ကောင်းတစ်ပင်ပါပဲကွယ်။ ပြီးတော့ အမျိုးကို ချီးမြှင့်ထောက်ပံ့
 ခြင်း ကောင်းမှုမင်္ဂလာကို ယူတတ်သူကလေးအဖြစ် အားလုံးက
 ချစ်မြတ်နိုးကြသတဲ့ကွယ်။

အမျိုးအကျိုးကို ဆောင်ရွက်ခြင်းမင်္ဂလာ

(၁၇)

ထော်စတိုင်းပုံပြင်

ပုံပြင်တစ်ပုဒ်ကို ပုံပြင်ဆန်လှတဲ့ တော်စတိုင်းရဲ့ အကြောင်းကို ကလေးတို့ သိရအောင် ပြောပြမယ်နော်။

တော်စတိုင်းဆိုတာ စာပေသမိုင်းမှာ အထင်ရှားဆုံး ကမ္ဘာကျော်စာရေးဆရာကြီး တစ်ယောက်ပေါ့ကွယ်။ ဒီကနေတိုင်နောင်လူတွေ ကျေးဇူးအနန္တနဲ့ မမေ့မလျော့ဂါရဝပြုနေကြဆဲပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပါ။ သူဟာ "စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး" ဆိုတဲ့ ဝတ္ထုရှည်ကြီးကို ဆယ်ရှစ်ရာစုနှစ်က ရေးသားခဲ့တယ်။

အဲဒီ ဝတ္ထုဟာ အဲဒီခေတ်က လူသမိုင်းကို အဖွဲ့အနွဲ့နဲ့ သရုပ်ဖော်ရေးသားခဲ့တာဖြစ်ပြီး လူ့လောကရဲ့ ဒုက္ခတွေကို နာကွင်းခံစားရအောင် ရေးဖွဲ့သွားနိုင်ခဲ့တာကြောင့် ကမ္ဘာကျော်ခဲ့တာပဲ။

ဒီကနေ့အထိ ဘာသာပေါင်းများစွာနဲ့ ပြန်ဆိုပြီး လူတွေ ဖတ်ရှု ခံစားနေကြတုန်းပေါ့ကွယ်။

အဲဒီ တော်စတိုင်းဟာ ရုရှားလူမျိုးဖြစ်တယ်။ သူဟာ လူတန်းစားဘဝကို သရုပ်ဖော်ဝတ္ထုတွေ ရေးခဲ့တယ်။ သူကိုယ်တိုင် တောင်သူလယ်သမားတွေနဲ့အတူ လုပ်ကိုင်စားသောက်ခဲ့ပြီး စာရေး ခြင်းအတွက် အခကြေးငွေ လုံးဝမယူခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ စာအုပ် ထုတ်တဲ့ မူပိုင်အခွင့်အရေးတွေကိုလည်း သူစွန့်လွှတ်ခဲ့သတဲ့။

သူ့ရဲ့ အတွေးအမြင်တစ်ခုဟာ “လောကီသားတွေ တစ်ဦး နဲ့တစ်ဦး မေတ္တာထားပြီး နားလည်မှုရှိကြပါမှ လူမှုရေးပြဿနာတွေ ပြေလည်မယ်” လို့ ဆိုတယ်။ သူဟာ စည်းစိမ်ချမ်းသာနဲ့ ပျော်ပျော် ပါးပါးနေနိုင်ပေမယ့် အဲဒီအမှုအကျင့်တွေကို စက်ဆုပ်ပြီး သာမန် ဆင်းရဲသားလို နေခဲ့တယ်။ အသားမစား၊ ဆေးလိပ်မသောက်ဘဲ သူ့ဘဝကို စာရေးသားခြင်းမှာသာ မြုပ်နှံခဲ့သူဖြစ်သတဲ့။

ဒါပေမယ့် သူဟာ လူငယ်တွေကို ပညာပေးရာမှာ ပတ်ဝန်းကျင်သာသာနဲ့ယှဉ်ပြီး ပေးရမယ်လို့ ခံယူခဲ့တယ်။ သူဟာ စည်းစိမ်ဥစ္စာကို စွန့်လွှတ်ပြီး သူဆင်းရဲဘဝနဲ့ အဓိဋ္ဌာန်ပါရမီကို တည်ဆောက်ခဲ့တယ်။

လူငယ်ထုဘဝကို အကျိုးပြုခဲ့တဲ့ စာအုပ်စာပေတွေ ရေးသားပြီး ဘဝကို ရိုးသားစွာ ဖြတ်သန်းခဲ့တဲ့ တော်စတိုင်းဟာ မင်္ဂလာရှိတဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ဦး မဟုတ်ဘူးလား (၁၈၁၁-၁၈၈၈) တို့ရယ်။

တကယ်တော့ အောင်မြင်ကျော်ကြားခဲ့တဲ့ ပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ သူတို့ရဲ့ဘဝတွေနဲ့ ရင်းပြီး နောင်လာနောက်သားတို့အကျိုးကို ရှေ့ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသူတွေ ဖြစ်တယ်။ ကျေးဇူးတင်ထိုက်သူတွေ ဖြစ်တယ်။ ဘယ်သောအခါမှ မသေတဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ ကလေးတို့ လေးစားအတုယူကြရမယ်နော်။

တော်စတိုင်းရဲ့ ဖြစ်ရပ်မှန်ဘဝပုံပြင်ကလေးကို စံပြုပုမာ ထားလို့ ကြီးစားပြီး မင်္ဂလာရှိသူကလေးတွေဖြစ်အောင် အားထုတ် ကြပေတော့။

မကောင်းမှုကို စိတ်ဖြင့်ဝေးစွာ ရှောင်ကြဉ်ခြင်း
မင်္ဂလာ

(၁၈)

စိတ်ကောင်းငွေပူအကျိုး

တစ်ခါတုန်းက မောင်ဖေငယ်ဆိုတဲ့ လုလင်လေး
တစ်ယောက်ဟာ မိခင်အိုကြီးကို လုပ်ကျွေးပြုစုရင်း ရိုးသားစွာ
လုပ်ကိုင်စားသောက်တယ်တဲ့ ကလေးတို့ရေ။

သူဟာ ရွာကထွက်တဲ့ စားကုန်ကလေးတွေကို ထမ်းပိုးပြီး
တစ်ရွာဝင်တစ်ရွာထွက် လှည့်လည်ရောင်းချနေသူဖြစ်တယ်။
စားသောက်ဖို့အရေး ရှာဖွေနေရတာကြောင့် မိခင်အိုကြီးရဲ့ အနား
မှာတော့ သူ့ခမျာ အချိန်ပြည့်မနေနိုင်ရှာဘူးပေါ့ကွယ်။

တစ်နေ့မှာတော့ မိခင်ကြီးဟာ အတော့်ကို မမာမကျန်း
ဖြစ်သတဲ့။ ဒါနဲ့ မောင်ဖေငယ်ဟာ တစ်ရွာက ဆေးဆရာကို
ပင့်ခေါ်ရရှာတယ်။ ဆေးဆရာက မောင်ဖေငယ်ရဲ့ မိခင်ရောဂါဟာ

နာတာရှည်ဖြစ်တာကြောင့် ဆေးကုသရတာ ရက်ရှည်မယ်။ ဆေးဖော်ဖို့ ဆေးမြစ်သစ်ဥတွေလည်း လိုတယ်။ အသပြာတော်တော် ကုန်မယ်လို့ ပြောသတဲ့။

မောင်ဖေငယ်လည်း “ရှာရမှာပေါ့ သမားတော်ကြီးရယ်။ လိုအပ်တာတွေသာ ဆေးစာကလေးရေးပေးပါ” လို့ ပြောရတာပေါ့။ ဆေးဆရာညွှန်းသွားတဲ့ ပစ္စည်းတွေဝယ်ဖို့ကတော့ သူ့မှာ ဘယ် လုံလုံလောက်လောက် ရှိပါ့မလဲကွယ်။ ဈေးရောင်းထွက်ဖို့ကလည်း မိခင်ကြီးနားမှာ စောင့်ရှောက်မယ့်သူမရှိဆိုတော့ စိတ်ဆင်းရဲစွာနဲ့ ဘာလုပ်ရမှန်းမသိ ဖြစ်နေရှာတယ်။

ဒါနဲ့ ရွာဦးစေတီကိုသွားပြီး မိခင်ကြီးအတွက် ဆုတောင်း ပေးရှာတယ်။

“တပည့်တော်သည် မိခင်ကြီးအား ချစ်ခင်တွယ်တာ လေးစားစွာဖြင့် ရှာဖွေကျွေးမွေးစောင့်ရှောက်ခဲ့ပါသည်ဘုရား။ ဤမှန်သောသစ္စာစကားကြောင့် တပည့်တော်၏ မိခင်ကြီး ရောဂါ ဝေဒနာသက်သာပျောက်ကင်းကာ သားအမိနှစ်ယောက် အသက် ထက်ဆုံး ချစ်ချစ်ခင်ခင် နေထိုင်သွားပါရစေဘုရား” လို့လည်း အဓိဋ္ဌာန်ပြုလိုက်သတဲ့။

ဘုရားပေါ်က ပြန်ဆင်းလာပြီး မြစ်ကမ်းစပ်မှာ လမ်းလျှောက် နေတုန်း မြစ်ထဲကို လှမ်းကြည့်လိုက်တော့ အထုပ်ကလေးတစ်ထုပ် မျောလာတာ တွေ့လိုက်ရပါရော။ မောင်ဖေငယ်လည်း အထုပ်

ကလေးကို ရေထဲဆင်းပြီး ဆယ်လိုက်သတဲ့။ အထုပ်ထဲမှာ သစ်သား
 သေတ္တာကလေးပါလာပြီး ဖွင့်ကြည့်လိုက်တော့ ရွှေငွေကျောက်သံ
 ပတ္တမြားတွေ တွေ့ရတယ်။ အထုပ်မှာ စာတန်းထိုးထားတာကို
 သူဖတ်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ ရွှေနန်းတော်အမှတ်တံဆိပ် ဖြစ်နေသတဲ့
 ကွယ်။

မောင်ဖေငယ်ဟာ ရွှေငွေတွေကို ထုခွဲပြီး မိခင်ကြီးကို
 ဆေးကုသရင် အဆင့်ပြေမယ်ဆိုတာ သိပေမယ့် သူတစ်ပါးဥစ္စာ
 မှန်းသိသိကြီးနဲ့ မယူလိုဘူးတဲ့ကွယ်။ ဒါကြောင့် သူဟာ ရွှေနန်း
 တော်ကြီးဆီ သွားဖို့ မိခင်ကြီးထံ ခေတ္တခွင့်ပန်ပြီး ကာယကံရှင်ကို
 ရှာဖွေခဲ့တယ်။

ရွှေသေတ္တာကလေးဟာ ဘုရင့်သမီးတော်ပိုင်ဆိုင်တာ
 ဖြစ်ပြီး ရေကစားဖို့ ဖောင်တော်နဲ့ ထွက်လာရင်း ပြုတ်ကျမျောပါ
 သွားတာလို့ သိရတယ်။ ဘုရင်ကြီးဟာ နန်းစဉ်ရတနာတွေကို
 ရိုးသားစွာ ပြန်ပို့ပေးတဲ့ မောင်ဖေငယ်ကို သူကောင်းပြုတော်မူ
 တယ်။ မောင်ဖေငယ်ရဲ့ မိခင်အိုကြီးကိုလည်း နန်းတွင်းသမားတော်
 များနဲ့ ခွေးဝါးတူသပေးတယ်။

ကလေးတို့ရေ...စိတ်ကောင်းမွေးမှုရဲ့ အကျိုးကြောင့်
 မောင်ဖေငယ်ဟာ မိခင်အိုကြီးနဲ့ ကျန်းကျန်းမာမာ ချမ်းချမ်းသာသာ
 ရာသက်ပန်နေထိုင်သွားနိုင်ပြီပေါ့ကွယ်။

မကောင်းမှုကို အထူးသဖြင့် ကိုယ်နှင့်နှုတ်တို့မှ
ရှောင်ကြဉ်ခြင်းမင်္ဂလာ

(၁၉)

အပျက်ဒေါသ

တစ်ခါတုန်းက မြို့ကလေးတစ်မြို့မှာ သူကြွယ်ကြီး
တစ်ယောက်ရှိသတဲ့။ အဲဒီ သူကြွယ်ကြီးဟာ မျိုးရိုးစဉ်ဆက်က
ချမ်းသာကြွယ်ဝလာပြီး သူလက်ထက်မှာလည်း စီးပွားဥစ္စာကို
တိုးပွားအောင် ကြိုးစားခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။

စိတ်ရင်းကောင်းပြီး အလှူအတန်းလည်း ရက်... ရာတယ်။
တပည့်လက်သားတွေအပေါ်မှာလည်း ပေးကမ်းစွန့်ကြဲတယ်။

အဲ...ဒါပေမယ့် သူကြွယ်ကြီးမှာ ချို့ယွင်းချက်တစ်ခုတော့ ရှိတယ်ကွဲ့။ အဲဒါ ဘာလဲဆိုတော့ သူဟာ ဒေါသသိပ်ကြီးတတ် တယ်။ သူဒေါသထွက်ပြီဆိုရင် ချက်ချင်းပဲ ရှူးရှူးရှားရှားဖြစ် လာတယ်။ ဒေါသပေါက်ကွဲပြီဆိုရင်တော့ ဘာမှကို မမြင်တော့ ဘူးတဲ့ကွယ်။

ဒါကြောင့်မို့ သူကြွယ်မိသားစုဟာ သူ့ကို ဒေါသမဖြစ် ရအောင် အမြဲဆင်ခြင်ပြီး နေကြတယ်။

သူကြွယ်ကြီးတို့အိမ်မှာ ဥယျာဉ်ကျယ်ကြီးရှိပြီး အဲဒီ ဥယျာဉ်ကို ထိန်းသိမ်းပြုပြင်ရတဲ့ ကိုဖိုးဝဆိုတဲ့ လူတစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူ့ဇနီးသည်က မီးဖွားလုဆဲဆဲ ဖြစ်တယ်။ ဒါ့အပြင် အဲဒီမိန်းမဟာ ဝေဒနာသည်လည်း ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကျွမ်းကျင်တဲ့ လက်သည်ကို ဟိုးတစ်နယ်တစ်ကျေးကုနေ တကူး တက ဟင့်ထားရတယ်။ ဒီအတွက် ကိုဖိုးဝခမျာ အသပြာတော်တော် ကုန်ရှာတယ်။

အဲဒီနေ့ကတော့ လုပ်ခရှင်းမယ့် လကွယ်နေ့ပေါ့ကွယ်။ မိန်းမကလည်း နေ့လားညလား မွေးတော့မယ်။ ကိုဖိုးဝဟာ လုပ်ခရမှာမို့ အလုပ်ကို မလာမဖြစ်လာလုပ်နေရပေမယ့် စိတ်က တော့ သူ့အိမ်ကိုပဲ ရောက်နေရှာတယ်။ အဲဒီမှာပဲ ဥယျာဉ်ထဲမှာ မြက်ပေါက်နေရင်း လက်ထဲက ပေါက်တူးက လွတ်ထွက်သွား သတဲ့။

အဲဒီ ပေါက်တူးဟာ တိုင်းတစ်ပါးက လက်ဆောင်ရလို့ သူကြွယ်ကြီး အမြတ်တနိုးစိုက်ပျိုးထားတဲ့ ပန်းနှင်းဆီပင်ကြီးဆီကို ရောက်သွားပြီး လှပတဲ့ နှင်းဆီပင် ကိုင်းမကြီးကို ဖြတ်ခုတ်သွား ပါလေရော။

ဒါကို ဥယျာဉ်ထဲ လမ်းလျှောက်ဆင်းလာတဲ့ သူကြွယ်ကြီး နဲ့ ပက်ပင်းတိုးသွားသတဲ့ ကလေးတို့ရေ။ အဲဒီမှာ သူကြွယ်ကြီးရဲ့ ဒေါသဟာ ယယ်ထိပ်ထိ ရောက်သွားတော့တာပဲ။ သူကြွယ်ကြီးဟာ ဖိုးဝကို ဒေါသတကြီး တွန်းပစ်တော့တာပေါ့။ ပြီးတော့ ဆဲဆိုပြီး ခုချက်ချင်းထွက်သွားဖို့ ပြောသတဲ့။ စောင်းပန်စကားကိုလည်း လက်မခံဘူးလေ။ အဲဒီမှာ ကိုဖိုးဝက “ဒါဖြင့်လည်း ဒီနေ့အထိ လုပ်ခလေး ရှင်းပေးလိုက်ပါ သူကြွယ်ကြီးရယ်” လို့ ပြောသတဲ့။

“ဘာကွ...ငါ့နှင်းဆီပင်က မင်းလုပ်အားခထက် အဆ တစ်ရာတန်တယ်ကွ။ မင်းကတောင်မှ အလျော်ထပ်ပေးရဦးမယ်။ လုပ်အားခမပေးတော့ ဘာလုပ်ချင်လဲ။ မပေးဘူးကွာ၊ မပေးဘူး။ မင်းလည်း ထွက်သွားတော့” ဆိုပြီး နှင်လွှတ်သတဲ့။

ကလေးတို့ရေ...ဘာမဟုတ်တာလေးနဲ့ ဒေါသကို မထိန်း နိုင်တဲ့ သူကြွယ်ကြီးဟာ ဇနီးသည်အတွက် ရတက်ပွေနေတဲ့ ကိုဖိုးဝရဲ့ ဒေါသကို ဆွပေးလိုက်တော့တာပေါ့ကွယ်။ ကိုဖိုးဝဟာ သူကြွယ်ကြီးလို ပညာအသိ မရှိတဲ့သူဆိုတော့ ပိုပြီးဒေါသကို မထိန်းနိုင်ဘူးကွဲ။

ဒေါသကို မထိန်းနိုင်တဲ့ ကိုဖိုးဝဟာ ပေါက်တူးကို ဆွဲမ
လိုက်ပြီး သူကြွယ်ကြီးကို ခုတ်ပစ်လိုက်ပါလေရော။ သူကြွယ်ကြီးရဲ့
လက်တစ်ဖက် လုံးဝပြတ်သွားသတဲ့ကွယ်။

နောက်ဆုံးတော့ ကိုဖိုးဝလည်း အပြစ်ဒဏ်ခံရ၊ သူကြွယ်
ကြီးလည်း လက်တစ်ဖက်ပြတ်နဲ့ နှစ်ဦးစလုံးဟာ မင်္ဂလာမရှိသူ
တွေ ဖြစ်ကုန်ကြတော့တာပါပဲ။

ကဲ...ဒေါသကို မထိန်းပါဘဲ ကိုယ်နဲ့ နှုတ်က ကျူးလွန်
မိတော့ ဒုက္ခတွေ့ကြရပြီပေါ့၊ ကလေးတို့ရေ။

အရက်သေစာ မသောက်စားခြင်းမင်္ဂလာ

(၂၀)

သူဗျာသု

တစ်ခါတုန်းက တောရွာတစ်ရွာမှာ သစ်ထမ်းရင်း အသက်
မွေးရပ်တည်နေတဲ့ မောင်သာလှဆိုတဲ့ လူငယ်လေးတစ်ယောက်
ရှိသတဲ့။ သူဟာ မြစ်ကမ်းစပ်က သစ်လုံးတွေကို ဆွဲယူထမ်းတင်
ပြီး သစ်ပိုင်ရှင်ရဲ့ ခြံထဲကို ပို့ပေးရတာမို့ အင်မတန်ကိုပဲ ပင်ပန်း
ရှာတယ်။ အလုပ်ကပင်ပန်းတာကြောင့်ဆိုပြီး သူတို့ သစ်ထမ်း
သမားတွေဟာ ညနေရောက်တာနဲ့ ထန်းတောကို သွားကြတော့
တာပဲကွယ်။

ထန်းရည်လေး တမော့မော့နဲ့ တောပြောတောင်ဖြော
ပြောကြ၊ ရယ်ကြ၊ မော့ကြ။ သူတို့ဘဝကို အပူအပင်မရှိ ဖြတ်သန်း
နေကြသူတွေပေါ့ကွယ်။ ဒါကိုပဲ သူတို့က ဟုတ်လှပြီဆိုပြီး
ပျော်နေကြတယ်။

ဒီလိုနဲ့ တစ်နေ့တော့ သူတို့ ထန်းတောကို မြို့ပေါ်က လူတစ်ယောက် ရောက်လာတယ်။ သူတို့နဲ့အတူ ထန်းရည်သောက် ရင်း စကားပြောတယ်။ သူက -

“ခင်ဗျားထို့ ဒီလိုသောက်လိုက် စားလိုက်၊ အိပ်လိုက် ထလိုက်နဲ့ ဘာမှ စီးပွားဖြစ်မှာ မဟုတ်ဘူး။ ခင်ဗျားတို့ မချမ်းသာ ချင်ကြဘူးလား” လို့ မေးသတဲ့။

“ချမ်းသာချင်တာပေါ့ဗျာ။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်တို့က ချမ်းသာ အောင် ဘာမှ မလုပ်တတ်ဘူး” လို့ မောင်သာလှက ပြန်ပြော တယ်။

“ကောင်းပြီ...ချမ်းသာချင်တဲ့လူ ကျုပ်ဆီကိုလာခဲ့။ လာမယ့် လကွယ်ည ကျုပ်ရွာထိပ် လက်ပံပင်အောက်က စောင့် နေမယ်။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်ဆီလာတဲ့သူက ထန်းရည်နှစ်မြို့တော့ သောက်လာခဲ့ရမယ်” လို့ မြို့သားက ပြောသတဲ့။

မြို့သားပြန်သွားတော့ မောင်သာလှတို့လည်း တစ်ယောက် တစ်ပေါက် ငြင်းခုံကြတာပေါ့။ သူသွားမယ်၊ ကိုယ်သွားမယ်နဲ့ ပေါ့။ ဒါပေမယ့် နံနက်အရုဏ်ရောက်တော့ “ဘာမှန်းညာမှန်း မသိဘဲ မသွားပါဘူးဣာ” ဆိုပြီး ဖြစ်ကုန်ကြတာပါပဲ ကလေးတို့ ရယ်။

ဒီလိုနဲ့ လကွယ်ညမှာတော့ သူတို့ ထန်းရည်သောက်ရင်း အမူးလွန်ကုန်ကြတယ်။ အဲဒီမှာ ထန်းရည်မူးမူးနဲ့ မောင်သာလှက မြို့သားဆီသွားမယ်လို့ ပြောတယ်။ ထန်းရည်သမားတွေကလည်း “ကောင်းတယ်...သွား...သွား” လို့ ဝိုင်းတိုက်တွန်းကြတယ်။

မောင်သာလှလည်း ရွာထိပ်လက်ပံပင်အောက်ကို ရောက်လာခဲ့တယ်။ အဲဒီမှာ မြို့သားနဲ့ တွေ့တာပေါ့။ မြို့သားက “မင်းတစ်ယောက်တည်းလားကွ” လို့ မေးတော့ မောင်သာလှက “ကျုပ်တစ်ယောက်ပဲ သတ္တိခဲဗျ” လို့ ပြောသတဲ့။ ဒါနဲ့ သူတို့နှစ်ယောက်လမ်းလျှောက်ပြီး မြို့ထဲကို ဝင်လာကြတယ်။

အိမ်ကြီးတစ်အိမ်ရှေ့လည်း ရောက်ရော -

“ကဲ...ကိုသာလှ ခင်ဗျားချမ်းသာချင်တယ်ဆိုရင် ဒီအိမ်ထဲကို ဝင်ခိုးပေတော့။ ကျုပ်ရွာထိပ်က စောင့်မယ်၊ ရတာယူခဲ့။ တစ်ယောက်တစ်ဝက်ပဲနော်” လို့ ပြောတော့ မောင်သာလှကလည်း ထန်းရည်မူးနေသူပီပီ မဆင်မခြင် မစဉ်းစားတော့ဘဲ အိမ်ကြီးထဲကို ခိုးဝင်တော့တာပေါ့ကွယ်။

အိမ်ရှင်တွေ မသိအောင် တွေ့တာမှန်သမျှ ခါးပိုက်ထဲ ထည့်ပြီး ခိုးလာတဲ့ မောင်သာလှဟာ အိမ်ကြီးထဲက ပြန်ထွက်လာနိုင်ခဲ့တယ်။

မြို့သားက “ကဲ...အချိန်လေးရှိရုန်း နောက်တစ်နေရာ သွားရအောင်။ ရသမျှ ကျုပ်နဲ့ခင်ဗျား တစ်ဝက်စီပဲ။ အခုတော့ ဒါတွေ ကျုပ်ခဏယူထားမယ်။ နောက်တစ်အိမ်က ခိုးလာပြီးရင် ဝေစုခွဲပြီး ပြန်ကြမယ်” လို့ ပြောတော့ အမူးသမား မောင်သာလှ က ခေါင်းညိတ်သတဲ့။

ကလေးတို့ရေ...နောက်တစ်အိမ်ရောက်လို့ မောင်သာလှ လည်း အထဲဝင်ရော ဘယ်ကလာမှန်း မသိတဲ့ မြို့သားဟာ သူ့ကို ထားခဲ့ပြီး ပစ္စည်းတွေနဲ့အတူ ထွက်သွားပါလေရော။ အဲဒီအိမ်က အိမ်သားတွေလည်း နိုးလာပြီး သူ့ကို ဝိုင်းရိုက်ကြပါလေရော။ အမူးသမား မောင်သာလှရဲ့ ရလဒ်ကတော့ ခေါင်းကွဲထိပ်ပြဲ အချုပ်ထဲပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။

ကုသိုလ်တရားကို မမေ့လျော့ခြင်းမင်္ဂလာ

(၂၁)

ကြောင်ကလေးရွှေဝါ

ရွှေမိကလေးနဲ့ ရွှေဝါကလေးပုံပြင် ပြောပြမယ်နော်။ ရွှေမိကလေးဟာ ကုန်သည်လင်မယားရဲ့ သမီးကလေး ဖြစ်တယ်။ သူဟာ တိရစ္ဆာန်ကလေးတွေကို သိပ်ချစ်တတ်တယ်။ တစ်နေ့မှာတော့ သူ့အပြင်က ပြန်အလာ အိမ်ပေါက်ဝမှာ ကြောင်ပိန်ကလေးတစ်ကောင် တညောင်ညောင်အော်နေတာ တွေ့သတဲ့။ သတ္တဇာတိတွေကို ကူညီကယ်တင်စောင့်ရှောက်လိုစိတ်ရှိတဲ့ ရွှေမိဟာ ကြောင်ပိန်ကလေးကို ပွေ့ချိုပြီး အိမ်ထဲကို ခေါ်လာတယ်တဲ့ကွယ်။

သူ့မယ်မယ်က သူ့အတွက် ချန်ထားတဲ့ နွားနို့ကို ချတိုက်တယ်။ ကြောင်ကလေးကိုလည်း မွေးဖို့ သူ့မယ်မယ်ကို ပူဆာတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ ရွှေမိနဲ့ ကြောင်ကလေးရွှေဝါတို့ဟာ တပူးတွဲတွဲနဲ့ သံယောဇဉ်ကြီးလာကြတော့တယ်။

ရွှေဝါဟာ သူ့ကို ကယ်တင်စောင့်ရှောက်ခဲ့တဲ့ ရွှေမိကလေး
 ရဲ့ ကျေးဇူးကို သိပ်သိတတ်တဲ့ ကြောင်လိမ္မာကလေးဖြစ်တယ်။
 ရွှေမိကလေးကို သူက အချိန်မှန်မှန်နှိုးပေးတဲ့ နှိုးစက်ကလေးလည်း
 ဖြစ်တယ်။ အိမ်က ဟင်းလျာတွေကို ရွှေမိလေးကိုယ်တိုင်က
 မကျွေးဘဲ မစားဘူး။ တခြားကြောင်နဲ့ ကြွက်တွေ ရန်ကလည်း
 ကာကွယ်ပေးတယ်။

ကြွက်ကလေးတွေကိုလည်း ဖမ်းပြီး ပြန်လွှတ်တယ်။
 ခြိမ်းခြောက်ပြီး မလာအောင် လုပ်တယ်။ တကယ်တော့ ရွှေဝါဟာ
 ရွှေမိကလေးကို စောင့်ရှောက်ဖို့ ရောက်လာတဲ့ နတ်မိမယ်ကလေး
 ပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။ ရွှေမိကလေးရဲ့ မိဘတွေဟာ ကုန်သည်ကြီး
 တွေ ဖြစ်တာကြောင့် မြို့တကာ နယ်တကာကို ကုန်လှည်းကြီး
 တွေနဲ့ ခရီးဆန်ရတာမို့ ရွှေမိကလေးဟာ အိမ်မှာ အထီးကျန်
 ဖြစ်နေရတာတယ်။

သူ့ကို စောင့်ရှောက်ဖို့ ထားခဲ့တဲ့ အထိန်းတော်ကြီးကလည်း
 အသက်ကြီးပြီဆိုတော့ ရွှေမိသွားလေရာနောက်ကို တကောက်
 ကောက် မလိုက်နိုင်တော့ဘူး။ ရွှေဝါကတော့ ရွှေမိဆော့ကစားရာ
 နောက်ကို အမြဲလိုက်ပါတတ်တယ်။ ရွှေမိအန္တရာယ်ဖြစ်မှာ သိရင်
 တညောင်ညောင်နဲ့ သတိပေးတတ်တယ်။

တစ်နေ့တော့ သူတို့နှစ်ယောက် လယ်တောစပ်မှာ ဆော့ကစားရင်း ထောင်ချောက်တစ်ခုမှာ မိနေတဲ့ ယုန်ကလေးတစ်ကောင်ကို တွေ့ရသတဲ့။ ရွှေမိကလေးဟာ ချက်ချင်းပဲ ယုန်ကလေးကို သွားကယ်တာပေါ့။ ယုန်ကလေးကို ထောင်ချောက်က ဖြတ်ပေးပြီး လွှတ်လိုက်တော့ ယုန်ကလေးလည်း တောထဲကို ပြေးဝင်သွားသတဲ့။

အဲဒီအချိန်မှာပဲ ထောင်ချောက်မိနေတဲ့ ယုန်ကလေးကို ဖမ်းစားဖို့ ကြံစည်ချောင်းမြောင်းနေတဲ့ ဝံပုလွေကြီးဟာ ဒေါသယုန်ထပြီး ရွှေမိကလေးတို့ ခုန်အုပ်ဖို့ ပြေးလာသတဲ့ကွယ်။

အဲဒါကို မြင်လိုက်တဲ့ ရွှေဝါကလေးဟာ ရွှေမိရှေ့ကနေ ဝံပုလွေကြီးကို တခွီးခွီးမာန်စောင်ပြီး တိုက်ခိုက်တော့တာပေါ့။ ရွှေမိကလေးကတော့ ကြောက်လွန်းလို့ မအော်နိုင်ဖြစ်နေတယ်။ ဝံပုလွေကြီးဟာ ရွှေမိရှေ့က မာန်ဖီနေတဲ့ ရွှေဝါကို ကိုက်သတ်ဖို့ ရှေ့တိုးလာပါရော။

ဒါပေမယ့် ရွှေဝါရဲ့ မျက်လုံးထဲက အရောင်တစ်မျိုးဟာ ဝံပုလွေရဲ့ ခြေလှမ်းတွေကို ရပ်တန့်သွားစေသတဲ့။ ရွှေဝါရဲ့ မာန်ဖီသံဟာလည်း မာဂဘောသာတရားဓမ္မတွေ ဖြစ်နေသတဲ့။ ဝံပုလွေဟာ တဖြည်းဖြည်းငြိမ်ကျသွားတယ်။ ရွှေမိကလေးကတော့ တအံ့တဩနဲ့ နားမလည်ဘူးပေါ့ကွယ်။ သူဟာ ငြိမ်နေတဲ့ ဝံပုလွေ

ဆီကို လျှောက်သွားပြီး ခေါင်းကို ပွတ်သပ်ပေးလိုက်တယ်။
 ဝံပုလွေဟာလည်း တောထဲကို ပြန်ဝင်သွားသတဲ့။

ဒါဟာ ရွှေမိကလေးရဲ့ ဒုက္ခရောက်နေတဲ့ သတ္တဝါကလေး
 တွေကို ကယ်တင်စောင့်ရှောက်တဲ့ ကုသိုလ်ကြောင့် ဖြစ်လာရတဲ့
 အကျိုးစိပဲ ကလေးတို့ရယ်။

ရှိသောအပ်သောသူကို ရှိသောခြင်းမင်္ဂလာ

(၂၂)

ရွှေပုဂံတဲဘုရား လှပပိုသေ

ဟိုးရှေးရှေးတုန်းက တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှာ မင်းကျင့်တရား နဲ့အညီ အုပ်စိုးနေတဲ့ ဘုရင်ကြီးတစ်ပါးရှိတယ်။ သူ့မှာ သားတော် နှစ်ပါးရှိတယ်။

ရှေးမင်းတို့ရဲ့ ထုံးစံအရ သားတော်အကြီးကို အိမ်ရှေ့အရာ အပ်နှင်းရမှာ ဖြစ်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဘုရင်ကြီးဟာ သားတော် ကြီးအတွက် စိတ်မချမ်းမြေ့ခြင်း ဖြစ်ရသတဲ့ကွယ်။

မင်းသားကြီးဟာ ဘုရင့်သားတော်ဖြစ်ပြီး လိုသမျှ ပြည့်စုံ တဲ့ ဘဝမှာ အကျေနပ်ကြီး ကျေနပ်နေတယ်။ မင်းစည်းစိမ်ကို အပြည့်အဝခံစားပြီး အပျော်အပါးကို မက်တယ်။ သောက်စား မူးယစ်ပြီး တာဝန်ကို မလေးစားသူ ဖြစ်တယ်။

မင်းသားငယ်ကတော့ သူ့ကို ပေးအပ်ထားတဲ့ တာဝန်အရ အဋ္ဌာရသဆယ့်ရှစ်ရပ်ကို သင်ကြားတတ်မြောက်အောင် ကြိုးစားတယ်။ ကျမ်းဂန်စာပေတွေကို လေ့လာလိုက်စားတယ်။ တရားဓမ္မကို အားထုတ်ကျင့်ကြံတယ်။ ဘုရင်ကြီးဟာ သားတော်ငယ်ကို အလွန်အားရကျေနပ်တော်မူတယ်တဲ့ကွယ်။

ဒါပေမယ့်လည်း သားတော်ကြီးကိုသာ အရိုက်အရာ ဆက်ခံခွင့်ပေးရမယ့် ထုံးတမ်းစဉ်လာကို မဖောက်ဖျက်နိုင်ဘဲ ရှိနေတယ်။ ဒါကြောင့် မှူးတော်မတ်တော်များနဲ့ တိုင်ပင်ပြီး အစီအစဉ်တစ်ခု ပြုလုပ်တယ်။ သားတော်နှစ်ပါးကို ခေါ်ပြီး -

“ကဲ...သားတော်တို့၊ ဖခမည်းတော်ရဲ့ ဆန္ဒတစ်ခုကို ဖြည့်စွမ်းပေးကြပါ။ သားတော်တို့တစ်ပါးလျှင် ဘုရားစေတီ တစ်ဆူစီ တည်ကြပါ။ တိုင်းသူပြည်သားအများ ကြည်ညိုဖူးမြော် ဖွယ်ဖြစ်အောင် ကြိုးစားနိုင်သူကို အိမ်ရှေ့မင်းအရာ အပ်နှင်းမယ်။ အဲဒီအတွက် ညီနောင်ချင်း စိတ်ဝမ်းမကွဲအဲ ချစ်ချစ်ခင်ခင် နေသွားကြရမယ်။ နာခံနိုင်ပါ့မလား” လို့ မိန့်တော်မူတယ်။

သားတော်နှစ်ပါးဟာ “တင်ပါ့ဘုရား” ဖခမည်းတော် အလိုကျ ဖြစ်ရပါစေ့မယ်။ ဖခမည်းတော် စီစဉ်တဲ့အတိုင်း နာခံပါ့မယ်” လို့ လျှောက်ကြသတဲ့။

ဘုရင်ကြီးဟာ ဘဏ္ဍာတော်ငွေကို ညီတူညီမျှ ထုတ်ပေးပြီး အချိန်ကိုလည်း အတူတူသတ်မှတ်ပေးတယ်။

သားတော်အကြီးဟာ သူတပည့်လက်သားတွေကိုခေါ်ပြီး ဘုရားစေတီကို ကြီးနိုင်သမျှကြီးအောင် ဆောက်ဖို့ မိန့်ကြားတယ်။ လူအင်အားကိုလည်း များများသုံးရမယ်။ မထမ်းဆောင်သူကို အပြစ်ပေးမယ်လို့ အမိန့်ထုတ်ခိုင်းသတဲ့။

သားတော်အငယ်ကတော့ နေပြည်တော်မှာ နောင်တော် မခေါ်လို့ ကျန်ရစ်ခဲ့တဲ့ အရွယ်အိုများနဲ့ ကလေးငယ်တို့ကို တောင်းဖန် ခေါ်ယူရတယ်။ အင်အားနည်းတဲ့အတွက် စေတီငယ်ကိုလည်း ခပ်သေးသေးပဲ တည်နိုင်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် ပိုလျှံတဲ့ ဘဏ္ဍာတော် တွေနဲ့ စေတီငယ်ကို ရွှေသင်္ကန်း ဖိတ်ဖိတ်တောက် ကပ်လှူနိုင် ခဲ့တယ်။

သားတော်ကြီးရဲ့ စေတီဟာ ထုံးသင်္ကန်းနဲ့သာ ပြီးမြောက် ခဲ့တယ်။ စေတီကတော့ ဉာဏ်တော်အမြင့်ကြီးပေါ့။ သားတော် ငယ်ရဲ့ စေတီက သေးငယ်ပေမယ့် ရွှေရောင်တဖိတ်ဖိတ်တောက် နေတယ်ကွဲ့။ စေတီနှစ်ဆူလည်းပြီးရော ဘုရင်ကြီးဟာ တိုင်းပြည် အနှံ့ မောင်းကြေးနန်းခတ်လို့ ဘုရားဖူးများ ဖိတ်ခေါ်စေတယ်။

ကလေးတို့ရေ...ရွှေစေတီကလေးဟာ တိုးမပေါက်အောင် ကြည်ညိုသူမစဲ ရှိတာပေါ့ကွယ်။ ရွှေမရှိတဲ့ ဘုရားစေတီကြီးက တော့ လူရိုသေမှု နည်းတာပေါ့။ ဘုရင်ကြီးလည်း သားတော် ငယ်ကို အိမ်ရှေ့အရာ ဝမ်းမြောက်စွာ တင်မြှောက်လိုက်တော့ တာပေါ့ကွယ်။

မိမိကိုယ်ကို နှိမ်ချခြင်းမင်္ဂလာ

(၂၃)

ဖြေသုတ်ပုဆိုး

ရှေးရှေးတုန်းက တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှာ သူဌေးသား တစ်ယောက် ရှိသတဲ့။ သူ့နာမည်က “မောင်နဂ္ဂ” ဖြစ်တယ်။ သူဌေးကြီးဟာ သားတစ်ယောက်တည်း ရှိတာမို့ အင်မတန် ချစ်မြတ်နိုးပြီး အလိုလိုက် အကြံကြံဆောင်ပေးလေ့ ရှိတယ်။

သားလေးကို တကယ့်တော်ပေကျော်ပေဆိုတဲ့ ပညာရှင် ကြီးတစ်ဦးထံ ပို့လွှတ်ပညာသင်စေတယ်။ ပညာသင်ကျောင်းတော် ကြီးဆီက သားလေးအတွက် လိုလေသေးမရှိအောင် ပံ့ပိုးထောက်ပံ့ ခဲ့တယ်။

ကလေးတို့ရေ... မောင်နဂ္ဂကလေးဟာ သူ့ခင်ရဲ့ အထောက် အပံ့တွေကို ကျောင်းတော်ကြီးမှာ ပညာလာသင်တဲ့ ချို့တဲ့သော လူငယ်များကို ပေးကမ်းစွန့်ကြဲတယ်တဲ့ကွယ်။ သူ့ကိုယ်တိုင်က

တော့ ကျောင်းတော်ကြီးရဲ့ မြေတိုက်ထဲမှာ အစောင့်အတားအိမ်နဲ့ အတူသွားနေသတဲ့။

မြေတိုက်ထဲမှာ အေးစိမ့်နေပြီး အချမ်းဓာတ်လွန်ကဲတာကြောင့် တော်ရုံလူမနေနိုင်ဘူး ကလေးတို့ရေ။ ဒါပေမယ့် အဲဒီမှာက မပုပ်မသိုး မပျက်ယွင်းအောင် သိမ်းဆည်းထားတဲ့ လောကဓာတ်ဆိုင်ရာ ပညာအထောက်အပံ့ပစ္စည်းတွေ ရှိတယ်။ မောင်နဂ္ဂ ကလေးဟာ တခြားလူငယ်များလို ပညာရှင်ကြီး သင်ကြားပြသမှု မှာသာ လေ့လာခွင့်ရတာမဟုတ်ဘဲ ပညာသင်ချိန်ပြီးလို့ ညပိုင်း စာကြည့်တိုက်များမှာ စာတွေ့လက်တွေ့ ဆည်းပူးခွင့်ကို ရရှိခဲ့တယ်။ ဒီတော့ သူဟာ ချမ်းတာလည်း မမူနိုင်ဘူးပေါ့။

သူဟာ သူဌေးသားဖြစ်ပေမယ့် မောက်မာမော်ကြားခြင်း မရှိတဲ့အပြင် ကိုယ့်ကိုကိုယ် အမြဲနှိမ်ချပြောဆိုတတ်သူ ဖြစ်တယ်။ ပညာသင်ကြားပေးတဲ့ ဆရာများကိုလည်း အမြဲရိုသေဝပ်တွားခယ ပြီး ဝေယျာဝစ္စများ ဆောင်ရွက်ပေးတယ်။ မသိနားမလည်တာများကို မရှက်မကြောက် မေးတယ်။ အကြောင်းမသိတဲ့ ကျောင်းတော်သားတွေက သူ့ကို အထင်သေးကြတာပေါ့ကွယ်။ ဒါပေမယ့် သူကတော့ ပညာကလွဲပြီး ဘာကိုမှ စိတ်မဝင်စားဘူးကွဲ့။ ပြီးတော့ သူဟာ သူတစ်ပါးထက် တော်တယ်တတ်တယ်လို့ ဘယ်တော့မှ မယူဆဘူးလည်း ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ကြားဝါခြင်း၊ ပညာပြခြင်းလည်းမရှိဘူးတဲ့လေ။

ဒီလိုနဲ့ ကျောင်းတော်ကြီးမှာ ပညာရည်ထူးချွန်မှု ပြိုင်ပွဲကြီး ကျင်းပတယ်။ ကျောင်းတော်သားတိုင်းဟာ ကြီးစားပြိုင်ဆိုင်ကြ တယ်။ ဒါပေမယ့် မောင်နဂ္ဂကိုတော့ ဘယ်မိပါ့မလဲ ကလေးတို့ ရယ်။ မောင်နဂ္ဂကလေးကတော့ သူတတ်ကျွမ်းသမျှကို ရိုးရိုး ကလေးပဲ လုပ်ဆောင်ဖြေကြားပြလိုက်တာပေါ့။ သူဟာ ကျောင်းတော်ကြီးရဲ့ အမြင့်ဆုံးထူးချွန်ဆုကို ရရှိခဲ့သတဲ့။

ပညာရှင်ကြီးတွေကို သူက ကျေးဇူးတင်စကား ပြောတယ်။ “ကျွန်တော်ဟာ ခြေသုတ်ပုဆိုး၊ မြွေစွယ်ကျိုးနှင့်၊ ချိုကျိုး နွားလား၊ ဒွန်းစဏ္ဍားသို့ ဆိုတဲ့အတိုင်း ပညာသင်သူဟာ ခြေသုတ် ပုဆိုးပမာ မိမိကိုယ်ကို နှိမ့်ချရမယ်။ မာနမထောင်လွှားရ။ အစွယ် ကျိုးနေတဲ့မြွေလို မည်သူ့ကိုမျှ ရန်မလိုဘဲ ကျိုးကျိုးခွံခွံ ရှိရမယ်။ ချိုကျိုးနေတဲ့ နွားလားလို မည်သူ့ကိုမှ မဝေ့ဘဲ မတိုက်ခိုက်ဘဲ ကိုယ့်အားကိုယ်ကိုးရမယ်။ ဒွန်းစဏ္ဍား သူဖုန်းစားကို အောက်ကျွံ တောင်းခံပညာယူရမယ် ဆိုတဲ့ အသိကို မေးခဲ့ပါတယ်။ ထူးချွန် ဆုကို ရည်မှန်းခဲ့တာ မဟုတ်ပါဘူး။ ထူးချွန်ချင်လို့ ကြီးစားခဲ့တာ ဖြစ်ပါတယ်” လို့ ပြောပါသတဲ့ ကလေးတို့ရယ်။

ကဲ...အားကျ အတုယူကြပေတော့နော်။

ရရှိသမျှနှင့် ရောင့်ရဲတတ်ခြင်းမင်္ဂလာ

(၂၄)

မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ တကယ်ရှိတယ်

တစ်ခါတုန်းက ကျေးရွာတစ်ရွာမှာ ရွာသူရွာသားများ စုပေါင်းတည်ဆောက်ထားတဲ့ စာသင်ကျောင်းကလေးတစ်ကျောင်း ရှိသတဲ့။ အဲဒီကျောင်းကလေးမှာ ရွာက ကလေးသူငယ်တွေ လာရောက်ပညာသင်ကြားကြတယ်။ ကျောင်းအုပ်ဆရာကြီး နာမည်ကတော့ “ဦးစိတ္တ” လို့ ခေါ်တယ်။

ဦးစိတ္တဟာ ကလေးတွေကို သိပ်ပြီး ပညာတတ်စေချင် တယ်။ သိပ်ပြီး ထူးချွန်စေချင်တယ်။ ထက်မြက်စေချင်တယ်။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်ကနေ ကမ္ဘာကြီးအထိ တိုးတက်လေ့လာစေချင် တယ်။ ကမ္ဘာကျော်တဲ့ ပညာရှင်ကြီးတွေ ဖြစ်စေချင်တယ်တဲ့ကွယ်။

သူဟာ ကလေးတွေကို ဆုံးမတဲ့အခါတိုင်း “လောကကြီးမှာ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ မရှိဘူး၊ မဖြစ်သေးဘူးဆိုတာပဲ ရှိတယ်” ဆိုတဲ့ စကားကို ထည့်ပြောလေ့ရှိတယ်။

တစ်နေ့မှာတော့ သူတို့ရွာကျောင်းကလေးကို မြို့ကျောင်းက “မောင်တူး” လို့ ခေါ်တဲ့ ကလေးငယ်တစ်ယောက် ပြောင်းရွှေ့လာသတဲ့။ ကလေးက စာလည်းတော်တယ်၊ ဉာဏ်လည်းကောင်းတယ်တဲ့ကွယ်။

ဦးစိတ္တဟာ အဲဒီမောင်တူးကို အထူးလေ့ကျင့် ပညာသင်ကြားပေးမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်သတဲ့။ ဒါနဲ့ သူဟာ မောင်တူးကို ခေါ်ပြီး အသိပေးလိုက်တယ်။

“မောင်တူးရေ...မင်းကို ဆရာကြီးသဘောကျတယ်။ မင်းရဲ့ ကြိုးစားမှုဟာ တစ်နေ့ကျရင် တိုင်းပြည်က အားထားရတဲ့ သမားတော် ဆရာဝန်ကြီး အဆင့်အထိ ဖြစ်လာနိုင်တယ်။ ဒါကြောင့် ဆရာကြီး မင်းကို မြေတောင်မြှောက်ပေးမယ်” လို့ ပြောသတဲ့။

မောင်တူးက “မဖြစ်နိုင်ပါဘူးဆရာကြီးခင်ဗျ” လို့ ပြန်ပြောတယ်။ ဆရာကြီးဟာ ထုံးစံအတိုင်း “မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ မရှိဘူးကွဲ့။ မဖြစ်သေးတာမို့ ရှိတယ်။ ကြိုးစားရင် ဘုရားတောင် ဖြစ်နိုင်တယ်” လို့ ပြောတာပေါ့။

“ဘုရားက ဘုရားဖြစ်ချင်လို့ ကြီးစားပြီး ဘုရားဖြစ်တာဟာ ပါရမီရှိလို့ ဖြစ်တာပါ ဆရာကြီးခင်ဗျာ။ ကျွန်တော်ကတော့ ဆရာဝန်ကြီး မဖြစ်ချင်ဘူး။ ဝါသနာလည်း မပါဘူး။ ဒါကြောင့် မဖြစ်နိုင်ပါဘူး” လို့ ပြန်ပြောသတဲ့ကွယ်။

“ဟေ...ဝါသနာမပါရင် မဖြစ်နိုင်ဘူးပေါ့...ဟုတ်လား။ အေး...ဒါလည်း ဟုတ်သားပဲကွယ်။ ဒါဖြင့် ပြောပါဦး။ မောင်တူးက ဘာဝါသနာပါသလဲ” လို့ မေးပြန်သတဲ့။

“ကျွန်တော် ဘောလုံးကန်တာ ဝါသနာပါပါတယ်”

“မောင်တူးရဲ့ အဖြေကို ဆရာကြီးက သဘောကျသွားပြီး “အေး...ဟုတ်ပြီ။ မင်းကို လက်ရွေးစင်ဘောလုံးသမားဖြစ်အောင် ဆရာကြီး လေ့ကျင့်ပေးမယ်” လို့ ပြောသတဲ့။

“မဖြစ်နိုင်ပါဘူး ဆရာကြီးခင်ဗျာ” လို့ မောင်တူးက ပြောပြန်တယ်။

“ဟေ ဘာဖြစ်ပြန်ပြီလဲ။ ဝါသနာပါရင် ဖြစ်ကိုဖြစ်ရမှာ ပေါ့ကွယ်။ မဖြစ်နိုင်ဘူးဆိုတာ မရှိပါဘူး”

“ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်တော်ငယ်ငယ်က ဘောလုံးကန်ရင်း ခြေထောက်ကျိုးသွားလို့ ပြန်ဆက်ထားရပါတယ်။ ကျွန်တော့် အဖေနဲ့အမေက ခွင့်ပြုမှာ မဟုတ်လို့ပါ” လို့ ပြန်ပြောတယ်တဲ့ကွယ်။

“ဟင်း...ခက်တာပဲ။ ဒါဖြင့် မင်းက ဘာများဖြစ်နိုင်မယ် ထင်သလဲကွယ်” လို့ ဆရာကြီးက လေသံပျော့ပျော့နဲ့ ပြောတဲ့ အခါ မောင်တူးက -

“ကျွန်တော် အသက်ရှင်ပြီး ပညာသင်ခွင့်ရနေမယ်ဆိုရင် တော့ ပညာတတ်တစ်ယောက် ဖြစ်လာနိုင်ပါတယ်ခင်ဗျာ” လို့ ပြောလိုက်သတဲ့ ကလေးတို့ရေ။

သူတစ်ပါး ကျေးဇူးကို သိတတ်ခြင်းမရှိလာ

(၂၅)

ကိုယ်ပွေးသည်ပျောက်

တစ်ခါတုန်းက အဘကြွယ်ဆိုတဲ့ နက္ခတ်ဗေဒပညာရှင်ကြီး တစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူဟာ နက္ခတ်တာရာတွေ ကြည့်ပြီး ရှေ့ဖြစ်ဟောတဲ့ အတတ်မှာ အလွန်ပဲ ကျွမ်းကျင်တယ်။ ဒါကြောင့် သူ့ဆီကို လူတွေက လာပြီး ဗေဒင်မေးကြတယ်တဲ့ကွယ်။

သူ့မှာ မောင်နီလို့ ခေါ်တဲ့ တပည့်တစ်ယောက် ရှိတယ်။ မောင်နီဟာ မိဘများ ဆုံးပါးသွားစာတည်းက အဘကြွယ်ဆီမှာ ပညာသင်ရင်း နေထိုင်လာခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။ အဘကြွယ်လိုတော့ နက္ခတ်ဗေဒကို ကျွမ်းကျွမ်းကျင်ကျင် မတတ်မြောက်ပါဘူး။ ဒါပေမယ့် တီးမိခေါက်မိတော့ ရှိတာပေါ့နော်။

တစ်ခါတော့ အဘကြွယ်ဟာ အတော်ပဲ နေထိုင်မကောင်း ဖြစ်သတဲ့။ အဲဒီမှာ ရာသီဥတုသင့်တင့်တဲ့၊ လေကောင်းလေသန့် ရတဲ့ ဒေသကို သွားပြီး အနားယူဖို့-သမားတော်ကြီးက လမ်းညွှန် သတဲ့။ အဘကြွယ်ကလည်း အိမ်ကို မောင်နီနဲ့ ထားခဲ့ပြီး ခရီး ထွက်ရတော့တာပေါ့ကွယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ ဗေဒင်လာမေးသူတွေဟာ အဘကြွယ်မရှိမှန်း မသိဘဲ ရောက်လာကြသတဲ့။ ပထမတော့ မောင်နီက ပြန်လွှတ် တယ်။ နောက်တော့ “ဖြစ်တာလေးတွေ တတ်သရွေ့ ဟောပေး လိုက်မယ်” လို့ ပြောပြီး လျှောက်ပြောဟောတော့တာပေါ့။ မှန်တာလည်း မှန်၊ မှားတာလည်းမှား။ ဒါပေမယ့် ဗေဒင်ဟောနည်း ပြောနည်း သဘောတရားကို နားလည်တဲ့ မောင်နီစကားက လူတွေ ကို ဆွဲဆောင်နိုင်သတဲ့။ အဲဒီမှာ မောင်နီတစ်ယောက် ဝင်ငွေ ဖြောင့်နေတော့တာပေါ့ကွယ်။

တစ်လကြာတဲ့အခါ အဘကြွယ် ပြန်လာတော့မယ်ဆိုတဲ့ သတင်းကို မောင်နီရလာတယ်။ သူဟာ ရထားတဲ့ ငွေကြေးတွေ နဲ့ နေရာတစ်နေရာကို အငြိန်ရှာဖွေပြီး ဗေဒင်ခန်း ဖွင့်တော့တာ ပေါ့။ လာသမျှ လူတွေကိုလည်း အဘကြွယ်က အသက်ကြီးပြီ မို့ အနားယူတော့မှာ။ သူ့ ဟောပြောတော့မှာဆိုပြီး သူ့နေရာသစ် ကိုပဲ လာခဲ့ကြဖို့အကြောင်း ပြောသတဲ့။

ဒီလိုနဲ့ အဘကြွယ်ပြန်လာတဲ့အခါမှာတော့ မောင်နီဟာ အိမ်မှာ မရှိတော့ဘူးတဲ့ကွယ်။ အဘကြွယ်လည်း မောင်နီသတင်းကို

မစုံစမ်းဘဲ သိုလာရတော့တယ်။ ဘာပဲပြောပြော အဘကြွယ်က တော့ မောင်နီကို ခွင့်လွှတ်ပါတယ်။ “ပင်လယ်ရေဆိုတာ ဘယ်သူပဲခပ်ခပ် ကုန်သွားတယ် မရှိပါဘူး” လို့ ပြောသတဲ့။ မောင်နီအတွက် “အဆင်ပြေပါစေ” လို့လည်း ဆုတောင်းပေး သတဲ့။

ဒါပေမယ့် ကလေးတို့ရေ အဘကြွယ်ကို ကျေးဇူးတင် ရမယ့်အစား စော်ကားတိုက်ခိုက်တဲ့ မောင်နီဟာ လူတွေကို “အဘကြွယ်ဟာ မှတ်ဉာဏ်ချွတ်ယွင်းနေပြီ။ အမှန်ကို မတွက် တတ်တော့ဘူး” လို့ ပြောပြီး အပုပ်ချနေတယ်တဲ့ကွယ်။

ဘယ်မှာ ကြာလိုက်ပါ့မလဲ ကလေးတို့ရယ်။ မမှန်တာတွေ ပောပြီး လင်မယားကွဲအောင် လုပ်ရပါ့မလားလို့ မောင်နီအိမ်ကို ဒေါသတကြီးနဲ့ လာဖျက်ဆီးတဲ့ သတင်းဆိုးဟာ အဘကြွယ်ဆီ ရောက်လာတော့တာပါပဲ။ မောင်နီလည်း အရိုက်ခံရပြီး ခေါင်းမှာ ဆယ်ချက်တောင် ချုပ်လိုက်ရသတဲ့။ ဒါပေမယ့် မောင်နီဟာ အဘကြွယ်ဆီကိုတော့ ဘယ်မှာပြန်လာရဲပါတော့မလဲကွယ်။

ကျေးဇူးရှင်ကို တျေးစွပ်ခဲ့တဲ့ မောင်နီတစ်ယောက် မွေးခဲ့သူ ကို ပြန်ချောက်တဲ့ မျောက်တစ်ကောင်လို သစ်ကိုင်းလက်လွှတ် ဖြစ်ပြီး ဒုက္ခချောက်ထဲ ပြုတ်ကျရတော့တာပါပဲ ကလေးတို့ရေ။

သင့်လျော်သောအခါ တရားနာခြင်းမင်္ဂလာ

(၂၆)

မေတ္တာတရား

ရှေးအခါက ဗုဒ္ဓသာသနာ ဖွံ့ဖြိုးစေနိုင်ငံငယ်လေးတစ်ခုမှာ သူကြွယ်လင်မယား ရှိသတဲ့။ သူတို့ဟာ မြတ်စွာဘုရားကို ကိုယ်တိုင် မဖူးမြော်ခဲ့ရတော့ တရားဒေသနာကိုလည်း မနာကြား ရဘူးပေါ့ကွယံ။ တရားတော်ကို နာလိုလှတဲ့ သူကြွယ်လင်မယား ဟာ မထေရ်မြတ်တစ်ပါးဆီတို ချဉ်းကပ်ပြီး တရားတော် နာကြား လိုကြောင်း လျှောက်ကြသတဲ့။ အဲဒီအခါ မထေရ်မြတ်ဟာ မေတ္တာ တရားအကြောင်း ဟောပြောခဲ့တယ်။ ကလေးတို့လည်း ဖတ်ကြ၊ မှတ်ကြပေတော့။

မေတ္တာဆိုတာ “သတ္တဝါအများ ကြီးပွားချမ်းသာသည်ကို လိုလားစွာ ချစ်မြတ်နိုးခြင်း” လို့ အဓိပ္ပာယ် ရပါတယ်။ “သူတစ်ပါး ကောင်းစားစေလိုသော စိတ်ဆန္ဒကို အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်ဖြစ်လာ အောင် ပြုလုပ်ပေးခြင်း၊ အာရုံပြုခြင်း၊ ပို့လွှတ်ပေးခြင်းကို မေတ္တာ ဘာဝနာပွားတယ်။ မေတ္တာပို့တယ်” လို့ ခေါ်တယ်။

မေတ္တာပွားတဲ့အခါ မိမိကိုယ်ကို အဦးဆုံး ပွားရတယ်။
“ငါ့ချမ်းသာချင်သလို သတ္တဝါတိုင်း ချမ်းသာချင်ကြမယ်” လို့
ကိုယ်ချင်းစာတရားထားရမယ်။ မေတ္တာဓာတ်ကို ခံယူနိုင်စွမ်း
မရှိတော့တဲ့ သေလွန်ပြီး သူတွေကို မေတ္တာဖို့လို့ မရဘူး။ အမျှဝေ
လို့ပဲ ရတယ်။

မေတ္တာဆိုတာ ဒေါသနဲ့ ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်တယ်။ သူ
တစ်ပါးရဲ့ ကြီးပွားချမ်းသာမှုကို လိုလားတဲ့အတွက် စင်ကြယ်
မွန်မြတ်တဲ့တရား ဖြစ်တယ်။

မေတ္တာပို့သမယ့် သူကို အာရုံထဲမှာ ဓာတ်ပုံရိုက်ထားသလို
ထင်မြင်အောင် ပုံဖော်ယူပြီး စိတ်ထဲက “ချမ်းသာပါစေ၊ ဘေးရန်
ကင်းပါစေ” လို့ မေတ္တာဓာတ်ကို ပို့သ၊ ဖြန့်ကျက်ရတာ ဖြစ်တယ်။

မေတ္တာပို့သခြင်းဟာ ဒါန၊ သီလတို့ထက် အကျိုးကြီးမား
တယ်။ မေတ္တာပို့သမှုရဲ့အကျိုး (၁၁)ပါး ရှိတယ်။ (၁) ချမ်းသာစွာ
အိပ်ရခြင်း၊ (၂) ချမ်းသာစွာ နိုးရခြင်း၊ (၃) မကောင်းသည့်
အိပ်မက် မမြင်မက်ခြင်း၊ (၄) လူတို့ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်း၊
(၅) နတ်တို့ ချစ်ခင်နှစ်သက်ခြင်း၊ (၆) နတ်တို့ စောင့်ရှောက်ခြင်း၊
(၇) မီး၊ အဆိပ်၊ လက်နက် မသင့်နိုင်ခြင်း၊ (၈) စိတ်လျှင်မြန်စွာ
တည်ကြည်ခြင်း၊ (၉) မျက်နှာရုပ်ဆင်း ကြည်လင်ရွှင်ယူခြင်း၊
(၁၀) မတွေ့ဝေဘဲ သေရခြင်း၊ (၁၁) ဆွေသောအခါ ဗြဟ္မာ့ပြည်
သို့ လားရခြင်း စတဲ့ အကျိုးထူးတွေ ရတယ်။

တစ်နေ့လျှင် သုံးကြိမ်အိုးပေါင်းတစ်ရာနဲ့ ချက်ပြုတ်
ကျွေးမွေးခြင်းထက် မေတ္တာသုံးကြိမ်ပွားများခြင်းက အကျိုး
ကြီးမားတယ်လို့ မထေရ်မြတ်က ဟောကြားခဲ့တယ်တဲ့ ကလေး
တို့ရေ။

သူ့ကြွယ်လင်မယားလည်း မေတ္တာတရားရဲ့ အကျိုးကို
သိရှိပြီး လူတစ်ဦးတစ်ယောက်သာမက သတ္တဝါအားလုံးကို
မေတ္တာပို့သတဲ့ အလေ့အကျင့်ပြုကြသတဲ့။

မေတ္တာပို့သမှုဟာ သိပ်ပြီး အကျိုးရှိတာကြောင့် သူ့ကြွယ်
လင်မယားအပေါ် စေတနာမှန်နဲ့ ပေါင်းသင်းဆက်ဆံသူအားလုံး
ဘေးရန်ကင်းကွာ ကျန်းမာကြပြီး သူ့ကြွယ်လင်မယားအပေါ်
မလိုမှန်းထားရှိသူတွေကျတော့ ကျရှုံးထိခိုက်နစ်နာကုန်ကြသတဲ့။

သူ့ကြွယ်လင်မယားလည်း အကျိုးအကြောင်းကို မထေရ်
မြတ်ဆီ လျှောက်ထားကြသတဲ့။ မထေရ်မြတ်က -

“မှန်ပေတယ်။ မေတ္တာပို့သခြင်းဟာ သမာဓိအားကောင်း
လွန်းတဲ့အခါ အလွန်အစွမ်းထက်တယ်။ အလွန်စူးရှတယ်။
ဒါကြောင့် ဆင်ခြင်ပြီး ပို့သဖို့ လိုတယ်” လို့ မိန့်တော်မူသတ
ကွယ်။

အရာရာ၌ သည်းခံခြင်းမင်္ဂလာ

(၂၇)

မြည်းတစ်ကောင်နှင့် သားအဖနှစ်ယောက်

တစ်ခါတုန်းက မြည်းတစ်ကောင်နဲ့ သားအဖနှစ်ယောက်
ဟာ ခရီးတစ်ခုကို ထွက်လာကြသတဲ့။ အဖေလုပ်သူဟာ သားကို
မြည်းပေါ်တင်ပြီး သူကတော့ မြည်းကို ဆွဲလို့ လမ်းလျှောက်ခဲ့
သတဲ့ကွယ်။ ဒါကို လူတွေက တွေ့တဲ့အခါ “အို...ဒီကလေး
နယ်၊ လူကြီးကိုမှ မညာဘဲ မြည်းပေါ်က စီးလာရတယ်လို့။
အဖေကို ဦးစားမပေးဘူး။ မိုက်လှတဲ့ ကလေးပဲ” လို့ ကဲ့ရဲ့ကြ
သတဲ့ကွယ်။

ဒါနဲ့ သားကလည်း မြည်းပေါ်က ဆင်းပြီး အဖေလုပ်သူ
ကို မြည်းပေါ်တင်တယ်။ သူက မြည်းကိုဆွဲပြီး လျှောက်တယ်။
အဲဒါကို လူတွေက တွေ့တဲ့အခါ “အို...ဒီလူကြီးနယ်၊ ကလေး

ကိုတော့ လမ်းလျှောက်ခိုင်းပြီး သူကတော့ အခန့်သား မြည်းစီး လာရတယ်လို့။ သားသမီးကို မညာတာတဲ့ အဖေမျိုးပါကလား” လို့ ကဲ့ရဲ့ကြသတဲ့။

ဒါနဲ့ သားအဖနှစ်ယောက်ဟာ မြည်းပေါ်ကို အတူတူ တက်စီးကြတော့တာပေါ့ ကလေးတို့ရယ်။ အဲဒါကို မြင်တဲ့ ခရီးသွားတွေဟာ တအံ့တသြနဲ့ ကဲ့ရဲ့ကြပြန်ပါရော။

“အို...ဒီသားအဖနှယ်။ ဒီလောက် သေးကွေးပိန်လို့တဲ့ မြည်းကလေးကို သားအဖနှစ်ယောက် မညာမတာ တက်စီးလာ လိုက်ကြတာ။ မြည်းကလေးတော့ သေတော့မှာပဲ။ တော်တော် အကြင်နာတရား ကင်းမဲ့တဲ့ သားအဖပါလား” လို့ ပြောကြတယ် တဲ့ ကလေးတို့ရေ။

“အဲဒီအခါ သားအဖနှစ်ယောက်လည်း “ဟုတ်ပေသားပဲ” ဆိုပြီး မြည်းပေါ်က ဆင်းကြသတဲ့။ သူတို့သားအဖနှစ်ယောက်ဟာ မြည်းကလေးပေါ်ကို ဘယ်သူမှ တက်မစီးကြတော့ဘဲ မြည်းကလေး ကို ဆွဲပြီး လမ်းလျှောက်ခရီးဆက်ကြတာပေါ့။

ကလေးတို့ရေ...သူတို့ကို လူတွေက ကြည့်ပြီး ကဲ့ရဲ့ကြပြန် သတဲ့ကွယ်။

“အို...ဒီသားအဖနှယ်။ ဉာဏ်နည်းလှချည်ကလား။ မြည်းတစ်ကောင်လုံး ပိုင်ဆိုင်ထားတာတောင်မှ မြည်းကိုစီးပြီး

ခရီးမနှင်ဘဲ အပင်ပန်းခံ လမ်းလျှောက်ကြသတဲ့။ အသုံးမကျ
လိုက်တဲ့ လူညံ့တွေပါလား။” တဲ့ကွယ်။

ကလေးတို့ရေ...ဒီပွဲပြင်ကလေးကို ကြည့်ပြီး လူတွေရဲ့
သဘာဝကို သိကြပြီ ထင်ပါတယ်နော်။ ဒါကြောင့် သည်းခံခြင်း
တရားဟာ အရေးကြီးတယ်လို့ ပြောခဲ့တာပေါ့ကွယ်။ ဘယ်သူ
တွေက ဘာပြောပြော သည်းခံခြင်းကို မွေးပြီး ကိုယ့်အလုပ်
ကိုယ်ဆက်လုပ်ကြရမယ်နော်။

ဆိုးဆုံးမလွယ်သူဖြစ်ခြင်းမင်္ဂလာ

(၂၈)

တကယ်ချစ်ရင်

တစ်ခါက ဖိုးပါဆိုတဲ့ ကောင်လေးတစ်ယောက် ရှိတယ်။
ဖိုးပါဟာ အိမ်မှာ အငယ်ဆုံးကလေး ဖြစ်တယ်။ အိမ်သားအားလုံး
က အလိုလိုက်ပြီး ဝိုင်းချစ်ကြတယ်။ ဖိုးပါဟာ လိုတာမရရင်
ငိုပြလိုက်တာပဲလေ။ အဲဒီအခါ သူ့ဆန္ဒဟာ ပြည့်လာရစမြဲပေါ့။

ဒီလိုနဲ့ ဖိုးပါတော်တော်လေး အရွယ်ရောက်လာတယ်။
ကျောင်းနေတဲ့ အရွယ်ပေါ့ကွယ်။ ဖိုးပါရဲ့အိမ်က သူ့ကို အကောင်း
ဆုံး ကျောင်းမှာ ပညာသင်ကြားစေတယ်။

ဒါပေမယ့် ကလေးတို့ရေ။ ဖိုးပါဟာ လိုတာမရရင် ငိုပြ
တတ်တဲ့ အကျင့်က ပါနေလေတော့ ကျောင်းမှာလည်း သူ့ဆန္ဒ
မပြည့်တဲ့အခါ ငိုတော့တာပဲပေါ့။ ကျောင်းဆိုတော့ အိမ်မှာလို

သူ့အလိုကို မလိုက္ခိုင်ဘူးလေ။ ဆရာ၊ ဆရာမတွေက သူ့ကို ချောတဲ့အခါချော၊ ဆူတဲ့အခါ ဆူကြတာပေါ့။ အဲဒီတော့ သူဟာ ကျောင်းမှာ မပျော်တော့ဘဲ ကျောင်းမသွားဘူး လုပ်နေတော့သတဲ့။

“ဖိုးပါရဲ့ မိဘတွေက ကျောင်းကိုသွားအောင် အိမ်မှာ သူလိုတာ မှန်သမျှ ဝယ်ပေးပြီး ချောကြရတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ဖိုးပါဟာ အတန်းကလေးတော်တော် ရောက်လာတယ်။ ဒါပေမယ့် နာမည် တော့ မရဲဘူးပေါ့ကွယ်။ ကျောင်းမှာ ဆရာမစကား နားမထောင် ဘူး။ ခဏ၊ခဏ အဆူခံရ၊ အပြစ်ပေးခံရတယ်။ ဒါပဲမယ့် သူက မမှတ်ဘူးကွဲ့။

စာသင်နေရင်း “ဝါး” ခနဲ သံမ်းချင်သံမ်းတယ်။ ခဏ၊ခဏ အပြင်ထွက်ဖို့ ခွင့်တောင်းပြီး စာသင်ချိန် ခိုးထွက်တယ်။ သူ့မိဘ တွေက တောင်းပန်ထားတော့ ဆရာ၊ဆရာမတွေကလည်း သည်းခံပြီး သင်ကြတာပါပဲ။ ဖိုးပါကိုက ဆိုးတာပါ။

ဖိုးပါက ဉာဏ်ကလေးကတော့ ကောင်းတယ်။ စာသင်ရင် ခဏကလေးနဲ့ တတ်လွယ်တယ်။ မခံချင်စိတ်ကလေး ရှိတဲ့အတွက် စာကိုလည်း ကျက်တယ်။ ဒါပေမယ့် ဆိုဆုံးမမှုကို မနာခံတတ် တာက သူ့အကျင့်ဖြစ်နေတာပေါ့ကွယ်။

အဲဒီလို ဖိုးပါရဲ့အဖြစ်ကို ကြားသိနေတဲ့ ဖိုးပါရဲ့ဘကြီးဟာ ဖိုးပါကို ဒီအတိုင်းထားရင် တစ်နေ့ပျက်စီးတော့မယ်လို့ တွေးမိ

သတဲ့။ ဒါကြောင့် သူဟာ ဖိုးပါရဲ့ မိဘတွေကို ပြောပြပြီး ဖိုးပါကို သူ တာဝန်ထမ်းဆောင်တဲ့ မြို့ကလေးဆီ ခေါ်သွားသတဲ့။

အဲဒီ မြို့ကလေးက အဝေးကြီးမှာပေါ့ကွယ်။ အဲဒီ မြို့ကျောင်းမှာတော့ ဖိုးပါဟာ သူ့ထင်သလို နေလို့ မရတော့ဘူးလေ။ သူ ထွက်ပြေးလို့လည်း မရဘူး။ ငိုလို့လည်း မရတော့ဘူး။ သူ့ကိုလည်း ဘယ်သူကမှ အထူးဂရုစိုက်ပြီး အလိုလိုက်မနေတော့ဘူး။ အဲဒီမှာ ဖိုးပါတစ်ယောက် ကောင်းကောင်းအခက်တွေ့တော့တာပေါ့ကွယ်။

သူဟာ မကြာခဏ ဒဏ်ပေးခံရသတဲ့။ အပြစ်ပေးခံရသတဲ့။ ဒီလိုနဲ့ တဖြည်းဖြည်း ဖိုးပါဟာ ကြောက်စိတ်ဝင်လာတော့တာပေါ့။ အဲဒီမှာပဲ သူဟာ စည်းကမ်းအတိုင်း လိုက်လုပ်တတ်လာတယ်။ ဆုံးမတာကို နာခံတတ်လာတယ်။ ဖိုးပါရဲ့ ဘကြီးဟာ ဖိုးပါကို ပြုပြင်ပြောင်းလဲပေးလိုက်သတဲ့ကွယ်။

ဘကြီးဟာ ဖိုးပါမိဘတွေကို ခေါ်ပြီး “ဒါဟာ မိဘတွေရဲ့ လိုအပ်ချက်ပဲ။ မိဘတွေဟာ သားသမီးကို တကယ်ချစ်ရင် သွန်သင်ဆုံးမ ကောင်းရာညွှန်ဖို့ ဝန်မလေးသင့်ဘူး။ ကဲ...ခုတော့ ဖိုးပါ လိမ္မာလာပြီ။ ဒါဟာ နာခံတတ်ခြင်းရဲ့ အကျိုးပေါ့” လို့ ပြောလိုက်သတဲ့ကွယ်။

ရဟန်းမြတ်တို့ကို ပူးမြင်ရခြင်းမင်္ဂလာ

(၂၉)

ဘကြီးဖြိုးရဲ့ ဘုတောင်း

တစ်ခါတုန်းက ရွာတစ်ရွာမှာ ဘကြီးဖြိုးဆိုတဲ့ အဘိုးကြီး တစ်ယောက် ရှိသတဲ့။ ဘကြီးဖြိုးဟာ ညနေခင်းရောက်ရင် အိမ်ရှေ့ကွပ်ပျစ်ပေါ်ထိုင်ပြီး၊ ရွာထဲက ကလေးတွေကို မျှော်နေလေ့ ရှိတယ်။ ကလေးတွေ ရောက်လာတဲ့အခါ ပုံတိုပတ်စကလေးတွေ ပြောပြပြီး ဆုံးမတတ်သတဲ့။

ကလေးတွေကလည်း ညနေခင်းဆိုရင် ဘကြီးဖြိုးတို့ အိမ်ကို သွားလေ့ရှိကြတယ်။ တစ်နေ့တော့ ထုံးစံအတိုင်း ဘကြီးဖြိုးဟာ ကွပ်ပျစ်မှာထိုင်ရင်း ကလေးတွေကို မျှော်နေသတဲ့။ အချိန်တန် တော့ ကလေးတွေ ရောက်လာကြတာပေါ့။ ဘကြီးဖြိုးကိုလည်း ပုံပြောပြဖို့ ပူဆာကြတာပေါ့ကွယ်။

“ကဲ...ဒီကနေ့တော့ ရဟန်းမြတ်ကို ဖူးမြင်ရခြင်းဟာ မင်္ဂလာတရားတော်နဲ့ ကိုက်ညီတဲ့အကြောင်း ပြောပြမယ် ကလေး တို့ရေ” လို့ ဘကြီးဖြိုးက စကားစသတဲ့။

“ရဟန်းမြတ်ဆိုတာ ဘုန်းကြီးကို ပြောတာလား၊ ဘကြီးဖြိုး” လို့ မောင်မြက မေးတယ်။

“မြင့်မြတ်တဲ့ ရဟန်းတော်ကို ပြောတာပေါ့ကွယ်။ လူမှာ လည်း လူတန်းစားအမျိုးမျိုး ရှိသလိုပဲ။ ရဟန်းမှာလည်း ရှင်သာမဏေ၊ သာဝက၊ ရဟန္တာ အထိ ရှိတယ်။ ရဟန်းတော် မြတ်ဆိုတာ သာမန်အဆင့် မဟုတ်ဘူးကွဲ့။ သရဏဂုံသုံးပါးကို ဆောက်တည်ပြီး သီလသမာဓိ မြဲမြံခိုင်မာအောင် နှစ်ကာလ ရှည်ကြာ အားထုတ်ကျင့်ကြံခဲ့သူတွေ ဖြစ်တယ်။ သူတို့ရဲ့ အသား အရေဟာ ရွှေရောင်အဆင်းလို ဝင်းဝါနေတယ်။

“သမီးတို့လည်း ဖူးချင်လိုက်တာ ဘကြီးဖြိုးရယ်” လို့ မခရေလေးက ဝင်ပြောတယ်။

“ဖူးထိုက်ရင် ဖူးရမှာပေါ့ကွယ်။ ကလေးတို့ မိဘတွေက အဆင်ပြေရင် လိုက်ပို့ပါလိမ့်မယ်။ ရဟန်းတော်မြတ်ကြီးတွေကို ဖူးတွေ့ခွင့်ရကြသူတွေဟာ ကံအကျိုးပေး ကောင်းလှပေါ့ကွယ်”

ဒီလိုနဲ့ ကလေးတွေဟာ သူတို့မိဘတွေကို ရဟန်းတော် မြတ်ကြီးတွေ ဖူးတွေ့ချင်ကြောင်း မူဆာကြသတဲ့။

အချို့ မိဘတွေကတော့ တတ်နိုင်သူတွေမို့ ကျောင်းပိတ်ရက်
မှာ ဘုရားဖူးထွက်ရင်း ဆရာတော်ဘုရားကြီးတွေကို ဖူးတွေ့ကြ
တယ်။ တချို့မိဘတွေကတော့ စားဖို့တောင်မှ အနိုင်နိုင်ဆိုတော့
လိုက်မပို့နိုင်ဘူးပေါ့ကွယ်။

အဲဒီလို မဖူးတွေ့နိုင်တဲ့ ကလေးတွေဟာ ဘကြီးဖြိုးဆီ
လာပြီး ရင်ဖွင့်ကြသတဲ့။ ဘကြီးဖြိုးကလည်း -

“စိတ်မကောင်း မဖြစ်ကြပါနဲ့ကွယ်။ လူဆိုတာ ဘဝကံ
အကျိုးပေးခြင်း မတူဘူး။ ရှေးဘဝကံကို ဒီဘဝမှာ ခံစားကြရ
တာ။ ဒီတော့ ကလေးတို့ဟာ ဒီဘဝမှာ ရဟန်းတော်မြတ်ကြီးတွေ
ကို ဖူးတွေ့ခွင့်မရလို့ အားမငယ်ကြနဲ့။ နောင်ဘဝမှာ ဖူးတွေ့ခွင့်
ရအောင် ကုသိုလ်များများ လုပ်ကြရမယ်။ အချိန်ဆိုတာ စောင့်ရ
တယ်ကွဲ့။ ဘုရားရှင်တော်မှ ဘဝပေါင်းများစွာ စောင့်ဆိုင်းကြီးစား
ပြီးမှ ဘုရားအဖြစ်ကို ရခဲ့တာ။ ကလေးတို့လည်း ကြီးစားကြပါ”
လို့ နှစ်သိမ့်ဆုံးမလိုက်သတဲ့ကွယ်။

သင့်လျော်သောအခါ တရားစကားဆွေးနွေး
မေးမြန်းခြင်းမင်္ဂလာ

(၃၀)

ဩကာသ

ဟိုးရှေးရှေးတုန်းက မင်းသားလေးတစ်ပါးနဲ့ ဖခမည်းတော်
ဘုရင်ကြီးတို့ဟာ ဥယျာဉ်တော်အတွင်းမှာ လမ်းလျှောက်ကြရင်း
အပြန်အလှန်တရားဆွေးနွေးကြသတဲ့ကွယ်။

“ဩကာသ ဆိုတဲ့ အနက်ကို ပြောပြပေးပါလားဘုရား”
လို့ မင်းသားလေးက မေးတော့ -

“ဩကာသဆိုတာ ခွင့်ပြုတော်မူပါ၊ ခွင့်ပေးတော်မူပါ
ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ပေါ့သားတော်” လို့ ဘုရင်ကြီးက ရှင်းပြသတဲ့။

“ကာယကံ၊ ဝစီကံ၊ မနေ့ကံ ဆိုတာကိုလည်း ရှင်းပြ
ပါဦးဘုရား”

“ကာယကံဆိုတာ ကိုယ်အားဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်းပေါ့ သားတေ့။ ဝစီကံဆိုတာကတော့ နှုတ်အားဖြင့် ကျူးလွန်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ မနောက်ဆိုတာကတော့ စိတ်အားဖြင့် ပြစ်မှားခြင်းပေါ့။”

“ဒါဆိုရင် အဲဒီ ကိုယ်၊နှုတ်၊စိတ် သုံးပါးနဲ့ ပြစ်မှား ကျူးလွန်မိတဲ့ အလုပ်အပေါ် ခွင့်လွှတ်ပေးဖို့ တောင်းပန်တာပေါ့ နော်” လို့ မင်းသားလေးက သဘောပေါက်သွားတယ်။

“ဟုတ်ပါ၊ ဟုတ်ပါ။ အဲဒီ ကံသုံးပါးမှာ တစ်ပါးသော ကံဖြင့် ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ၊ မိဘ၊ ဆရာ စတဲ့ အနန္တော အနန္တငါးပါးကို အပြုမှာအို၊ အပြောမှာ၊ အကြံမှာဖြစ်ခဲ့ရင် အဲဒီ အပြစ်တွေ ကင်းရှင်းပြေပျောက်စေခြင်း အကျိုးငှာ ရှိခိုးကန်တော့ ရခြင်းဖြစ်တယ်သားတော်” လို့ ဘုရင်ကြီးက ပြန်ပြောသတဲ့။

“အဲဒီလို ကန်တော့လိုက်တော့ အပြစ်တွေ ပြေပျောက်သွား ရောလား ခမည်းတော်” လို့ မင်းသားလေးက ပြန်မေးတယ်။

“ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာ ရတနာသုံးပါးနဲ့ မိဘဘိုးဘွား ဆရာသမားတွေကို ပြစ်မှားမိတဲ့ သာမန်အပြစ်တွေမှာ ပြစ်မှားခံရ သူရဲ့ ရှေ့မှောက်မှာ၊ ဒါမှမဟုတ် ထိုသူ သေဆုံးသွားရင် ထိုသူရဲ့ သင်္ချိုင်းမှာ၊ ဒါမှမဟုတ် ဘုရားရှင်ထံမှာ သံဃာတော်များထံမှာ မိမိကိုယ်တိုင် နောင်တရပြီး “စိတ်ပါလက်ပါ မာန်မာနလျှော့ ကန်တော့ရိုးမှန်ရင် ပြေပျောက်နိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် အင်တော်”

ကြီးလေးတဲ့ အပြစ်မျိုးကတော့ တောင်းပန်ကန်စော့ရုံနဲ့ မပြေ
ပျောက်နိုင်ပေဘူး။ အဇာတသတ်မင်းဟာ ဖခမည်းတော်ကို
သတ်ခဲ့တဲ့အတွက် ဘဇာလို့ကုသိုလ်ကောင်းမှုမျိုး လုပ်သော်လည်း
ငရဲမှာ ခံစားရတယ်သားတော်” လို့ ရှင်းပြသတဲ့။

“ဒါဖြင့် အကုသိုလ်ကို ဘာနဲ့ ချေဖျက်ရပါ့မလဲဘုရား”
လို့ မင်းသားလေးက မေးတဲ့အခါ -

“အီကုသိုလ် ထပ်မဖြစ်ရအောင် ကုသိုလ်များများလုပ်ရ
ပေမယ်” လို့ ပြောသတဲ့ကွယ်။

မြီးမြဲခွဲတာခြင်းမင်္ဂလာ

(၃၁)

ဝိနပ်လှလှလေး

တစ်ခါတုန်းက မြို့ကလေးတစ်မြို့မှာ အိမ်နီးချင်း မိသားစု နှစ်စုရှိပြီး သူတို့မှာ သမီးလေးတစ်ယောက်စီ ရှိသတဲ့ကွယ်။ တစ်ယောက်ကတော့ 'သဇင်' လို့ ခေါ်ပြီး တစ်ယောက်ကတော့ 'ခရေ' လို့ ခေါ်တယ်။ သူတို့မိသားစုတွေဟာ အိမ်နီးချင်းကပ်နေ ပေမယ့် အဆင့်အတန်းချင်းကတော့ မတူကြဘူး။

'သဇင်' တို့ မိသားစုဟာ ပြည့်စုံချမ်းသာကြပြီး ခရေတို့ မိသားစုကတော့ ချို့တဲ့အားနည်းကြတယ်။ ဒါကြောင့် 'သဇင်' နဲ့ 'ခရေ' တို့ဟာလည်း ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံချင်း မတူညီကြဘူး။ ဒါပေမယ့် မိသားစု နှစ်စုလုံးဟာ စိတ်သဘောထားဖြောင့်မတ် မြီး သမာဓိရှိကြတဲ့အတွက် ရင်းနှီးချစ်ခင်ကြတယ်။ 'သဇင်' နဲ့ 'ခရေ' ဟာလည်း လည်ပင်းဖက်ပြီး ကြီးပြင်းလာတဲ့ သူငယ်ချင်း တွေ ဖြစ်ကြတယ်။

သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ မဝေးလှတဲ့ ကျောင်းကို အတူတူ လမ်းလျှောက်သွားကြတယ်။ အတူတူ ထမင်းစား၊ အတူတူကစား၊ အတူတူစာကျက်တတ်ကြတယ်။ ဒီပုံပြင်ကလေး ဖြစ်လာပုံကတော့ ဖိနပ်လှလှလေးက စတာပေါ့ကွယ်။

သူတို့ ကျောင်းသွားတဲ့လမ်းပေါ်မှာ ဖိနပ်ဆိုင်တစ်ဆိုင် ရှိတယ်။ တစ်နေ့ ကျောင်းသွားရင်း ဖိနပ်ဆိုင်ရှေ့ကို ရောက်လို့ အတွင်းကို လှမ်းကြည့်လိုက်တဲ့အခါ အလွန်လှပတဲ့ ဖိနပ်ကလေး တစ်ရုံကို မှန်ထဲက မြင်လိုက်ရသတဲ့ ကလေးတို့ရေ။

သူတို့နှစ်ယောက်ဟာ “ဟယ်...ဖိနပ်လေးက လှလိုက် တာ” လို့ ပြိုင်တူရေရွတ်မိသွားသတဲ့။ လိုချင်စိတ်လည်း အတူတူ ဖြစ်ပေါ်လာသတဲ့။ ဒါပေမယ့် တစ်ယောက်ကိုတစ်ယောက် ဖွင့်မပြောမိကြဘူးကွဲ့။

‘သဇင်’ဟာ သူ့မွေးနေ့ရောက်ရင် သူ့အဖေကို ဝယ်ခိုင်းမယ် လို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်တယ်။ ‘ခရေ’ကတော့ အဲဒီနေ့ကစပြီး သူရတဲ့ မုန့်ဖိုးကို မုန့်မစားဘဲ စုထားတော့တာပေါ့။ ‘သဇင်’ကတော့ မသိရှာဘူး။ မုန့်မဝယ်စားတဲ့ ‘ခရေ’ကို မုန့်ဖိုးမရလို့ ထင်ပြီး သူကပဲ ဝယ်ကျွေးတတ်သတဲ့။

ဒီလိုနဲ့ တစ်နေ့မှာတော့ ‘ခရေ’ဟာ ဖိနပ်ဖိုးကို တိတိ ကျကျ စုမိသွားတယ်။ ဒါနဲ့ပဲ သူဟာ ကျောင်းက ပြန်ရောက် တာနဲ့ အဝတ်လဲပြီး ဖိနပ်ဆိုင်ကို ထွက်ခဲ့တယ်။ ဒါပေမယ့် သူ

ဖိနပ်ဆိုင်ကို ရောက်တော့ သဇင် ရဲ့ ဖေဖေဟာ အဲဒီဆိုင်ထဲမှာ ရှိနေတာ တွေ့ရတယ်။

ခရေ ကို တွေ့တဲ့အခါ -

“သမီး ခရေ ပါလား။ ဖိနပ် ဝယ်မလို့လား။ ဦးလေ မနက်ဖြန် သဇင် မွေးနေ့အတွက် ဒီဖိနပ်လေး လာဝယ်တာ” လို့ ပြောရင်း ဖိနပ်လေးကို ယူပြီး ထွက်သွားတော့တယ်။

ခရေ ကတော့ ဘာမှ ပြန်မပြောဘဲ မျက်ရည်လည်ပြီး ကျန်ခဲ့တာပေါ့ကွယ်။ အဲဒီအခါ ဆိုင်ရှင်က -

“သမီးက ဘာဖိနပ်လို့ချင်လို့လဲ” လို့ မေးသတဲ့။

ခရေက “သမီး အဲဒီ ဖိနပ်ကလေးဝယ်ချင်လို့ မှန်ဖို့တွေ စုထားတာ။ ခုတော့ ပါသွားပြီ ဒေါ်လေးရယ်” လို့ ငိုမဲ့မဲ့ပြော သတဲ့။

ဆိုင်ရှင်က “အဲဒီ ဖိနပ်မျိုး ရှိပါတယ် သမီးရဲ့။ အဲဒါက ပြထားတာပါ” လို့ ပြောပြီး ဖိနပ်လှလှကလေး နောက်တစ်ရံ ထုတ်ပေးလိုက်တဲ့အခါမှာတော့ ခရေ ခမျာ ဝမ်းနည်းတာတွေ ပျောက်သွားရှာတာပေါ့။ ဆိုင်ရှင်က ခရေ ကို ပြုံးကြည့်ပြီး -

“ဖိနပ်ချင်း တူပေမယ့် ခြိုးခြံချွေတာပြီး ဝယ်ရတဲ့ ဒီ ဖိနပ်ကလေးက ပိုပြီး မင်္ဂလာရှိပါတယ် သမီးရယ်” လို့ ပြောလိုက် သတဲ့ကွယ်။

မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ခြင်းမင်္ဂလာ

(၃၂)

ခုခံလှသော

ရှေးအခါက တိုင်းပြည်တစ်ပြည်မှာ မင်းကျင့်တရားနှင့်အညီ အုပ်ချုပ်နေတဲ့ ဘုရင်တစ်ပါး ရှိသတဲ့။ ဘုရင်ကြီးဟာ ဘုရား၊ တရား၊ သံဃာကိုလည်း အင်မတန်ကြည့်ညှိလေးစားသတဲ့။ သူဟာ တိုင်းပြည်ကို အေးချမ်းသာယာအောင် အုပ်စိုးနေရင်း “လူမှုဒုက္ခ အဝဝဟာ အာရုံခံစားမှုမှာ အခြေခံဖြစ်ပေါ်လာတယ်” ဆိုတဲ့ အသိတရားကို ရရှိလာခဲ့တယ်တဲ့ကွယ်။

ဘုရင်မင်းမြတ်ဟာ မင်းဆရာ ရဟန်းမြတ်ဆီကို ချဉ်းကပ် ပြီး “အာရုံခံစားမှုကို ဘယ်လိုများ ထိန်းချုပ်ပယ်ဖျက်နိုင်ပါ့မလဲ” လို့ လျှောက်ထားမေးမြန်းသတဲ့။ မင်းဆရာ ရဟန်းမြတ်က

“မင်းကြီး... မြတ်စွာဘုရားက အဆင်း၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ အတွေ့အထိများမှာ အာရုံခံစားသူရဲ့ စိတ်ကို စွဲမက်အောင် ဆွဲယူနိုင်သော သာယာဖွယ်ဆွဲအား ရှိနေခြင်းကြောင့် သတ္တဝါတို့ဟာ အာရုံငါးပါးကို လွန်စွာစွဲလမ်းတပ်မက်ကြတယ်။ အာရုံငါးပါးဟာ ဖြူစင်တဲ့ လူသားစိတ်ကို ညစ်ထေးစေတယ်။ အသိတရား၊ ဆင်ခြင်တုံတရားတွေ ကင်းမဲ့စေတယ်။ ဒါကြောင့် အာရုံငါးပါးကို ထိန်းချုပ်နိုင်ဖို့ဆိုတာ လှုပ်ရှားကြောင့်ဘဝနဲ့ မဖြစ်နိုင်ပေဘူး။ ရဟန်းဘဝကို ရမဖြစ်မယ်” လို့ မိန့်တော်မူတယ်။

ဘုရင်မင်းမြတ်ဟာ အာရုံငါးပါး ကာမဂုဏ်များကို စွန့်ပြီး ရဟန်းဘဝကို ခံယူဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်မိသတဲ့။

ဒါပေမယ့် အဲဒီ တိုင်းပြည်မှာက မင်းကောင်းမင်းလောင်း ကလည်းမရှိ၊ ဘုရင့်အရိုက်အရာကို ဆက်ခံနိုင်မယ့်သူကလည်း မရှိလေတော့ ဆုံးဖြတ်ချက်ကို ဆိုင်းငံ့ပြီး လက်ပိုက်နေရရှာသတဲ့။

“ရဟန်းဘဝဆိုတာ ရခဲလှပါဘိခြင်း” လို့လည်း ဆင်ခြင်မိသတဲ့။

မင်းဆရာ ရဟန်းမြတ်က ဘုရင်ကြီးကို နှစ်သိမ့်တော်မူတယ်။

“မင်းကြီး... ရဟန်းဘဝကို မရောက်ရလို့ စိတ်ဆင်းရဲ မဖြစ်ပါလင့်။ သင့်ဟာ ရခဲလှတဲ့ လူ့ဘဝကို ရရှိထားပြီး ဖြစ်ပါတယ်။။ ကျေနပ်ပါ။ လူ့ဘဝ ရခဲလှတာကို မြတ်စွာဘုရားက

သည့်လို ဟောကြားခဲ့ပါတယ်” ဆိုပြီး အနုသာဓ္မဘဝတရားကို ဟောကြားခဲ့တယ်တဲ့ ဇာလေးတို့ရေ။

အပေါက်တစ်ပေါက်သာရှိတဲ့ ထမ်းပိုးတုံးကို မဟာသမုဒ္ဒရာ ထဲ ပစ်ချထားမယ်။ အဲဒီ ထမ်းပိုးတုံးဟာ ရေထဲမှာ လေတိုက် ဝိုင်း ဈေးနေပြီး အရှေ့အနောက် တောင်မြောက် အနှံ့အပြားကို ရွေ့လျားနေတယ်။ အဲဒီ သမုဒ္ဒရာထဲမှာ လိပ်ကန်းကြီးတစ်ကောင် ဟာ အနှစ်တစ်ရာကြာမှ တစ်ကြိမ်ပေါ်လာပြီး အဲဒီလိပ်ကန်းရဲ့ ဦးခေါင်းဟာ ထမ်းပိုးတုံးရဲ့ အပေါက်မှာ စွပ်မိမယ်။ ဒါဟာ ဖြစ်နိုင်ခဲ့လှတယ်။ လူ့ဘဝကို ရောက်ဖို့ အခွင့်ဟာ အဲဒီလိပ်ကန်း ကြီးရဲ့ ဦးခေါင်း ထမ်းပိုးပေါက်မှာ စွပ်မိဖို့ထက် ပိုပြီး ခက်ခဲ့လှ တယ်တဲ့ကွယ်။

ဘုရင်ကြီးလည်း ရခဲ့လှတဲ့ လူ့ဘဝမှာ ရနိုင်သမျှ ကုသိုလ် ကို ယူပြီး တျှင့်နိုင်သမျှ တရားမြတ်တို့ကို ကျင့်ကြံရင်း တိုင်းပြည့် အတွင်း ဗုဒ္ဓသာသနာ ပြန့်ပွားအောင် ကြိုးစားအားထုတ်တော့ သတဲ့။

ကလေးတို့လည်း လူ့အဖြစ်ကို ရခဲ့လှစွာ ရခဲ့ကြပြီနော်။ ရရှိတဲ့ လူ့ဘဝမှာ တတ်စွမ်းနိုင်တဲ့ ဖွန်မြတ်သော အကျင့်တွေကို ကျင့်သုံးနေထိုင်ကြရမယ်။ ဒါဟာ မင်္ဂလာပါပဲကွယ်။

အရိယသစ္စာကို သိမြင်ခြင်းမင်္ဂလာ

(၃၃)

သစ္စာပြိုင်သူ

ရှေးရှေးတုန်းက ဟိမဝန္တာတောင်ခြေမှာ ရေအိုင်ကြီး တစ်အိုင် ရှိသတဲ့။ အဲဒီ ရေအိုင်ကြီးဟာ သဘာဝအလျောက် ဖြစ်ပေါ်နေပြီး အင်မတန်မှ သာယာလှပသတဲ့။ အဲဒီ ရေအိုင်ကြီး အတွင်းမှာတော့ ရွှေရောင်အဆင်းဟာ ရောင်ပြန်ဟပ်နေသတဲ့။ အကြောင်းကတော့ အဆင်းဝဏ္ဏနဲ့ ပြည့်စုံလှတဲ့ ရသေ့ပျိုတစ်ပါး ရေချိုးဆင်းနေလို့ပါပဲကွယ်။

အဲဒီမြင်ကွင်းကို တစ်နေရာမှာ တိတ်တခိုးကြည့်နေသူ တစ်ဦး ရှိပြန်တယ်။ အဲဒါကတော့ နတ်မိမယ်လေးတစ်ပါး ဖြစ်တယ်။ နတ်မိမယ်လေးဟာ နုပျိုတက်ကြွတဲ့ ယောက်ျား တစ်ယောက်ဖြစ်ပါလျက် ရသေ့ဝတ်နေတဲ့ ရသေ့ပျိုကို အားမလို အားမရဖြစ်ပြီး ချစ်မြတ်နိုးစိတ်တွေ ဖိတ်လျှံနေသတဲ့ကွယ်။

မကြာခင် ရသေ့ပျို ရေချိုးပြီး ပြန်ကြွသွားတော့ နတ်မိ
မယ်ကလေးဟာ ရင်မော့ပြီး ကျန်ခဲ့ရှာတယ်။ ဒီလိုနဲ့ ရသေ့ပျိုဟာ
အရုဏ်တက်တဲ့အထိ တရားထိုင်ပြီး နေ့စဉ် ရေချိုးဆင်းတိုင်း
နတ်မိမယ်ကလေးက လာရောက်ချောင်းမြောင်းကြည့်တတ်သတဲ့။

တစ်နေ့တော့ ရသေ့ပျိုရေချိုးဆင်းနေတုန်း နတ်မိမယ်လေး
ဟာ အသွင်တစ်မျိုးနဲ့ ရေထဲကို ဆင်းလာတယ်။ ဒါပေမယ့်
ရသေ့ပျိုကတော့ တုန်လှုပ်ခြင်းမရှိ တည်ငြိမ်စွာ နေသတဲ့ကွယ်။

“အို...ရှင်ရသေ့၊ ဒီအရွယ်မှာ ကာမဂုဏ်ခံစားလို့
အကောင်းဆုံး အရွယ်ပါ။ ဘယ်နှယ် အိမ်ထောင်မပြုဘဲ နေရ
တာလဲ” လို့ နတ်မိမယ်လေးက မေးလိုက်တယ်။

“အို...ဒကာမ၊ ငါကား သူဌေးကြီးတစ်ဦးရဲ့သား
ဖြစ်တယ်။ တက္ကသိုလ်မှာ ပညာသင်ယူတတ်မြောက်ခဲ့တယ်။
ငါ့ဖခင်က ငါ့အား အိမ်ထောင်ပြုဖို့ မိန်းမချောလေးတွေ ရွေးပေး
ပြပေမယ့် ငါဟာ ကာမဂုဏ်ကို စက်ဆုပ်တဲ့အတွက် တောထွက်
ပြီး ရသေ့ရဟန်းပြုလိုက်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ ငါဟာ မြတ်သော
တရားကိုသာ ကျင့်ကြံအားထုတ်လိုတယ်” လို့ ရသေ့ပျိုက
ပြန်ဖြေသတဲ့ကွယ်။

“အို...ရသေ့ပျိုရယ်။ အသက်ကြီးခါမှ ပြန်ပြီး ရဟန်း
ဝတ်ပါ။ ဒီအရွယ်မှာ ကာမဂုဏ်စည်းစိမ်ကို ပျော်ပျော်ကြီး စံသင့်

ပါတယ်။ ကျွန်တော်မဲလို လှပတဲ့ နတ်မိမယ်ကလေးနဲ့ သစ္စာပြိုင်
မေတ္တာမဏ္ဍိုင် စိုက်သင့်ပါတယ်ရှင်” လို့ နတ်မိမယ်လေးက
ကနွဲ့ကလျ ပြောလိုက်တဲ့အခါ

ရသေ့ပျိုက “အို...သင်ဟာ နတ်မိမယ်တစ်ပါးပါလား။
အသင်နတ်မိမယ်၊ သင်ရဲ့ သစ္စာဟာ ကာမဂုဏ်တွေ စွန်းစင်းလို့
မသန့်ရှင်းပေဘူး။ ငါ့ရဲ့ အရိယသစ္စာကတော့ ရှင်းလင်းသန့်စင်
လှတယ်။ သစ္စာပြိုင်ရင် အသင်ရုံးလိမ့်မယ်” လို့ ပြောတော့ -
နတ်မိမယ်က “အရိယသစ္စာက ဘာမို့လဲ ရသေ့ပျိုရယ်”
လို့ မေးသတဲ့။

“ဒုက္ခသစ္စာ၊ သမုဒယသစ္စာ၊ နိယောဓသစ္စာနဲ့ မဂ္ဂသစ္စာ
တွေပဲ။ အဲဒီ သစ္စာတရားလေးပါးဟာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း
မင်္ဂလာတရားတွေပဲ။ သင်ဟာ မဂ္ဂင်လမ်းရဲ့ ဆူးငြောင့်ခလုတ်
မဖြစ်ပါစေနဲ့” လို့ပြောပြီး ရသေ့ပျိုဟာ တည်ငြိမ်စွာ ပြန်ကြွသွား
ပါလေရော။

နတ်မိမယ်ကလေးလည်း တရားသဘောပေါက်ပြီး ပိတိနဲ့
သာဓုခေါ်ကာ ကျန်ရစ်ခဲ့ပါသတဲ့ ကလေးတို့ရေ။

[မှတ်ချက်။ ။ ဒုက္ခသစ္စာဆိုတာ ဒုက္ခကို ပိုင်းခြားသိမြင်ခြင်း
ဖြစ်တယ်။ သမုဒယသစ္စာဆိုတာ တပ်မက်မှုကို ပယ်ဖြတ်နိုင်ခြင်း
ဖြစ်တယ်။ နိရောဓသစ္စာဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း

ဖြစ်တယ်။ မဂ္ဂသစ္စာဆိုတာ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို
 ပွားများနိုင်ခြင်း ဖြစ်တယ်။ မဂ္ဂင်ရှစ်ပါးဆိုတာ ကောင်းစွာမြင်ခြင်း၊
 ကောင်းစွာကြံခြင်း၊ ကောင်းစွာဆိုခြင်း၊ ကောင်းစွာပြုခြင်း၊ ကောင်းစွာ
 အသက်မွေးခြင်း၊ ကောင်းစွာ အားထုတ်ခြင်း၊ ကောင်းစွာအောက်မေ့
 ခြင်းနဲ့ ကောင်းစွာတည်ကြည်ခြင်းတို့ဖြစ်ပြီး ဒုက္ခရဲ့ ချုပ်ငြိမ်းရာ
 နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်းအကျင့် ဖြစ်တယ်။]

နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်းမင်္ဂလာ

(၃၄)

နောက်ပုဂ္ဂိုလ်မှာ လာမပြောနှင့်

တစ်ခါတုန်းက 'ရှင်ပုည' ဆိုတဲ့ ရဟန်းတစ်ပါး ရှိတယ်။ သူ့မှာ 'မာလ' ဆိုတဲ့ လူဝတ်ကြောင်ညီတစ်ယောက် ရှိတယ်။ သူ့ ညီတော် 'မာလ' ဟာ မနက်ဖြန်ကို မယုံကြည်သူတစ်ယောက် ဖြစ်ကြောင်း 'ရှင်ပုည' သိတယ်။ ဒါပေမယ့် ချွတ်ချိန်မတန်သေး တော့ လွတ်ထားပေးနေရတယ်။

'မာလ' ဟာ နောင်ဘဝဆိုတာကို မစဉ်းစားဘူး။ ဒီဘဝ မှာ ပျော်အောင်နေမယ်။ မကောင်းမှုကိုတော့ ရှောင်နိုင်သလောက် ရှောင်မယ်။ လူချစ်လူခင်များအောင် နေမယ်။ "နောက်မှ ဖြစ်မှာ လာမပြောနှင့်" ဆိုတဲ့ ပျော်ပျော်နေသေခဲ ထုံးကို နှလုံးပိုက်သူ ပေါ့ကွယ်။

တစ်နေ့တော့ ရှင်ပုညဟာ မာလဆီကို ကြွဖြစ်ခဲ့တယ်။
မာလက ရှင်ပုညကို ခပ်ထေ့ထေ့နဲ့ မေးလိုက်တာကတော့ -

“ဘယ်လိုလဲ နိဗ္ဗာန်ရောက်လုနီးပြီလား” တဲ့ကွယ်။

ရှင်ပုည က -

“ညီ ဒကာထက်စာရင်တော့ နီးတယ်လို့ ဆိုရမှာပေါ့”
လို့ ပြောလိုက်တဲ့အခါ ‘မာလ’ က ဟက်ဟက်ပက်ပက်ရယ်သတဲ့။
ပြီးတော့ -

“မလာစဖူး အလာထူးပါလား။ တရားချနိုင်မှ ကြွလာ
မယ်ဆိုလို့ မျှော်ကို မမျှော်တော့ဘူး” လို့ ပြောလိုက်တယ်။

ရှင်ပုည ဟာ ခေါင်းတဆတ်ဆတ်ညီတ်ရင်း တည်တည်
ငြိမ်ငြိမ်ပဲ မေးလိုက်သတဲ့။ ၊

“ညီ ဒကာ၊ ထမင်းစားရင် ဘယ်လိုစားသလဲ”

“လက်နဲ့ စားတာပေါ့ဗျ”

“လက်နဲ့ စားလို့ မရဘူးလေ။ ပါးစပ်နဲ့ စားမှ ရမှာပေါ့”

“လက်နဲ့ယူပြီး ပါးစပ်ထဲ ထည့်စားတာပေါ့။ ဘာဆန်း
လို့လဲ ရှင်ပုညရဲ့”

“ပါးစပ်ထဲ ထည့်စားလို့ မရဘူးလေ။ သွားနဲ့ ဝါးမှ
ရမှာပေါ့”

“ပါးစပ်ထဲ ရောက်မှတော့ သွားနဲ့ ဝါးတာပေါ့။ လူတိုင်း
သိတာ အဆန်းလုပ်လို့”

“သွားနဲ့ ဝါးရုံတင် မရသေးဘူးလေ။ လည်ချောင်းထဲ
ရောက်အောင် မျိုချရဦးမယ်။ မျိုချလို့ ဝမ်းထဲ ရောက်သွားတဲ့

အခါ အင်အားဖြစ်အောင် ပြုပြင်ပြောင်းလဲရဦးမယ်။ ပြီးရင် ခန္ဓာ
ကိုယ်အနံ့ လှည့်သွားရဦးမယ်။ လိုတာကို သုံးပြီး မိုတာကို
စွန့်ပစ်ရဦးမယ်။ ဟုတ်တယ် မဟုတ်လား ညီဒကာရဲ့။

“ဟုတ်ပါ...ဟုတ်ပါ”

“ဒါဖြင့် အစားအစာကနေ အင်အားဖြစ်လာဖို့ အဆင့်ဆင့်
ခရီးဆက်နေရတာပါလား ညီဒကာ”

“ဟုတ်ပါတယ် ရှင်ပုည၊ ဆက်ပြောပါဦး”

“ဒီသဘောပါစီ ညီဒကာရယ်။ မနက်ဖြန်ကို ရောက်ဖို့
ဒီနေ့ပေါင်းများစွာကိုလည်း အဲသလို အဆင့်ဆင့်ဖြတ်သန်းသွား
နေရတာပါပဲ။ အရေးကြီးတာက အင်အားဖြစ်ဖို့ စားရမယ်ဆိုတဲ့
အသိပါ။ ဒီကနေ့ ကောင်းကောင်းပြင်ဆင်မှ မနက်ဖြန်
ကောင်းကောင်းလှပလိမ့်မယ်”

“မာလ ဟာ ရှင်ပုညကို ကြည့်ပြီး -

“ဒီဘဝ ဒုက္ခကို သိမြင်ပယ်ဖြတ်နိုင်မှ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်
ပြု သိမြင်နိုင်မယ်။ နိဗ္ဗာန်ရောက်ကြောင်း အကျင့်ကို ကျင့်ကြံ
အားထုတ်နိုင်မှ နောက်ဘဝမှာ နိဗ္ဗာန်ကို ရောက်ရှိနိုင်မယ်ဆိုတာ
ကျွန်ုပ်သဘောပေါက်လိုက်ပါပြီ” လို့ ကျီးကျီးခွံခွံ ပြန်ပြောလိုက်
သတဲ့ကွယ်။

လောကဓံနှင့် ကြုံသော်လည်း
စိတ်မတုန်လှုပ်ခြင်း မင်္ဂလာ

(၃၅)

လေးခွန်းထဲက အငြ

တစ်ခါတုန်းက မြို့ကလေးတစ်မြို့မှာ 'မနှင်းဆီ' ဆိုတဲ့
မိန်းကလေးတစ်ယောက် ရှိသတဲ့။ 'မနှင်းဆီ' ဟာ ချောမောလှပပြီး
တင့်တယ်ယဉ်ကျေးသူကလေး ဖြစ်တယ်။ မနှင်းဆီလေးဟာ
ဉာဏ်ပညာလည်း ရှိတယ်။ ဥစ္စာဓနလည်း ရှိတယ်။ ဒါကြောင့်
'မနှင်းဆီကလေးကို လိုချင်တဲ့သူတွေ အများကြီးပဲပေါ့ကွယ်။

မနှင်းဆီမှာ မိခင်ရော ဖခင်ပါ မရှိရှာတော့ဘူး ကလေး
တို့ရေ။ မနှင်းဆီ ဖြတ်သန်းခဲ့ရတဲ့ ဘဝကို ဘယ်သူမှ သိပ်မသိ
ကြဘူး။ မနှင်းဆီကလေးကလည်း ပြောမပြဘူးကွဲ့။ ဒါပေမယ့်
သူဟာ လောကဓံတရားရဲ့ ရိုက်ပုတ်မှုကို အလူးအလဲ ခံစားခဲ့ရ
ဖူးသူလေး ဖြစ်တာကြောင့် သူ့ရဲ့ ဘဝကြင်ဖော်ဟာလည်း
လောကဓံကို ခံနိုင်ရည်ရှိသူဖြစ်ရမယ်လို့ ဆုံးဖြတ်ထားခဲ့သတဲ့။

မနှင်းဆီလေးဟာ သူ့ကို ချစ်ခွင့်ပန်လာသူတိုင်းကို မေးခွန်း တစ်ခုမေးပြီး အဖြေပေးလေ့ရှိတယ်။

တစ်ခါက ကုန်သည်တစ်ဦးကို မေးခဲ့တယ်။

“မောင်ကြီး... အခုနေ့များ ကုန်ရှုံးသွားရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ” ဆိုတော့ “အိုကွယ်... မဦးမချွတ်နုမရယ်၊ ဘာဖြစ်လို့ ရှုံးရမလဲ။ ဒီအလုပ်ကို ကျုပ်လုပ်ကိုင်စားလာတာ ကြာပါပြီ” လို့ ဖြေသတဲ့။

ဒါနဲ့ပဲ မနှင်းဆီက သူ့ကို ငြင်းလိုက်သတဲ့။

နောက်တစ်ကြိမ်မှာတော့ သူ့ကြွယ်ထစ်ဦးကို မေးခဲ့တာ ဖြစ်တယ်။

“မောင်ကြီး အခုနေ့မှာ စီးပွားဥစ္စာတွေ ပျက်စီးသွားရင် ဘယ်နှယ်လုပ်မလဲ” ဆိုတော့ “တော်တော်မိုက်မဲတဲ့ မေးခွန်း ပါလား။ ဘာသဘောနဲ့ မေးတာလဲ။ ကျုပ်က ဘာဖြစ်လို့ စီးပွား ပျက်ရမလဲ” ဆိုပြီး ဒေါသနဲ့ ကြိမ်းမောင်းတော့တာပေါ့။

ဒါနဲ့ပဲ သူ့ကို ‘မနှင်းဆီ’ မစဉ်းစားတော့ဘူးတဲ့။

နောက်တစ်ယောက်ကတော့ နန်းတော်က အာဏာရှိတဲ့ အရာထမ်းတစ်ဦး ဖြစ်တယ်။

“မောင်ကြီး အခုနေ့များ အာဏာမဲ့သွားရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ” ဆိုတော့ “အရည်အချင်းနဲ့ နေရာရထားတာပါ နုမရယ်။

အထင်မသေးပါနဲ့။ အဲသလို ဘယ်တော့မှ မဖြစ်ပါဘူး လို့ ဆိုနေတယ်။

ဒါနဲ့ပဲ သူ့ကို မနှင်းဆီပယ်လိုက်ပြန်တယ်။

မနှင်းဆီဟာ အဲသလို ဓမးခွန်းတွေ မေးလာလိုက်တာ။ ရုံးနိမ့်၊ လျှောကျ၊ ဆုံးရှုံးခြင်းကို လုံးဝခံနိုင်ရည်မရှိတဲ့ ခပ်ညံ့ညံ့ ယောက်ျားတွေကိုချည်း တွေ့ခဲ့ရတော့ ဖူးစာရှင် ရှာမတွေ့ချင် ဖြစ်ရတော့တာပေါ့ကွယ်။

တစ်နေ့မှာတော့ အတတ်ပညာရှင် လုလင်တစ်ဦးဟာ မနှင်းဆီကို ချစ်ရေးဆိုလာတယ်။ ဒီအခါမှာတော့ မနှင်းဆီဟာ “ပညာမတတ်တော့ရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ” ဆိုတဲ့ မေးခွန်းကို မေးလို့ မဖြစ်တော့ဘူးပေါ့ကွယ်။ ပညာဆိုတာ တတ်ပြီး ပျက်ပြယ် သွားတာမှ မဟုတ်ဘဲကိုး။ ဒီတော့ “မောင်ကြီး ပညာသာ မတတ်ခဲ့ရင် ဘယ်လိုလုပ်မလဲ” လို့ မေးလိုက်သတဲ့။

“ပညာတတ်အောင် သင်ရမှပေါ့ နှမငယ်။ ပညာရွှေအိုး လူမခိုး၊ ပညာရဲရင့် ပွဲလယ်တင့် မဟုတ်လားကွယ်။ လောကခံကို ရင်ဆိုင်နိုင်ဖို့ ကိုယ်ပိုင်ခွန်အားဟာ ပညာဖြစ်တယ်။ နှမလေးကို ပညာနဲ့ တင်တောင်းပါရစေ” လို့ ပြောလိုက်တယ်။

သူဟာ မနှင်းဆီရဲ့ ဖူးစာရှင်ဖြစ်လာခဲ့သတဲ့ ကလေးတို့ရေ။

စိုးရိမ်သောကမဂ္ဂိခြင်းမင်္ဂလာ

(၃၆)

ကြောက်လျှင်လွဲ ရဲလျှင်ပင်းဖြစ်

ရှေးသရောအခါက ဗာရာဏသီပြည်မှာ ဗြဟ္မဒတ်မင်း
စိုးစံတယ်။ ဗြဟ္မဒတ်မင်းရဲ့ သားတော်က 'ဝုဒ' မင်းသား ဖြစ်တယ်။
မင်းသားဟာ တက္ကသိုလ်ပြည်မှာ အတတ်ပညာတွေသင်ပြီး
လက်နက်ငါးပါးကို ယူဆောင်လို့ မိမိတိုင်းပြည်ကို ပြန်လာသတဲ့။

စောအုပ်ကြီးတစ်ခုကို ရောက်တော့ စေးကပ်တဲ့ အမွှေးတွေ
ရှိတဲ့ ဘီလူးကြီးတစ်ကောင်နဲ့ တွေ့တယ်။ ဘီလူးဟာ မင်းသားကို
ငါ့အစာဖြစ်ပြီဆိုပြီး ခြိမ်းခြောက်တော့တယ်။

ဒါပေမယ့် မင်းသားဟာ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့ခြင်း မရှိဘဲ သူ့မှာ
ပါလာတဲ့ လက်နက်ငါးမျိုးနဲ့ ဘီလူးကို တိုက်ခိုက်တယ်။
ဘီလူးရဲ့ အမွှေးတွေဟာ စေးကပ်နေတာမို့ အဲဒီလက်နက်ငါးမျိုး
ဟာ ဘီလူးရဲ့ အမွှေးတွေမှာ ကပ်ငြိကုန်တော့တာပေါ့ကွယ်။

ဒါပေမယ့် ပဉ္စာဝုဒမင်းသားလေးဟာ ဇွဲမလျှော့ဘူးကွဲ့။ သူ့ရဲ့ ခြေ၊ လက်၊ ဦးခေါင်းတို့နဲ့ ဘီလူးကို ဆက်တိုက်ခိုက်တယ်။ အဲဒီ အခါ ခြေ၊ လက်၊ ဦးခေါင်းတို့ဟာလည်း ဘီလူးရဲ့ အမွေးမှာပဲ ကပ်ငြိကုန်ပြန်တယ်တဲ့ကွယ်။

ဒီအခါမှာတော့ ဘီလူးဟာ ကြောက်ရွံ့စိုးရိမ်မှုကင်းတဲ့ မင်းသားကို စိတ်ဝင်စားသွားသတဲ့။ မင်းသား ဘာကြောင့်များ မကြောက်ရသလဲလို့ တွေးပြီး ရုတ်တရက် မစားဝံ့ဘဲ ဖြစ်နေ တယ်။

ဘီလူးက မင်းသားကို မေးသတဲ့ -

“သင်ဟာ သေရမှာကို ဘာကြောင့် မကြောက်ရသလဲ” ဆိုတော့ မင်းသားက ဥပါယ်တံမျဉ်နဲ့ ဖြေလိုက်သတဲ့ ကလေးတို့ ရေ။

“ငါ့ဝမ်းထဲမှာ ဝရဇိန်လက်နက် ရှိတယ်။ ငါ့အား အသင် ဘီလူးစားလျှင် အသင်ဘီလူးလည်း သေရမည်ပင် ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် ငါမကြောက်ခြင်းပဲ” လို့ ပြောလိုက်တဲ့အခါ ဘီလူး လည်း မင်းသားကို မစားဝံ့တော့ဘဲ လွှတ်ပေးလိုက်ရတော့သတဲ့။

ပဉ္စာဝုဒမင်းသားဟာ ဗာရာဏသီပြည်ကို ပြန်လာပြီး ဗြဟ္မဒတ်မင်း နတ်ရွာစံတဲ့အခါ ဘုရင်တစ်ပါးဖြစ်လာတာပေါ့ ကွယ်။ အဲဒီလို ကြောက်စိတ်ကို ပယ်ပြီး သတ္တိရှိရှိ ဉာဏ်ထွင်

သုံးခဲ့တဲ့အတွက် အသက်ဘေးက ကင်းလွတ်ခဲ့ရတာကို တင်စား
ပြီး “ကြောက်ရင်လွဲ၊ ရဲရင်မင်းဖြစ်” ဆိုတဲ့ စကားကို မွေးဖွား
လာခဲ့တာပေါ့ကွယ်။

စိုးရိမ်သောက မရှိခြင်းဟာ မြတ်သောမင်္ဂလာတစ်ပါး
ဖြစ်တာမို့ ရှေးက ဂရိပညာရှင်ကြီး ပလေတိုရဲ့ စကားလေးကို
လက်ဆောင်ပေးလိုက်ချင်ပါတယ်။

“ရည်မှန်းချက်ကြီးကြီးထားသူတစ်ယောက်အတွက်
လေးစားအားထားရမည့် အဖော်မွန်များရှိသည်။ ယင်းတို့မှာ ဉာဏ်
ပညာ၊ ဇွဲ၊ လုံ့လ၊ ဝီရိယနှင့် သတ္တိတို့ ဖြစ်သည်” ဆိုတာပါပဲ။

“ယုံကြည်ရာ ရဲရင့်တယ်” ဆိုတာကြောင့် မိမိကိုယ်မိမိ
ယုံကြည်စိတ်ချခြင်းဖြင့် ရဲရင့်တက်ကြွတဲ့ ကလေးလူငယ်များ
ဖြစ်ကြပါစေလို့ ဆုတောင်းပေးလိုက်ပါတယ်ကွယ်။

ရမ္မက်မြူမ ကင်းခြင်းမင်္ဂလာ

(၃၇)

အဆိပ်တစ်ခွက်နှင့် သက်သေထူ

ဘီစီ (၅၀၀)ပြည့်နှစ်က ဂရိနိုင်ငံ အေသင်မြို့တော်ကြီးမှာ ဆိုကရေးတီးဆိုတဲ့ ပညာရှင်တစ်ဦး ပေါ်ပေါက်ခဲ့တယ်။ အဲဒီ ခေတ်က အေသင်မြို့သားတွေဟာ အနှစ်သာရကင်းမဲ့တဲ့ စကား တွေ ဝိုင်းဖွဲ့ပြောပြပြီး အချိန်ကုန်နေတတ်ခဲ့ကြသတဲ့။ သူတို့ဟာ အလကားနေရင်း ငြင်းခုံစကားနိုင်လှ ပြောနေတတ်ကြသတဲ့။ သူတို့ကို ဆိုးဖစ်တွေလို့ ခေါ်သတဲ့။

ဆိုကရေးတီးဟာ အဲဒီ ဝါဒကို ဆန့်ကျင်ခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ သူဟာ မိမိရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားကို လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းဖြင့် အမှန် တရားကို ရှာဖွေရမယ်လို့ ဆိုတယ်။

ပညာရှိရင် သီလရှိတယ်။ ပညာရှိသူဟာ အစစအရာရာ ခြိုးခြံချင်တယ်။ မဇ္ဈိမပဋိပဋ္ဌာ ဆိုတဲ့ အလယ်အလတ်လမ်းကို လိုက်ရမယ်။ မယုတ်မလွန်ကျင့်ခြင်းဟာ စိတ်ရဲ့ တည်ငြိမ်ချမ်းသာ မှုကို ရနိုင်တယ်လို့ ဆိုတယ်။

သူဟာ အဲဒီခေတ်က လူတွေရဲ့ လမ်းလွဲမှုကို ဖော်ထုတ် ခဲ့တယ်။ တကယ်တော့ လူတွေဟာ ပင်ကိုက ဆိုးသွမ်းတာ မဟုတ်ဘဲ မသိနားမလည်မှုအပေါ် အခြေခံပြီး ဆိုးသွားကြတာပဲ။ ပညာဗဟုသုတ ရှိလာခဲ့ရင် ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်လာမှာပဲ လို့ ဆိုတယ်။

သူ့ရဲ့ အယူအဆ၊ အတွေးအခေါ်နဲ့ ဩဝါဒတွေဟာ ဂရိတို့ ရဲ့ ယဉ်ကျေးမှုကို ထင်ရှားကျော်စောစေခဲ့သတဲ့ ကလေးတို့ရေ။ သူဟာ စာတစ်လုံးမှ မရေးဘဲ ပေတူပြောခဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ သူဟာ အေသင်မြို့တော် ဆင်ခြေဖုံးရပ်ကွက်က ပန်းပုဆရာတစ်ယောက် ရဲ့သား ဖြစ်ပြီး စီးပွားမရှာဘဲ အမှန်တရားကိုသာ ရှာဖွေခဲ့တယ်။

ကြမ်းတမ်းတဲ့ အဝတ်ကို ဝတ်ပြီး ဖိနပ်မပါသွားလာခဲ့ တယ်။ သူ့သိလိုသမျှ အမြဲတွေးတောကြံဆ မေးမြန်းခဲ့တယ်။

သူ့ရဲ့ ဟောပြောချက်တွေကို နာယူမှတ်သားကြရာက လူတွေဟာ သူတို့ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားတွေကို အနှစ်သာရ ကင်းမဲ့မှုကနေ အမှန်တရားဆီ ရောက်သွားစေနိုင်ခဲ့ကြတယ်။

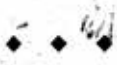

တကယ်တော့ ဆိုကရေးတီးရဲ့ တိကျပြတ်သားတဲ့ အရိုးခံ အမှန်တရားဟာ ဒီကနေ့ ကမ္ဘာယဉ်ကျေးမှုအတွက် အခြေခံအုတ်မြစ် ဖြစ်စေခဲ့တာပေါ့ ကလေးတို့ရေ။

အင်မတန် မြင့်မြတ်ပြီး ရမ္မက်မြူကင်းတဲ့ ဆိုကရေးတီးဟာ မတရားမှုကို လုံးဝလက်မခံတတ်သူ ဖြစ်တယ်။ ဒါကြောင့် အဲဒီ ခေတ်အခါက အုပ်ချုပ်သူ လူတန်းစားတွေက သူ့ကို မုန်းတီးကြ သတဲ့။

သူ့ရဲ့ အယူအဆအပေါ် တရားစွဲခံရပြီး ရုံးတော်က တစ်ဖက်သတ် ဆုံးဖြတ်တယ်။ သူ့ကို အပြစ်ရှိတယ်ဆိုပြီး သေဒဏ် ပေးခဲ့သတဲ့။

ဆိုကရေးတီးဟာ တို့များ နှောင်းလူတွေအတွက် အမှန် တရားကို ရှာဖွေပေးခဲ့ပြီး တုန်လှုပ်မှု နည်းနည်းကလေးမှ မရှိဘဲ အမှန်တရားအတွက် အဆိပ်တစ်ခွက်ကို သတ္တိရှိရှိ မော့ချသက်သေ ထူ၍ တဲ့ လေးစားဖွယ် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးပါပဲ ကလေးတို့ရယ်။

ဆေးမရှိခြင်းမင်္ဂလာ

(၃၈)

ဇေဂ္ဂသုတ်

ဇေဂ္ဂသုတ်တော်ဆိုတာ ဘေးရန်ခပင်း ပိုက်ကွန်တွင်းက
လွတ်ကင်းစေဖို့ ဘုရားရှင်ဟောကြားတော်မူခဲ့တဲ့ ပရိတ်အရံအတား
ဖြစ်တယ် ကလေးတို့ရေ။ ဇေဂ္ဂသုတ်နဲ့ ပြောပြမယ်နော်။

ဇေဂ္ဂသုတ်တော်ကို မြတ်စွာဘုရား ဇေတဝန်ကျောင်းမှာ
သီတင်းသုံးနေတော်မူစဉ်မှာ ဟောကြားခဲ့တာဖြစ်တယ်။

‘သစ်ပင်ရင်းမှာဖြစ်စေ၊ တောတွင်းမှာဖြစ်စေ၊ ဆိတ်ငြိမ်ရာမှာ
ဖြစ်စေ တစ်ယောက်တည်းနေခိုက် ကြောက်ရွံ့စိတ်ဖြစ်လာတဲ့အခါ
ဘုရားဂုဏ်တော်ကို အောက်မေ့၊ ဘုရားဂုဏ်တော်ကို ပွားများ
သံဃာဂုဏ်တော်ကို ဆင်ခြင်ဖို့ မြတ်စွာဘုရားက မှာကြားတော်

မူခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအမှာစကားကို လေးနက်စေဖို့ အသူရာနဲ့ သိကြားမင်း စစ်ပွဲခင်းတဲ့ ကာလကို နောက်ခံထားပြီး နှိုင်းယှဉ်ဟောကြားခဲ့သတဲ့ ကလေးတို့ရေ။

ဇေယျသီတာ 'တံခွန်' ဒါမှမဟုတ် 'အလံ' ကို ခေါ်တာကွဲ့။ ဒီသုတ်ဇာတ်လမ်းမှာတော့ သိကြားမင်းရဲ့ ဝေဇယန္တရထား၊ ပဇာပတိနတ်မင်း၊ ဝရုလာနတ်မင်းစတဲ့ နတ်မင်းကြီးတွေရဲ့ ရထားတွေမှာ စိုက်ထူထားတဲ့ အလံတွေကို ဆိုလိုတယ်။

အသူရာပြည်၊ ကက္ကဋ္ဌစည်နဲ့ အသူရာရဲ့ သမီး စတာတွေကို သိကြားမင်းက လုယူခဲ့ဖူးတဲ့ ရန်ကြွင်းကြောင့် အသူရာနဲ့ သိကြားမင်းတို့ စစ်ဖြစ်ခဲ့ကြသတဲ့။ စစ်ပွဲကာလအတွင်းမှာ သိကြားမင်းက သူ့ရဲ့စစ်သည်တွေကို ခေါ်ပြီး -

“အမောင်စစ်သည်တို့ စစ်တိုက်ရင်းနဲ့ ကြောက်ရွံ့တုန်လှုပ်ကြက်သီးများ ထလာရင် ငါ့ရဲ့ တံခွန်အလံကို မော့ကြည့်ကြ။ သင်တို့ အကြောက်ပြေသွားလိမ့်မယ်။ ဒါမှမဟုတ် ပဇာပတိနတ်မင်း၊ ဝရုလာနတ်မင်း စသူတို့ရဲ့ အလံတစ်ခုခုကို မော့ကြည့်ကြ။ သင်တို့ အကြောက်ပြေသွားလိမ့်မယ်” လို့ ပြောဆိုမှာကြားလိုက်သတဲ့ကွယ်။

သိကြားမင်းရဲ့ စကားကို မြတ်စွာဘုရားက ခဝဇန်တော်မူသတဲ့။ သိကြားမင်းနဲ့ နတ်မင်းကြီးတွေရဲ့ တံခွန်အလံတွေကို

ကြည့်ခဲ့ရင် အကြောက်ပြေချင်မှ ပြေမယ်။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ သိကြားမင်းကိုယ်တိုင်က ကိလေသာမကင်းသေးဘဲ ကြောက်တတ်၊ လန့်တတ်၊ ပြေးတတ်နေလို့ပဲ။ ဘုရားဂုဏ်၊ တရားဂုဏ်၊ သံဃာဂုဏ်တို့ကို သတိရပွားများရင်တော့ မလွဲကန် ဘေးရန်ကင်းလိမ့်မယ်လို့ မိန့်ကြားသတဲ့။

အကြောင်းကတော့ “မြတ်စွာဘုရားဟူသည် ကိလေသာလုံးဝကင်းငြိမ်းပြီး ဖြစ်တာကြောင့် မကြောက်တတ်၊ မလန့်တတ်၊ မပြေးတတ်သူ ဖြစ်လို့ပါပဲ” လို့ ယထာဘူတကျကျ နှိုင်းယှဉ်ဟောကြားတော်မူခဲ့တာဖြစ်တယ် ကလေးတို့ရေ။

ဒါကြောင့် ဓဇဂ္ဂပရိတ်တည်းဟူသော ဘေးကင်းအကြောက်ပြေ ပရိတ်အရံအတားကို ရွတ်ဖတ်ပူဇော်ကြပေရော့လို့ ဟောကြားညွှန်ပြတော်မူခဲ့တယ်တဲ့ကွယ်။

